

KULL
KOKS
VED

(B)
BRENSELCENTRALEN
TELF. 27100

NORGES KVINDER

Nr. 21

Fredag 13. mars 1931

11. årg.

Utkommer tirsdag og fredag. Pris kr. 2.50 pr. kvartal. Redaksjon og ekspedisjon: Pilestredet 1, 2. etasje, Oslo.

Vår avis gjennem ti år —

Ti år har avisen levet frisk og kraftig blandt oss, ti år — den avis som ble spådd død og undergang på kort tid.

Og vi stanser en stund ved denne milepelen, som i grunnen er så uhøye betydningsfull for oss kvinner. Både fordi det har vært ti år i intenst arbeide, ti begivenhetsrike år som teller mange seire og selvfolgelig også mange nederlag, og fordi vi gjennem disse års arbeide, for å bruke lignelsen fra Gundelachs prolog, nu kan stanse op ved en billedeven som viser oss hvad kvinnene har utrettet i et desennum.

En billedeven som ikke kan slettes ut, men som lever videre som et stikk kulturhistorie.

Disse ti år har samlet oss i et intenst sammenhengende arbeide ikke bare for de spesielle kvinnesaker, men like meget for hjemmernes, barnas og ungdommens interesser. Det har vært vanskelige år i verdensutviklingen, reaksjonære krefter har vært på ferde for å bryte ned hvad som var bygget opp for kvinnens rett og fremgang. Og moralisk har de betydd en hård påkjenning. Selve hjemmernes autoritet og hjemmernes grunnvelder har vært rokket. Nye stromninger med andre moralbegreper, andre livsvurderinger kom der utefra og truet vår ungdom. Men enn nogensinne har det derfor gjeldt å samle styrke og mot i kampen for å hegne om menneskenes aller største verdier.

Dette har kanskje vært den sterkeste drivfjær i kvinnens kamp for medbestemmelsesrett, kvinnens krav om å være med å dele ansvaret i samfunnshjemmet vårt. Et ensidig mannsstyre kan aldri bli godt og rettferdig. Det alene kan og skal ikke legges til grunn for vår lovgivning og vårt styre enten det gjelder skolespørsmål, boligsak, ekskapslovgivning, sedelighetslov, forsorgsvesen eller økonomiske disposisjoner, for bare å nevne nogen eksempler i fleng. Og har ikke kvinnene vist at de både kan og vil tre frem i samfundsarbeidet ved mennenes side? Ser De etter på våre to sider som forteller hva våre foreninger og organisasjoner arbeider med, vil De se en fyldig revy — finne imponerende beviser for hvor dyktige og hvor interesserte kvinnene er. Alle de viktigste spørsmål og saker har de tatt opp på programmet og arbeidet med i følgende. Gitt sin mening til kjenne og virket for den hver i sin krets — Målene er kanskje

gjenreisning. Sak 2: Hjemmene elektrifisering. Sak 3: Fremme av folkehelsen, morspensjon, organisasjon av barnepleien, flere kvinner i helserådet, bedre utdannelse for jordmødre. Sak 4: Boligsak, gode, ordentlige boliger for alle. Sak 5: Skole- og fagutdannelse, obligatorisk husstellundervisning. Sak 6: Ektefellers formuesforhold — barneforsikring. Sak 7: Fremme av lov om effektiv beskyttelse mot sedelighetsforbrytere. Sak 8: Kamp for edruelighet, effektive foranstaltninger mot drifkfelde mense mishandling av hustru og barn, edruelighetsnevner. Sak 9: Adgang for kvinner til alle embeder og stillinger. Sak 10: Fredssaken: Et folkenesfredsforbund bygget på mellomfolkelig rettsorden og almindelig avrustning. Saker som delvis er bragt i havn, og som der delvis arbeides videre med.

Til dette har vi så hatt det interessante valgarbeide, og all den diskusjon det bringer med sig, alle de viktige saker og hendelser dagen og uken har bragt.

Vi har også hatt de gode utenlandske forbindelser, som har holdt oss i jour med kvinnens sociale og politiske arbeide i andre land.

Våre litterære penner har sendt oss bidrag og vi har også så langt gjørlig har vært behandlet de aktuelle politiske og sociale problemer og fulgt med på kunstens forskjellige områder.

I det hele tatt, vi har prøvd etter beste evne å følge med i tiden og være den aktuelle avis for kvinnene.

Vi håper at «Norges Kvinder» fortsatt må være verdvært for hjemmets og kvinnens interesser, at vi må være møtestedet for alle landets kvinner unansett parti, og at vi må være det skarpe argusøye som slår ned på det som er skakt og skjævt.

«Norges Kvinder» skal alltid gi fritt slag til alle kanter.

Og til slutt takk og etter takk til medarbeidere, lese og gode venner landet rundt for de ti år. Det har vært opover bakke, men ikke større kleiver enn vi har klart det. Nu er det som om vi har nådd opp på en stor avsats med videre syn, friskere vind og ennu flere arbeidsmuligheter.

Takk for årene som er gått og vel mott til godt samarbeide i år som kommer!

Vi blir tilbake i våre ti år, ganger, og vi finner at det er mange og betydningsfulle oppgaver «Norges Kvinder» har hatt med glede å arbeide med. Disse saker kan godt summeres opp i Enhetsfrontens program. Kvinnenes Enhetsfront, som den gang i 1925 simpelthen sprang ut som en naturnodvendig institusjon av vårt arbeide. Programmet var stort og omfattende: Sak 1 var den økonomiske

Bladet for alle hjem

bør «Norges Kvinder» være. Vi har ingen annen avis som åpner sine spalter for alle spørsmål som er av spesiell interesse for kvinner. Den er derfor den mest effektive støtte for alt det kvinnene arbeider for å få frem — i hjem og samfund. Samtidig er den aktuell og holder i jour med det som hender, gir gode råd og vink for kjøkken og kleskap.

Skytlen går —

Af Kristen Gundelach.

I gamle tider pleide her i Norge såvelsom i Europa allested skvinderne sitte i sin ternekreds i bjelkestuer eller klippeborg og passiere muntert og tilfreds og kande uld og spinde tråd på tener og så la skytlen danse i en vær hvor vett og renning sig i fryd forener, som rim og rytme i et gammelt stev, til krigsmænds ærefulde seierscener.

Vi husker alle tæppet fra Bayeux, vævet av skvinders blidelige hænder: riddere rider rustet, fulgt av svender, og nogen hugger, andre må forblo. Der fins såvidt jeg mindes ingen mø som gjør sig gjældende i det som hænder. Men likevel er alt vi derom kjender en dåd av skvinder: tæppet fra Bayeux.

Og siden sat de der i fruerstuen og jomfruburet hundreder av år ved ten og vær, belyst av arneluen, med ungdoms guldhår bak den spisse huen eller bak enkehatten snehvit hår og spandt på ten og rokk, på væren vævet, træder til billeder i alslags lét om fremtid lys, om fortid gjennemlevet, om tro og håb og evig kjærlighet.

Med smil de vævet i rokokotiden yndige åkler, lunende på vægg, åkler som forestillet, klædt i siden, hyrddiner for hvis fot en ydmyg klægg av hofmand huket sig i hyklet liden.

Nu er det slut med denslags vett og renning med skvindens stuestræv i livsens stræv og bort fra vævstolens: ta sæk, ta hæv! har skvindens fotter opad mangen klev og gjennem mangslags utsids skogalmenninng vandret dit hen hvor hun fikk himmelkjenninng og hvor en lugt av hav i næsen rev. Og himlens åndepest og havets brænding blev vett og renning i den nye vær.

Et blad er som en ten hvor tidens barn spinder av tråd i alle spektrets farver, fra sauer, linakre og silkelarver, med islæt alstedsfra, et kraftig garn som samlet i en åndens skyttel glipper igjennem veften strammet av principper.

Og denne skyttel, fulgt av drømmens vær, — hvis bane kanskje har vært uberegnet og ei på forhånd helt noiagtig tegnet — har undertiden etter korte år vævet et billede av selve tiden i rolig skjønhet midt i kappestrinden.

Men i vor tid så vanskelig og streng og ubestandig i alt slik som trykkes har sjælden noget blad på ti år lykkes at bringe frem slik vakkert gobelin i dette land som bladet her, som feirer idag sit tiår, med en krans av seirer.

Med gyldenglans fra arnen i et hjem skimrer i gobelinet, end userdig, tråd, vævd til glorie rundt en kvinde, værdig, som trær i staten, varm og vakker, frem, med milde hænders kraft som hjemmet verner og i det kloke blikk en glans av stjerner.

Og man ser etslags «tæppe fra Bayeux» hvor panseklaedte onde lidenskaper på værlig ganger ynkelen taper kastet til jord ved fingerpek av mø, og man ser hjemmene med røk av pipen og man ser blomster gro i havestripen.

Og mangt og meget ser man — og især man ser at alle Norges våkne kvinder med broget tråd fra alle vegne finner hinanden i den tiårs skyttel her. To skal ha ihukommelse og hilser! Fredrikke Tønder-Olsen, Ragna Nielsen!

Etabl. K.V.K. 1894

FLYTNINGER
TRANSPORT

av enhver art med
biler - hester - gutter

Kristiania Visergutkontor
Pilestredet 1, eller nærmeste filial.
Se telefonkatalogen.
— Forlang offerte —

Hvor står vi?

Af INGEBORG BOYE

Omtrent samtidig med at det nye århundre rykket inn i tiden, begynte også kvinnene i Norge — i 1901 — å ta de første skritt ut i det socialpolitiske liv med erobringene av den innskrenkede kommunale stemmrett.

Denne begivenhet i Norge er begynnelsen til kvinnenes innrykning i historien som samfundsborger.

Fortjener da dette virkelig å kalles en begivenhet, kanskje til og med av historisk betydning?

Ja, så stortalende det høres ut, så er det allikevel så. For det som begynte i 1901 med den første delvise kvinnestemmehett og fullført i 1913 med uinnskrenket statsborgerlig stemmehett for kvinner, det er i praksis ser saken som vi vet en smule anderledes uts.

Teoretisk, men ikke i praksis. Teoretisk har vi også — gjennem vår valgbarhet — rett til aktiv deltagelse i politikk. Men i praksis ser saken som vi vet en smule anderledes uts.

Den reaksjon som for tiden gjør sig gjeldende mot disse to rettigheter kan bare overvinnes av en sterk opinion. Men det er bare mengden av oplyste, politisk forstående kvinner, som kan skape en slik opinion og dermed fremkalte en forandring.

Men ser vi dette, så ser vi i grunnen også, at vi står solidarisk: det nederlag som rammer de politisk arbeidende kvinner, det rammer alle kvinner — like som den manglende socialpolitiske oplysnings hos flertallet fører til nederlag for dem, som ofrer tid og krefter i samfundsarbeide i socialpolitikken.

Kvinnen har alltid vært en kraft i livets tjeneste — fra når hun også en livgivende organisme i samfundsretten, en kraft i utviklingen med rett og plikt til å være med i opbygningen av menneskeslektenes fremtid.

Så stort er det å være arbeider i utviklingens tjeneste. Så enkelt er det store.

Så står vi da overfor det, at selve historien — tiden i sitt evige løp har slått sin klo i oss — fra nu av er vi med og deler ansvaret for det som skjer. Vi slipper ikke utenom.

Det som har ført oss ut fra ubemerketheten er kvinnebevegelsen, emancipasjonen — frigjørelsen, og mange av vår tids betydeligste både menn og kvinner har ventet sig meget av denne frigjørelse. Så meget, at enkelte nu vender sig i skuffelse mot kvinnene med den anklage, at de ikke har kunnet tilføre det skræntende samfundsliv nye impulser.

Muligens kan det i første øieblikk se ut som om denne anklage er rettferdig, men også børne i første øieblikk.

Vi kan se bort fra det helt urimelige i den illusjon, at kvinnene på — la oss si 30 år — skulde kunne omskape en samfundsorden, opbygget og grunnfestet gjennem århundrer. Men tar man for seg de senere tiårs humane sociallovgivning, så kan ingen være i tvil om, at det er nettop det kvinnelige syn på samfundspørsmålene som har gjort sin innflytelse gjeldende og vært bestemmende.

Både i loven om sikring av sedelighetsforbrytere, i alle bestemmelser om bedre og rettferdigere livsvilkår for kvinner og barn i samfundsretten, i arbeidet for en edruelighetslovgivning — i alt dette kan vi peke på resultater av kvinnens krav og arbeide.

Og vi har lov til å regne med dette som en seir for kvinnens samfundssyn, en vekst for det vi vil arbeide frem socialt og politisk, alt dette som vi har ført frem i den almindelige bevissthet.

Men det vilde være kortsynt

Jeg vet ikke om vi fullt ut er opmerksom på den vidtrekende betydning det har for kvinner i Norge, at vi virkelig har en avis, hvor man kan få drøftet spørsmålene og se dem belyst fra alle sider.

Det er noget nærestående, og den hjelpe dette er i vårt opplysningsarbeide, den hjelpe det gir oss til å fremsynne kvinnenes utvikling — den kan ikke vurderes høst nok.

Men kvinnene må selv forstå dette — forstå at et opplysningsarbeide ikke kan drives bedre enn gjennem en villig presse, og at det må drives, hvis utviklingen skal kunne gå videre i en sund retning.

For så vidt kan vi si, at kvinnenebevegelsen nu er trådt inn i en ny fase etter at likeberettigelsen er vunnet. For arbeidet må ikke nu lenger bare rettes utad, men også innad blandt (Forts. 2. side).

„NORGES KVINDER“

er intet partiblad, det er noitrat og har til oppgave å samle kvinner av alle partier til arbeide for social og økonomisk fremgang.

8a

Mustads vitamingaranterte margarin

Den frie plattform
for kvinnenes egne meninger —

Kan «Norges Kvinder» holde seg i 10 år, da står det for alle tider, sa jeg ved starten til Ragna Nielsen, og nu har Kvinneladet seiret. Ingen makter utenfra kan lengre slå det ned.

Det er i virkeligheten det største resultat av kvinnebevegelsen at der er skapt en urokkelig, fri plattform for kvinnenes egne meninger om sine oppgaver og sin rett i samfendet.

A n d s f r i h e t. Det er grunnlaget for alt annet.

La oss idag samle oss i takk til de kvinner som har gitt oss og landet dette fristed hvor alle meninger kan brytes og gjensidig befruktes.

Takk til den som gav ideen og viljen — frk. Tønder-Olsen.

Takk til Ragna Nielsen, som døpte bladet i sin rene og dristige ånd.

Men den som idag skal ha kvinnenes største takk, — det er fru Marta Weberg.

Hun har styrt vårt skib gjennom de sterke brender med fremragende dyktighet, hun har båret ansvaret og de økonomiske trengsler uten å svikte bladets ideelle oppgave.

Ella Anker.

En ny vilje — en ny mentalitet.

AV OLGA BJONER

Det som etter min mening er kvinnenes nærmeste oppgaver nu er å utnytte det de har oppnådd. Lær det før man roper på nye reformer!

Kvinnene kan, om de vil, heve vårt folk politisk, sosialt og moralsk. Få det op i et høiere plan. Er det ikke så han sier, en svensk politiker, at man ventet på en ny vilje, en ny mentalitet og at det er kvinnene som skal føre dette nye pust inn på disse områder?

Men skal kvinnene makte det må de ikke trække i mennenes fotspor. De må lage sin egen vei. Ikke kopiere mannen og bli en slags bastard sommerhverken det ene eller det andre. De må være kvinner, fullt ut, med kvinnens følsomme sinn og evne til å forstå. Særlig bør deres morsinstinkt tas i bruk. Denne egenskap som er så uvurderlig for en kvinne i omsorgen for det lille samfund som heter hjemmet, må komme til anwendung i det store hjem som heter samfundet. Dersom kvinnene med dette instinkt i orden kom mere med i politikken vilde det bli mindre spørsmål om takikk og politiske hensyn. For det vilde alltid bli spørsmål om det som skulle være all politikkens innerste vesen: hensynet

til kommende slekter og angst for å legge for store byrder på dem. Alt politisk hestebutter vil bli møtt med: Hvad gagner hjemmet, barna, slekten?

De spør om min største interesse utenfor mitt arbeide. Det er litt vanskelig å svare. For jeg vet ikke hvad er hvad. Regner De hjemmet som mitt arbeide må jeg svare at bondereisningen er min største interesse og mener De at det siste er det første må jeg svare at hjemmet er det som dernest står mitt hjerte nest. Ellers har jeg jo særinteresser som musikk, litteratur o. s. v. Og så en interesse som er meget ordinær og lite flatterende, men når man skal vrenge sin sjel så — Jeg er en ivrig bilist. Så ivrig at får jeg bare et ratt mellom hendene er alle sorger glemt og verden er lys og såre skjonn.

Min største oplevelse? Selvfølgelig barna!

Og nu mine høieste ønsker?

Formig selv: At jeg må kunne utrette noget på den plass jeg er satt.

Sosialt: At vi snart må

gå lysere tider imøte økonomisk, så det ikke skal bli helt umulig å ta fatt for dem som kommer etter oss.

Politisk: Bondepartiets fremgang, selvfølgelig.

Min mening om ekteskapet? Den har jeg ofte uttalt. Nu bare dette: Ekteskapet, rammen om far, mor og barn, er den største beskyttelse kvinnene har. Dersom den frie ånd, som tar på å gjøre sig gjeldende nu, blir så sterk at den velter ekteskapet overende, så nåde kvinnene! Da begynner deres slavekår for alvår!

Takk for de 10 år og lykke på veien til neste milepæl, tapre «Norges Kvinder».

Olga Bjoner.

Den frie plattform

for kvinnenes egne meninger —

Kan «Norges Kvinder» holde seg i 10 år, da står det for alle tider, sa jeg ved starten til Ragna Nielsen, og nu har Kvinneladet seiret. Ingen makter utenfra kan lengre slå det ned.

Det er i virkeligheten det største resultat av kvinnebevegelsen at der er skapt en urokkelig, fri plattform for kvinnenes egne meninger om sine oppgaver og sin rett i samfendet.

A n d s f r i h e t. Det er grunnlaget for alt annet.

La oss idag samle oss i takk til de kvinner som har gitt oss og landet dette fristed hvor alle meninger kan brytes og gjensidig befruktes.

Takk til den som gav ideen og viljen — frk. Tønder-Olsen.

Takk til Ragna Nielsen, som døpte bladet i sin rene og dristige ånd.

Men den som idag skal ha kvinnenes storste takk, — det er fru Marta Weberg.

Hun har styrt vårt skib gjennom de sterke brender med fremragende dyktighet, hun har båret ansvaret og de økonomiske trengsler uten å svikte bladets ideelle oppgave.

Ella Anker.

Til redaktør fru Dagny Bjørnaraa.

„Norges Kvinder“s
utgiver.

MARTA MATHISEN WEBERG

Atter kullgrubestrike i Syd Wales. I to kullgruber i Syd Wales er det utbrukt streik.

Streiken skyldes kommunistisk agitasjon, og det er fare for at det påny skal opstå vanskeligheter i kull-distriket i Syd Wales.

Avrustningskonferansen.

Byen Barcelona har tidligere skriftlig uttalt ønske om å bli sete for avrustningskonferansen. Nu har byen sendt en representant til Genf for nærmere å redegjøre for saken. Efter forlydslene skal de forslag som Barcelona har stillett være overordentlig fordelaktige.

Jernbanetakstenes nedsettelse.

Stortingets vei- og jernbane-komite slutter seg enstemmig til departementets forslag om nedsettelse av Statsbanenes gods- og person-takster — de siste med gjennemsnittlig 20 pet.

Skyskaper på Grønland i Oslo.

Der skal nu bygges en 9-etasjes bygning på hjørnet av Grønland og Lakkegaten — et bygg som ved sin moderne utforming og storstilethet innværslar en ny æra for dette hittil nokså tilbakeliggende strok.

To nye professorer ved Universitetet.

Stortingets universitets- og fagskole-komite har avgitt innstilling om bevilgning til universitetet. Og bl. a. foreslått utnevnelsen av Ragnar Frisch i statistikk og Alf Sommerfelt i almen sprogvitenskap.

Diktersje til Wildenvey. — Men til Arnulf Overland og Sven Moren.

Stortingets universitets- og fagskole-komite, som har avgitt innstilling om kulturbudgettet, innstiller enstemmig på at Herman Wildenvey tilstas diktersje fra 1. juli i år med 1600 kr. Komitéflertallet går også med på departementets forslag om diktersje til Anders Hovdan.

Bordet var festlig pyntet og overalt bugnet det av alle slags blomster i alle slags farver, og feststemningen var der fra først til sist.

Da alle gjestene var benket, kom fødselsdagsbarnet smilende og sot ifølge med mann og barn. Hun blev hilst med spontan bifall. Det må være gildt å virkelig føle at man er så elsket og avholdt, som fra Michelet fikk så mange beviser på tirsdag.

Det har mange gjort. Men det er en stor gerning å manøvrere bladet gjennem alle stormer, så «det kan leve i skjønnhet» og nu seiler for ideenes fulle seil ut på det mektige hav.

Fru Weberg har med tro-skap mot oppgavene og med modernig tålmodighet beholdt likevekten når de mange forskjellige kvinneinteresser har kjempet om plassen, snart et ultimatum fra en av de mektige guder, snart fra en annen, enhver holder på sitt som det eneste rette, og så alle de økonomiske og politiske makter som har villet diktere kurset.

Fru Hoffmann talte vakert og stemningsfullt fra Hjemmene Vels Landsforbund og overrakte en vakker adresse og en gull-lenne.

Fru Alli Wessmann bragte i en høyste tale en hilsen fra Nordens Husmorforbund og overrakte en vakker adresse og en gull-lenne.

Fra Kjelsberg hilste fra Norsk Kvinner Nasjonalråd, hvor fru Michelet har nedlagt et verdifullt arbeide både her hjemme og ute, fra Thinn hilste fra Oslo Kvinneråd, fra Sethne fra Lærerinnelaget, fra Diesen fra Prestekoneforeningen, fra Witzøe fra de forskjellige kretser av landsforbundet og fra Wiborg Thune hilste fra Vestre Bærum Husstilleforening, som samtidig bad om å få utnevnt fru Michelet til æresmedlem, frk. Julie Michelet talte fra barna. Videre overbragte fru Helene David-Andersen en gave fra personlige venner, fra Amalie Øvergaard talte for professor Michelet, som hadde tillatt og tilskynt sin frue til å delta så ivrig i socialt arbeide, og fra Domaus bragte en takk fra Bærum Kvinneråd. Kjellberg fremsa en versifisert hyldest til jubilanten og ellers var det en mengde taler — plassen tillater ikke å nevne alle.

Til slutt holdt fru Michelet dypt rørt en nydelig takketale.

Festen fortsatte så i hyggelig samvær.

Marthaforbundet i Finnland.

46 000 kvinner danner en kjede fra hjem til hjem landet rundt.

Formannen i Helsingfors svenske Marthaforbund holdt mandag et stemningsfullt og fengslende foredrag i Oslo Hjemmenes Vel om den store betydning Marthaforeningen har fått i Finland siden den ble stiftet i 1899.

Grunnen og kjernen i Martha-forbundet, sa fru Wessberg, er samholdsfølelsen og målet er å styrke denne følelse i alle lag av befolkningen.

Der er nu 668 foreninger spredt utover hele landet med 46 000 medlemmer, hvorav de fleste — ca. 93 pct. — er landskvinner. Den drives et utstrakt oplysningsarbeide for å spre kjennskap til alt som kan heve et land økonomisk og kulturelt. 285 lærerinner underviser de finske husmødre med de mange slags forskjellige kurser som holdes, instruktrører og konsulenter reiser fra hjem til hjem og rettelde. Man har klubber for landbruk, havebruk, fjerfestival og hjemmeindustri og dessuten studiecirkler.

Til dette store arbeide gir staten 1/2 mill. finske mark, kommunene støtter også økonomisk, men Marthaene samler årligårs inn over 2 millioner, deres store dukkeindustri i Abo innebringer over 1 million.

Foredragsholderen tegnet et grepindt billede av de tunge år hennes fedreland hadde gjennomgått, og som var bakgrunnen for Marthaforbundets stiftelse, de tunge år som reiste spørsmålet i så å si hvert et hjem i landet: Kan vi gjøre noe for vårt fedreland?

Da var det kvinnene sluttet sig sammen og dannet sin faste kjede landet over til kamp mot det muldvarparbeide fra fremmed innflydelse, som truet med å undergrave hjemmet. De kalte først sin forening «Bildning i hemmet», men da Bobrikoff fant at dette navn led faretruende radikal og oprørsk folgte de finske kvinnene straks det eldgamle råd, og listige som slanger kalte de sig for Marthaer. Dette hørtes enfoldig nok ut til å berolige de russiske makthavere, og kvinnene fikk i fred arbeide fremover mot sitt store mål.

Et vakkert Kjøkkenutstyr

fryder enhver husmor, der

for ser De nu næsten bare

HØYANG

Aluminium kjøkkenutstyr.

Legg i vann

alt tøi, det fineste og

det groveste med

BURNIUS

STORT MARKED

i Christian IV. stil,

udi Håndverkeren, Rosenkrantzgaten 7

Til inntekt for Studentersettlementen i Fossveien.

Apnes idag — varer 14 dage.

Kl. 7: Fremses prolog av „Lyktemannen“.

Kl. 8: Studenterkomedien „Hjertesorg“.

Kl. 9: Den norske barnestjerne fra London Greta Woxholdt.

Mange vakre gjenstande tilfølles. — Flott tombola. — Kafé. — Pølser og øl serveres. Rikholidig fornøiesavdeling: Skytebane, spillebank, spåbord etc.

«Norges Kvinder»s redaksjon.

DAGNY BJØRNARA

født i Kristiania S, datter av fhv. overlærer ved Stord Lærerskole Torgeir Bjørnaraa og hustru, Latinartium fra Voss gymnasium 1915. Blev som nybakt student ansatt som journalist i «Arbeiderbladet», den gang «Social-Demokraten», hvor hun arbeidet i 5 år. Studert sprogs ved Universitetet og har siden hatt flere studieopphold i utlandet, bl. a. Tyskland og Frankrike. Blev ansatt som redaktør av «Norges Kvinder» i 1922.

Ingeborg Boye født i Oslo. Medlem av bystyret i 2 perioder, nu 2. suppleant. Medlem av Oslo fattigstyre et par perioder, medlem av Statens boliglokvalitet. Hun har studert sosiale spørsmål i utlandet under flere reiser. Vært medarbeider i «Norges Kvinder» fra starten av og en stor knyttet til redaksjonen.

Av siste post —

KARI GLØRSEN:

Det er mig en fornøielse å meddele Dem at jeg i bladet «Norges Kvinder» har funnet meget godt lesestoff den tid jeg har hatt det, aktuelt, allsidig og solid — hva formen angår også sjeldent lettlest og underholdende.

ANNA KATHRINE GRAFF:

Det står mig klart at man ved å lese og studere «Norges Kvinder» kan tilgå sig forståelsen av de fleste aktuelle spørsmål. Bladet gjør, så å si, tilsvarelsen overskuelig for leseren. Livets mange håndvanskelige problemer behandler det på en klok og dypt menneskelig måte og gjør avisen til en allsidig og innsiktfull talsmann for den norske kvinninen.

«Ung må verden endnu være — slektens sagas lange lære endnu kun dens vuggesong og dens barndoms eventyr. Ingeborg Boye.

I mismot synes vi kanskje ofte, at det går smått fremover. Da kan det være godt å huske vår geniale dikter Henrik Wergelands dype ord:

«Ung må verden endnu være — slektens sagas lange lære endnu kun dens vuggesong og dens barndoms eventyr. Ingeborg Boye.

Polisen med tre utbetalingssmåter Ved vår kombinerte polise betales ved død i forsikringsperioden:

1) den halve forsikringssum straks

2) en inntekt i hele den gjenvarende forsikringstid

3) den halve forsikringssum tilslutt

Ved oplevelse av fastsatt alder utbetales; den hele forsikringssum (uten inntekt). For langt oplysninger!

Idun

Største norske livsforsikringsselskap

Hvad vi ønsker for vårt blad.

Ragna Nielsen

I disse dager har vi all grunn til i takk og ærbodighet å minnes avdøde skolebestyrer Ragna Nielsen, som for 10 år siden var med og startet «Norges Kvinder». Vi gjengir også hennes utmerkede artikkel i avisens første nummer in extenso. Vi er overbevist om at både våre gamle og nye abonnenter vil lese med stor interesse.

«Du må slå akkorden an, at det blir den rette tone.» Så lød efalingen. Og så kom det: «Forstår du?» og jeg svarte: «Ja, jeg forstår. Men da må du hjelpe meg.» «Ja, du skal få hjelp.»

Men det er allikevel ikke så lett å адlyde befalingen. For hvad er den «rette tone» i en avis? Kjenner vi noget blad som kunde være vårt mørnster, som vi synes alltid holder den rette tone? Er det i det hele mulig for et blad som mest er basert på å være et organ for et bestemt politisk parti, alltid å bevare den rette tone? Hvorhen har partipolitikken ført Norge? Derhen, forekommer det mig, at vi først og fremst har mistet vår frie forfatning fra 1814. Makten gjør nu hvad den vil, statsrådene blir ikke lenger trukket til ansvar for sine handlinger. Vårt sprogs blir ødelagt. Vår personlige frihet, det kostelige gode, er hoist unødig blitt skikklig mennesker berovet. Hvilket parti, hvilket blad

En tung kalesjevogn trukket av to fete hester ruller opover alléen til den gamle prestegården og familiens som sitter rundt kaffebordet springer op med glade utrop. — Å — der kommer fremmede!

— Se hvem det er Lina, sier mor til gjennom kjøkkendøren, legger strikketøjet i kurven og retter litt på de hvite kniplingsmanskjettene. Den yngste datter Thea står alt på kne i den store lenestolen oppå vindusforhoiningen og klemmer nesen flat mot ruten: — Det er de nye prestefolkene fra Burum — de er med begge dotrene også, både Sara og Nelly!

Den eldste datter, Trine, som har ukes legger den fineste tediuk på bordet og fyller kakefatene fra boksene i hjørneskapet etterhvert som mor finner frem solvtoiet. Fra skap og skuffers dypt henter hun frem deilige gamle fat, brett og kaffeservise, vikler det ut av det blote gamle linto, mens far selv og Lina ute i forstuen hjelper naboprestens med alt reisetøyet.

— Kalt i været, kollega, sier far og slår doren vidt op, — men her finner dere både ovns-

har konsekvent og kraftig kjempet mot all denne urett, alt dette tyranni som er tvert imot grunnloven?

Hvad er grunnen eller grunnen til den almindelige demoralisering i Norge, hvis det ikke er partipolitikken? Men ikke enkelte ialfall er enige i at den dypeste grunn er den lange irreligiøse tørketid vi har hatt? Sjeletorrhet hos de mange, mange, som ikke engang er sig sin egen ulykke bevisst, det er det mest fremtredende trekk i norsk åndsliv for tiden. Konvensjonelle, men — bevares — ytterst korakte herrer er de toneangivende. Den store hob, hvis glede og livsinnhold er sport, karikaturer og kinematografer, er enige med de toneangivende i en ting: i aldri å tenke på at livet her på jorden er en forberedelse for evigheten. Ingen legmann får lov å komme frem med den samhet, at sjælens torrhet, gudløsheten hos individ og hos samfund, er tidsforfærdelige ulykke. Prestene har lov å si det hver søndag, det hører jo med til deres stilling. Men du, du enkelte, som hverken er prest eller teolog, du må ikke bekjenne kuler. Det er smakløst, og det er ikke tillatt. Prøver du i en samtale å trodde det uttalte forbud og f. eks. bare nevner navnet Jesus Kristus, så ser du at det trekker i den annens ansikt

ubehag. Og skriver du en artikkel, hvor du, for å få frem hva du mener, må si noe så uskyldig som «et sundt, kristelig samfund», så får du artiklen refusert. Det er taktlost og smakløst å skrive om et «kristelig» samfund.

Men nu De, kjære redaktør! Jeg er ikke hedning, jeg er kristen. Og jeg vil ha lov å tale som en kristen. Og forord bryter trette. Derfor sier jeg: Forårer mine artikler Dem, så send dem tilbake. Det har De lov til. Men De har ikke lov til å forandre eller utelate noe. Skal vi være enige om det?

Når jeg skal si hva jeg ønsker for vårt blad «Norges Kvinder», så er det at bladet modig vil trosse opinionen og alltid holde frem, at av en tørr åndelig jordbunn vokser ikke det som er til gavn for en menneskesjel. Og kan eller vil bladet ikke det, ønsker jeg at redaksjonen ialfall må vise sig tolerant og la den annens merringer komme til orde.

Mens jeg sitter og tenker på hvorledes jeg uten å forage og få medmennesker til å «grime på nesen», skal få sagt hva jeg mener, og ønsker for bladet, kommer jeg plutselig til å tenke på et vers, som engang ble skrevet til mig, da jeg var ung pike. Vi brukte i familien, når vi var sammen, å leke en lek, som sto og små kunde være med i. En av oss «satt» som det var det, og så blev der skrevet vers om vedkommende med naturligvis mere og mindre pen behandling. Min mor skrev engang til mig, som «satt» som et blads:

Vær blank som et skjeblad og skarp som et knivblad, vær myk som et løvblad — men lign aldri et Morgenblad.*

* Jeg stod alltid på vennskapelig fot med Friile, og jeg vet at han engang sa: De Dunkerske kvinner liker je godt, derfor er jeg viss på at han ikke vilde ta mig «grovhetens» ilde op.

Frem, kvinner, frem!
Med lys og smil og varme,
med sund og saltet harme
på vakt for slektens hjem.

Frem, kvinner, frem!
Stor kamp gir store krefter! —
men alt det små, som hefter,
å, glem det, kvinner, glem:

Frem, kvinner, frem!
Vær sterke, mens I bier,
og vårens melodier
i Eders hjerte gjem!

Frem, kvinner, frem!
Hver forårsdag, som lider,
gir bud om bedre tider —
å, vær som en av dem!

DAGNY KRISTENSEN

(I nr. 1 av «Norges Kvinder»)

Da jeg ikke vil fornærme «Morgenbladet», forandrer jeg mitt ønske for «Norges Kvinder» til:

Vær blank som et skjeblad og skarp som et knivblad, vær myk som et løvblad — Men bli aldri et partiblad.

Om partipolitikken nogensinne kan avskaffes, det blir fremtidens sak å avgjøre. Men at partipolitikken har virket demoralisende, synes jeg verden har bevist.

Og jeg synes ikke, at jeg kan fornærme hverken de religiøst indiffirente eller de mest fanatiske fritenkere ved å tilføje det ønske:

Vær blank som et skjeblad og skarp som et knivblad, vær myk som et løvblad — og bring alltid et oljeblad.

Den man Noah gledet seg over oljebladet, for det var ham et tegn på at jorden begynte å bli torr. Hvis «Norges Kvinder» bringer oss oljeblade, mange oljeblade, vil vi — mottatt Noah — ta det som et gladelig tegn på at tørrheten begynner å svinne, fordi menneskene igjen finner frem til de levede vannkilder. De begynner å forstås at på inntoret jordbunn trives ikke det som bærer frukt.

Og det kan mødre og lærere ikke finne sig i, for de er bekymret for de fremtidens barn, som kommer til å høste hvad fedrene har sådd.

Om en due kom med det bla.

«Gud er kjærlighet. Og han gir kjærlighet. Og han vil ha vår kjærlighet», kunde du lese det uten at ditt hjerte svulmet av glede? Er ikke det et herlig oljeblad?

«Nylænde» og Gina Krog

var det som startet den første kvinnedagsavis, som fikk navnet «Nylænde». Det var i 1887. Om dette skriver Fr. Mørck, som også har nedlagt et stort arbeide i dette blad både ved siden av dets redaktør Gina Krog — og etter hennes død, — da frk. Mørck overtok ledelsen:

«Det var ny jord, en hittil udyrkjett jord: Kvinnedags sak, et mørkt ulende bladet hadde å rydde op i da det i 1887 startedes av Norsk Kvinnedagsforening. Det ble også i de første år av en liten trofast krets omfattet med stor og varm interesse. Våre mest fremskridende kvinner skrev i det. Når vi gjennemblar de mange årgange finner vi navne som Camilla Collett, Aasta Hansteen, Vilhel-

mine Ullmann, Anna Rogstad, Anne Holsen, Ragna Nielsen, Olaug Løken, Thora Storm, Anna Bugge Wicksell for bare å nevne nogen få —.

Men nerven — livsnerven — der har gått gjennom det den hele tid, såvel da det ble utgitt av Kvinnedagsforeningen som da redaktoren i 1893 overtok utgivelsen, var å hevde kvinners likestilling med menn i stat og samfund.

Et stort arbeide har «Nylænde» gjort — et arbeide vi er glad over å kunne fortsette i «Norges Kvinder».

Vær blank som et skjeblad og skarp som et knivblad, vær myk som et løvblad — men lign aldri et Morgenblad.*

* Jeg stod alltid på vennskapelig fot med Friile, og jeg vet at han engang sa: De Dunkerske kvinner liker je godt, derfor er jeg viss på at han ikke vilde ta mig «grovhetens» ilde op.

varme og hjertevarme. Midt i stuen står mor med Trine og Thea smilende og fornøyd og bryter mot gjestene, der neies og bukkes og tas i hånd helt rundt.

— Min kompliment, madame, like ung som småpiken!

Opp nabopresten som er en gallant mann kysser mor på hånden.

Men mor er også et kyss verd. Under den sorte blondekappe, lyser hennes solhvite bolgede hår og oinene skinner omkapp med alt hennes blanke solvto. Hun er glad over besøket og stolt over å kunne vise den nye naboprestefruen, hvordan en prestegård rettelig skal stylses og stelles. For etter kaffen skal der gjøres en rundgang og alt besøses fra matbord og melkebord til veststuene for sig selv borte ved ovnen med sine langpipe og petum.

«Småpiken» hvisker sakte sammen av og til, men får snart nok å gjøre med å lave fidibusser til far og skrive av mors opskrifter for den nye prestefruen. — Ja, for jeg må sandelig ha fra Monsen, Fire Species, Sosterkaken og Sprutbakken, sier hun.

Mens husets alle herligheter besøses etter kaffen legger mor aftenens slagplan. Heldig at de

lavet fiskemat igår, så puddingen er ny og fin. Lina har alt for lengst fått et vink om kalvesteken, så den står i ovnen. Så har hun heldigvis enda en krukke igjen av de fine medisterkakene, små røkepølser, tunge, rull, oksekryss og leverpølse. Litt sylte finnes det også, så koldtbordet skal nok uten skam kunne presentere sig — uventede gjester kan jo heller ikke vente så meget i skjøntningsdelen. Det siste olbrygget var også særlig vellykket og mor i prestegården vet at hun er beremt for sin vinlegning. A jo — det blir nok bra.

Efter aftens spiller Thea og Trine firhendig «Jegerbruden», «Zampa» og «Der Kalif von Bagdad», mens dessertbordet dekkes med mandeltørte, syltevalnøtter og paradisepeler, vingelær og sukkerbrød, stikkelsbærvin i grønne gamle glass til damene og varm bisp til herrene. Den galante naboprest slår på sitt glass og taler for dette hus som er en pryd for sin

bygd, dette hus som — — —. Og alle sammen synger i kor: «Og dette skal være mor Willes skål, hurra — — —».

Men det mørknar ute, veien er lang og der må også tenkes på hestene, som ikke er vant til å være så sent ute. Under latter og snakk pakkes gjestene inn i alt sitt reisetøy der neies og bukkes og takkes og treffes avtale om snarlig gjensyn.

Opp den tunge kalesjevogn ruller langsomt ned over allén, mens der vinkes og nikkes fra begge sider så lenge vognen kan sees.

En liten grå Ford suser over allén og stanser utenfor prestegården. Presten Hals, fruen og den 14-årige Hans som sitter ved kaffen, ser bekymret på hverandre: det er da vel ikke fremmede — nu nettop som vi skulde kose oss og kvele litt.

Hans ser ut av vinduet — jo

Hun som gav oss „Norges Kvinder“.

Fredrikke Tønder-Olsen

Er du halt, er du lam, har du vilje, kjem du fram.

jordet, stoppet, lappet og sydde. Og hun passet fugleværene.

Som ung kom Fredrikke Tønder på skole til Bodø efter at hun var utlært hos guvernanten. Derfra reiste hun til Trondhjem hvor hun gikk i skole — og på tegneskole. Hun var meget flink til å tegne, så det var endog snakk om at hun skulle til Leipzig for å utdanne sig.

Hun kom imidlertid ikke lengre enn til Oslo. Her gikk hun på den kongelige tegneskole ved siden av at hun gikk i gravlære. Men dette blev for meget for hennes svake øyne. Allerede som pike hadde hun nemlig en øielidelse som nedsatte både høre- og se-evnen. Nu var øinene helt overanstrengt etter den hårde påkjenning både ved tegne- og gravørpulten. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere blev hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en liten handelsvirksomhet og Rikka i Kobberdal vilde folk gjerne kjøpe hos. Senere ble hun agent for brandforsikringselskapet «Norden», og så begynte hun å reise på kryss og tvers og fikk adskillig til å tegne både livsforsikring og brandforsikring. Fredrikke Tønder måtte reise hjem til Nordanland igjen. Her begynte hun en

Førende europeiske kvinner forteller om sitt liv og virke

og uttaler sig om nasjonale og internasjonale spørsmål til „Norges Kvinder“.

LADY ABERDEEN

SELMA LAGERLÖF

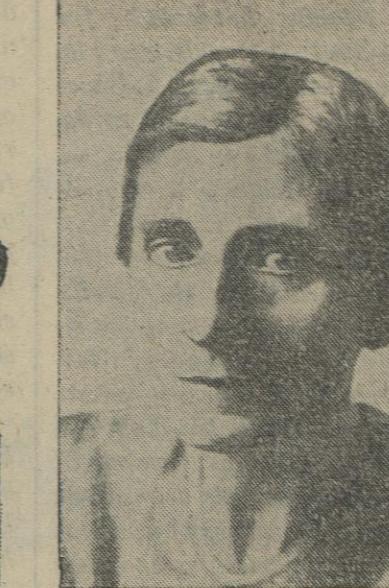
LADY ASTOR

HENNY FORCHHAMMER

MARGARET BONDFIELD

DR. ALICE SALOMON

ELEANOR RATHBONE

President for den internasjonale stemmerettallianse mrs. Margery Corbett Ashby.

Jeg har i mitt liv prøvet å leve etter de idealer jeg fikk oppstillet i mitt barndomshjem. Min mor, den vakre Mary Grey, var den mest hjelpsomme og uegennytige kvinne jeg har kjent. Hun hjalp alle — nogen med penger, andre med råd og dåd. Med sitt vidunderlige, ukuelige mot virket hun banebrytende for kvinnens sociale arbeide og hun var den varme forkjemper for kvinnens rett og frigjørelse.

Også min far, Charles Corbett, som var medlem av Underhuset i Gladstones tid, var meget interessert for kvinnedagen. Og han gjorde ingen forskjell med sine egne barn, vi døtre fikk samme chans til utdannelse som våre brødre.

Jeg fikk lov å studere sprog i Cambridge. Og 16 år gammel holdt jeg min første politiske tale om nødvendigheten av Agrar- og opdragelsesreformen. Da jeg var ferdig med mitt studium, viet jeg mig helt og holdt til socialt og politisk arbeide. Jeg blev sekretær i «Womens Suffrage Society of England» og ble gjennom dette arbeide ennu mere interessert for kvinnedagen. Siden arbeidet jeg under ministeren for folkevelfeld og folkesundhet og fikk studere forholdene i Londons east end. Jo mere jeg lærte de sociale forhold å kjenne, jo bedre forstod jeg hvilken betydning det ville ha for samfunnet at kvinnene fikk politisk rett, frihet, og ansvar. I ni år var jeg medlem av og siden visepresident for dette departement.

I tiden før 1914 ble min interesse for fredssaken vakt. England hadde da gjennemlevet en fase av sociale reformer (barnebeskyttelse, syke-, invalide- og arbeidsløshetsforsikring, nye skole- og opdragelseslover) som styrket landets nasjonale samhold. Det var en begivenhetsrik tid. —

Ektekskap og en sonns fødsel utdype bare min sympati for kvinnens frigjørelse og jeg begynte å arbeide aktivt innen den internasjonale stemmerettallianse, hvis president jeg har den ære å være.

Jeg er overbevist om at freden bare er et politisk spørsmål. Viljen til og lengselen etter fred lever i folkenes hjerter. Og hvor har vi ikke smertelig erfaring for at industri og arbeidsliv bare kan blomstre i fredens og tillitens atmosfære.

Like fra begynnelsen av har jeg vært ivrig tilhenger av Folkeforbundet.

Nu håper jeg at kvinnenes

politiske makt og vilje vil gjøre sig gjeldende i fredsarbeidet og alt sosialt arbeide.

Kongressen i Paris 1926 overbeviste meg om at motsetningene mellom raser, religioner kan jevnes og fiendtligheter bortryddes. Overalt er menneskens krav og interesser og ønskemål de samme, og det er kvinnens likt gjennom sine organisasjoner å arbeide for fred, og bekjempe krigsinteressene.

Vi kvinner, som så lenge har vært underkuet, og som nu har oppnådd likerett, må arbeide for å hjelpe andre til å opnå frihet og fred.

Margery Corbett Ashby.

Den franske forfatterinnen Comtesse Anna de Noailles.

Jeg er født i Paris. Min far, prinsen av Brancovan, var sønn av en regjerende rumensk furste. Min mor, gresk av fødsel, nedstammet fra en berømt vitenskapsfamilie fra øen Kreta.

Den sterkeste innflydelse på mitt sinn og min indre verden hadde min mors musikk. Hun var en kjent pianistinne og jeg fikk daglig høre en vidunderlig fortolkning av Chopin, Schumann, Mozart, Beethoven, Schubert og Haydn.

Guderne har skjenket mig mot, energi og utholdenhets. Jeg har like fra min barndom hatt en svak helse, og gjennomgått svære lidelser. Men smerten er av større betydning enn gleden. Den bringer en i nærmere kontakt med den store, den lidende menneskehets.

Min guvernante i barneårene var født i Bonn. Hun fortalte meg de vidunderligste eventyr, og disse eventyr, som dels var fantastiske, dels hemmelighetsfulle, dels enkle og naive, vekket i mig den indre sammenheng med naturen, som jeg senere fant igjen i studiene av antikkens store grekere — min dans a grænne avstanning.

Det griper meg alltid dypt og selsomt når jeg hører tyske oversettelser av mine dikt, da føler jeg den tyske påvirkningen i min barndom.

Jeg har diktet siden jeg var syv år gammel, og hele min forunderlige livshistorie er vevet inn i hvad jeg har skrevet.

Forfatterne gir kanskje oplevelsene form, men de opdikter dem ikke.

Anna de Noailles.

Selma Lagerlöf og Esselde.

Om dette sitt betydningsfulle vennskap med friherren Adlersparre skriver den store svenske forfatterinne bl. a.:

Det var i 1886 i Landskrona en dyster høstafaten, bare nogen

få uker før jul, at jeg satt opprett mine elevers svenske stilopgaver. Da hørte jeg postbuds trinn i trappen — og et brev ble lagt i kussen. Jeg var clene hjemme og sprang straks ut i gangen for å hente posten. Det var et stort brev til mig med Stockholms poststempel på. Jeg åpnet det og begynte å lese.

Da jeg hadde lest et par linjer, begynte mine hender å skjelne og bokstavene syntes å danse for øinene på mig. Jeg så opp fra brevet for å gjenvinne min ro; mine øine falt på en blå skrivebok. Jeg rullet den sammen og kastet den så langt fra meg som mulig og tok så igjen fatt på brevet.

I halvannet år hadde jeg vært lærerinne ved pikeskolen i Landskrona, og jeg hadde det godt når sant skulle sies. Der bestod det beste forhold mellom kollegene, bestyrerinnen og meg, og jeg følte mig hjemme i den lille by ved det vakre Øresund. I den familie hvor jeg bodde, blev jeg behandlet som medlem av familien.

Men det var noget som gjorde at jeg ikke følte mig lykkelig. Det var en underlig, pinefull lengsel, som aldri lot mig få fred. I mitt hjerte var det noget som forbød mig å bli rolig sittende på den sikre plass i livet jeg nu hadde.

Like fra jeg var syv år fore

svevet der meg en drøm om at jeg engang skulle bli forfatterinne, siden jeg var femten år hadde jeg skrevet vers, og håpet på at jeg engang skulle bli en stor forfatterinne. Men denne drøm hadde ikke gått i oppfyllelse, og denne aften i Landskrona — jeg var 29 år den gang — var jeg like fjernet fra det etterlengtede mål som nogen sinne.

Allerede for år tilbake hadde den tanke opstått hos meg at jeg skulle skrive om Värmlands kavalerer, og jeg hadde tenkt å skrive denne bok i versform. Men dette arbeide stod håpløst stille. Og jeg twilte sterkt på om jeg hadde evnen til det. Lysten til å skrive og den indre trang til å bli kunstner levet i meg; men jeg var redd den skulle lade meg på villspor.

Ved siden av denne lengsel til å skrive var jeg meget optatt med de mange sociale spørsmål som den gang var opp i tiden: Undervisning, fredsiden, alkoholspørsmålet, kvinnesak, fattigpleie — alt dette optok min opmerksomhet i den grad at det valte ubestemte tanker i mig om å vie mitt liv til lærerkallet og å arbeide for å skape en mester-skole for de svakere.

Allerede om høsten nogen måneder tidligere hadde jeg fått den gledelige meddelelse fra friherren Adlersparre, som

stod i spissen for den svenska kvinnebevegelsen og var utgiver av tidsskriftet «Dagny», at hun hadde sett fire av mine sonetter og gjerne vilde trykke dem i «Dagny».

Jeg hadde sendt endel sonetter til Stockholm, — og nu endelig lå svarbrevet her fra Esselde (friherren Adlersparres pseudonym). Hun skrev at

utan hadde lett en kjent kritiker lese gjennom sonettene og han hadde sagt at diktene helt fylte de fordringer som man overhodet kunde stille til en god henne.

Da jeg igjen og igjen hadde lest disse linjer, slukket jeg lampen og krop op i sofaen

for å tenke brevet igjennom. — En måned senere, like over nyttår 1887, fulgte jeg Esseldes innbydelse om å komme til Stockholm. Jeg kom kl. 10 aften med Värmlandstogget til hovedbanestasjonen. Jeg så mig omkring om nogen var møtt frem for å ta mot mig. Men nei. Så prøjet jeg en drosje og sa til skulen: Fjellgatan 11.

Endelig holdt drosjen i en smal, trang gate. Jeg steg ut og så til min store forbauseelse bare en stor mur uten vinduer. Kusken pekte på en dør som var forsyt med ringeklokke. Jeg ringte, porten åpnet sig og jeg trådte inn på en gårdspllass omgitt av høie murer. En steil trapp førte op langs utsiden.

Helt utesluttsom stod jeg der nede, da doren ble åpnet og en staselig tjenestepike kom ut med et lys i hånden.

— Er det frøken Lagerlöf? spurte hun.

Jeg blev glad for at jeg ikke hadde gått galt og at jeg var ventet.

Men jeg fikk ikke se min vertinne den kveld. Hun var syk, men hennes sekretær, frøken Mems, tok hyggelig imot meg, ga mig mat og anviste mig varelsen.

Hverken første eller annen dag fikk jeg snakke med min vertinne den kveld. Hun var syk, men hennes sekretær, frøken Mems, tok hyggelig imot meg, ga mig mat og anviste mig varelsen.

Frøken Henny Forchhammer, formann i Danske Kvinners Nasjonalråd, medlem av folkeforbundet i Geneve.

Frøken Henny Forchhammer sender de hjerteligste hilsener til jubileet og en artikkel hvor hennes liv og arbeide omtales:

Siden besøkte Selma Lagerlöf ofte Esselde og leste sine arbeider opp for henne og fikk all den opmuntning hun kunde ønske sig. Hun skrev ferdig sine Värmlandsbøker og Jerusalembøker, som vakte veldig oppsikt. Esselde hadde forstått hvad der bodde i den unge lærerinnes hode i vinteraften kom til henne.

Selma Lagerlöf slutter sin beretning om Esselde:

En god stjerne førte mig til henne i mine vanskeligste år, da jeg forberedte mig for min forfattervirksomhet. For en dikter gis ikke skoler eller akademier, hun må lære av livet selv. Derfor var Esseldes sympatier, hennes råd og opmuntringer av den største verdi for mig. Jeg har bare makten å gjøre lite til gjengjeld, men i mitt hjerte bevarer jeg stedse en dyp kjærlighet til og beundring for denne min store og gode velgjørerinnen. —

Selma Lagerlöf.

Mrs. Mary Hamilton, engelsk parlamentsmedlem.

Mrs. Hamilton er født Mary Agnes Adamson — datter av professor Adamson ved Glasgow universitet. Hun er student, journalist og forfatter. Mest kjent er hennes bok om Ramsay Mac Donald; forøvrig har hun gitt ut flere historiske skrifter. Mrs. Hamilton gikk over fra det liberale parti i 1913 — over til arbeiderpartiet, hun representerer Blackburn i parlamentet. Hun er en ualmindelig dyktig taler og journalist — medarbeider i «The economist», «The new Leader» og «Time and Tide». Hun har vært medlem av en regjeringskommisjon for handel og industri.

Frøken Henny Forchhammer, formann i Danske Kvinners Nasjonalråd, medlem av folkeforbundet i Geneve.

Frøken Henny Forchhammer sender de hjerteligste hilsener til jubileet og en artikkel hvor hennes liv og arbeide omtales:

Henny Forchhammer er datter av rektor Johannes Forchammer. Hun har utdannelse som sproglærerinne, engelsk var hennes hovedfag, og hun har også gitt ut flere lærebøker i engelsk. — Hun har skrevet lærebøker på tysk, fransk og hollandsk for dem som ønsket å lære dansk.

Allerede som ung var hun varmt interessert for kvinnesaken. Hun har vært med i Danske Kvinners Nasjonalråd like

fra den første begynnelsen og var med i dets første styre. 1902 blev hun formann i rådet, men gikk av endel år på grunn av sykdom, i 1913 tok hun igjen formannshvervet. Ved de store internasjonale konferanser like etter verdenskrigen 1919—20 spilte hun en stor rolle.

I 1920 blev frøken Forchhammer medlem av den danske delegasjon til Folkeforbundets forsamlinger i Geneve, hvor hun i det eneste kvinnelige medlem av delegasjonen. Her har hun gjort sig anerkjennelsesverdig gjeldende. Som foredragsholder har hun vært meget benyttet, hun er en fremragende taler og behersker de tre hovedspråk.

Lady Ishbel Aberdeen, president for I. C. W.

Lady Ishbel Aberdeen var ungste datter av lord Tweedmouth, født i 1857. Tyve år gammel ekte hun John Gordon, syvende jarl av Aberdeen, medlem av Overhuset.

Lord Aberdeen var visekonge av Irland under Mr. Gladstones Home Rule regjering 1886. Generalguvernør av Kanada 1893—1898, så igjen visekonge av Irland 1905—1915. Lord og lady Aberdeen har reist jorden rundt, og begge to har vært like varmt interessert for sociale, humanitære og kulturelle spørsmål.

Lady Aberdeen har vært president for de engelske skotske liberale kvinnefederasjoner og er nu president for the women's liberal council i Skottland. Hun er også stifter av og var første president for The Irish Industries Associations, formann for Kanadas nasjonalråd og «Victorian order of Nurses» i Canada. Womens National Health Association i Irland, likeledes stod hun i spissen for den irske avdeling på Chicagoutstillingen som innbragte 50,000 pund.

Lady Aberdeen er medlem av Lyceum Club i London og har vært dets formann siden 1922 — likeledes har hun vært president for University education for Women Associations i Edinburgh. I 1930 blev hun formann i V. komité.

Hvad kvinnenes sociale stilling i Ungarn angår er kvinnene nesten likestilt med mennene. De har adgang til alle skoler, fagskoler, universiteter etc., dog ikke til den tekniske høyskole undtagen på kjemilinjen og til det juridiske fakultet. Vi håper imidlertid å opnå dette om kort tid. Lov av 1920 innrømmer Ungarns kvinner aktiv og passiv valgrett, dog i nogen innskrenket grad.

Det mest aktuelle spørsmål for tiden er den økonometiske krise. I vårt land som ved fredsstemmelsen blev stykket op til en tredjedel av det oprinnelige, er forholdene meget vanskelige. Arbeidsløsheten huler som en mare over folket.

Alle arbeider energisk på å gjenreise landets økonomi og

Det ungarske nationalråds formann, grevinne Clotilde Apponyi.

Ungarns nasjonalråd bringer «Norges Kvinder» de hjerteligste lykkesninner i anledning av 10 års jubileet. Vi fikk meddelelse om jubileet av grevinne Apponyi, vårt råds president. Men da hun i disse dager skal reise til Afrika sammen med sin mann, den verdensberømte politiker grev Apponyi, bad hun sekretærkontoret svare på de henne tilstillede spørsmål.

Grevinne Albert Apponyi stammer fra Østerrike — hun er født kontesse Clotilde Mensdorff Pouilly i 1867. Hun fikk en høy utdannelse. Allerede som ung pike var hun en meget energisk og karakterfast personlighet og meget avholdt ved Wiens hoff. Hun blev så gift med den dyktige politikeren grev Apponyi. Hennes familie kan stilles opp som mønster for alle kvinner. Hun har vært sin mann en forståelsesfull og hjelpsom hustru og en god mor for deres tre barn. Deres ekteskap ansees for et mørsterekte-

skap. Skjønt hun er østerrikerinne har hun lært seg ungarsk og snakker dertil flytende fransk og engelsk. Alle hennes gjerninger er preget av høy idealisme. Hun har vært det ungarske nasjonalråds formann i 20 år. Alt hvad de ungarske kvinnene har oppnådd i denne tid kan de i første rekke takke grevinnen for. Hun står i spissen for en rekke foreninger. Hun er ivrig avholdsmann og formann i Landsligaen mot alkoholmisbruk. Hun er helt inne i alle sociale spørsmål og altid rede til å hjelpe og å gi råd i disse sakene.

I tre år har den ungarske regjering sendt henne som representant til Folkeforbundet. I 1930 blev hun formann i V. komité.

Hvad kvinnenes sociale stilling i Ungarn angår er kvinnene nesten likestilt med mennene

for å avhjelpe nøden. Selv de selvstendige bønder lider nød. Derfor må man foreløpig rensere på sociale og kulturelle reformer.

Burneforsorgen blir vanskeligere og vanskeligere å gjennomføre stik vi kvinner vil ha den.

De saker rådet for tiden har på programmet er følgende:

Bedre forhold for kvinnelig hotellpersonale, beskyttelse for kunstnerinner i inn- og utland, kvinnelig politi, adgang til den tekniske høiskoles alle avdelinger og alle universitetets fakulteter, kvinnelig fabrikkinspektør, etc.

De kvinner som er med i bystyret arbeider for bedre barneforsorg, effektive foranstalter mot de veneriske sykdommer og for at landet skal få flere sykehus.

I parlamentet har vi bare en representant, fra det socialistiske parti.

Nasjonalrådet har i 25 år arbeidet for fred og voldsgift. Ved freden til Trianon forpliktet alle statsmakten til å avruste. Vi har oppfylt våre forpliktelser i så måte, men våre naboer har ikke gjort det. De russter like sterkt som før krigen. Da kvinnenes stemmerett ble innført, samlet alle kvinnene sig i en felles demonstrasjon.

De hurtige fremskrift kvinnene har gjort i det offentlige og sociale liv er en direkte følge av den økonomiske situasjon og kvinnenes stigende selvstendighetsfølelse.

Budapest i februar.

Det ungarske nasjonalråds sekretariat.

Den islandske Altingsrepresentant Gudrun Larusdottir.

Vi islandske kvinner har fått likeberettigelse med mennene i politisk henseende. Naturligvis mangler der ennå meget i at kvinnene i det hele tatt har den samme stilling som mannen, men det kan meget godt være vår egen feil, vi har kanskje ikke vært dyktige nok til å benytte de gitte leiligheter, men det kommer nok. Vi har allerede fått utdannede kvinnelige lærer, og nu arbeides der i mange avrikets kontorer av unge, dyktige, godt utdannede kvinner osv. Kvinnene trenger inn alle venne!

Den eneste kvinnelige repre-

sentant på Altinget, Gudrun Larusdottir, er født den 8. januar 1880 på Valkjøfstad i Øst-Island, hvor hennes far, Larus Haldorsson, den gang provst i Folkekirkjen, senere frimenighetsprest i Reydarfjord 1885–99, og i Reykjavik, Islands hovedstad, fra 1899–1901. Året 1901 blev hun gift med cand. teol. S. A. Gislason, senere redaktør av kirkebladet «Bjarmen» og matematisk lærer ved Islands maskinist-skole.

For en del år tilbake var fruen 6 år medlem av Reykjaviks borgerrepresentasjon, og for sistre vår en av Reykjaviks 3 fattigforstandere og den eneste kvinne som hittil har hatt den bestilling. Hun blev valgt til medlem av Islands lovgivende forsamling (Altinget) som nr. 2 av selvstendighetspartiets valgliste i juni 1930, hvor alle 35 år gamle velgere valgte 3 altingsmenn ved «landsvalg» (landskjør). For tiden er hun den eneste kvinne på Altinget. Fruens interesser er meget på det kristelige og sociale område, hun har vært forstanderinne i Reykjaviks K. F. U. K. i lengere tid. Avhaldslosjen er henne også meget kjær, og fruengen av har hun vært medlem i Islands I. O. G. T. og det Hvide Bånd, hvor hun arbeidet sammen med syster Olafia Johannisdottir, den bekjente islandiske kvinnen, som var blandt fruens aller beste venner.

Fru Gudrun har nu syv voksne barn, mens to døde i en speialdør, og en liten pike i 9 års alderen.

Ved siden av å bestyre sitt store hjem og opdra sin tallrike barneflok har fruen sammen med sin mann deltatt i forskjellig arbeide og en mengde møter rundt omkring i Island, for å vekke sitt folks interesse for innre og ytre misjon. Dessuten har hun skrevet en hel del, større og mindre fortellinger, og artikler for kristelige tidsskrifter, og en større bok, en novelle, oversatt til dansk under navnet «Mod Hjemmet».

Lady Astor, engelsk parlamentsmedlem.

Lady Astor var den første kvinne som ble innvalgt i det engelske parlament. Hun er en øvet taler for det konservative parti.

Det var i 1917 at Lloyd George innførte stemmerett for 6

millioner kvinner i England, idet den omfattet gifte kvinner uten egen inntekt.

Det skyldes i høy grad hennes åpne menneskekjærlige udogmatiske sinn, at det konsernativve parti har optatt et utmerket kvinnekjønnspogram. Hun samarbeidet straks med arbeiderkvinnene og de dannet en enhetsfront om 6 punkter. Morspensjoner og barnetillegg, det uekte barns rett, like lønn for like arbeide for lærerinnene, en strengere gjennomførelse av straffeloven for sedelighetsforbrytelser mot barn, like adgang for kvinner som mener til statens tjeneste, samme rett over barna for mor som for far. Den første gruppeiring av kvinnene om felles søker har utviklet sig videre og er blitt av megen betydning. Den nuværende finansministers hustru, mrs. Philip Snowden, er med i styret for «The six Point Group».

Den tyske skoledirektør Dr. Alice Salomon.

Fra den kjente tyske pedagog dr. Alice Salomons sekretær har vi mottatt følgende:

Alice Salomon er født i Berlin 1872. Fra ungdommen av viet hun sitt liv til socialt hjelpearbeide og fikk adgang til universitetet, hvor hun tok doktorgraden på avhandlingen «Årsaken til den ulike avlonning mellom menn og kvinner arbeide».

Siden 1899 har hun vært formann for «Socialet arbeides kvinnegruppe». Samme år åpnet hun det første kursus i utdannelse av sociale fagarbeidersker. Dette blev grunnlaget for den første sociale skole i Tyskland, opprettet i Berlin 1908. Hun var skolens leder helt til 1928. I 1925 opprettet hun det tyske akademi for soialt og pedagogisk kvinnearbeide. Hun er nu leder av det. Kvinnakademiet formål er å være en slags høiskole for kvinner som vil gå inn i soialt eller pedagogisk arbeide. Hun har også grunnlagt og er leder av «Konferenz sozialer Frauenschulen Deutschlands» og «Internationalen Komitees Sozialer Schulen».

I kvinnebevegelsen representerer Alice Salomon kvinnenes sociale krav. Fra 1900 til 1920 satt hun i Tysklands nasjonalråds representantskap, og siden 1929 har hun vært styremedlem i I. C. W.

Hun har foretatt mange foredragsturneer også i Amerika.

utvikling, så kan man av og til iaktta, at smittsomme sykdommer og operative inngrep kan medføre en forbigående forsin-kelse.

Som en spore og hjelp i den regelmessige sjelelige utvikling trenger barnet til å være omgitt av mennesker — derfor må barn — spesielt ikke omkring 2 års alderen — overlates for meg til sig selv — hvis det skjer, vil man snart merke en stilstand i utviklingen. Og senere — mellom 4–7 års alderen har barnets omgivelser — miljø — den største betydning. Det kan sette sitt preg på barnet for hele livet — til godt eller ondt.

Det er først i de siste 10 år at psykologer, pedagoger og leger har tillagt utviklingen i de første leveår den store betydning som den har for barnets karakter. Men i de senere år har man studert barnets liv og utvikling fra måned til måned og oppstillet ganske enkle prøver for å finne ut av hvad et normalt barn «kan» m. h. t. legemets holdning og bevegelser, stemmelyd og opfatning — alt satt i forhold til det miljø hvori barnet har levet.

Ved Yale-universitetet i U. S. A. har man skapt de mest ideelle betingelser for et slikt studium av barnet og derigjennem kunnet oppstille en aldersskala for barns utvikling. Og dette studium har vært til uavslig nyttig for dem som driver med barnsligslidet.

Tenk man på den sjelelige

Den svenske professor Jaegerholm gir en interessant skildring av dette, hvor han begynner med det helt nyfødte barns virksomhet, en virksomhet som er forbausende livlig — og som er spontan, d. v. s. opstått hos barnet selv og ikke fremkalt av omgivelsenes påvirkning.

Man ser hos det nyfødte barn, hvordan øielåkene spennes og slappes rytmisk, og pannen rynkes. Neseborene åpner og lukker sig regelmessig for å tilpassa seg etter luften i den nye omgivelse. Mest påfallende er munnen bevegelser — uavslattig åpnes og lukkes den og tungt strekkes ut, mens barnets hånd, som holdes enten i eller like ved munnen, med fingerbevegelser mekanisk synes å øke munnen bevegelser i hurtighet og styrke. Dertil kommer en utåndingslyd som nærmest lyder som «eh, eh, eh».

Alle disse spontane bevegelser er det første råmateriell til den rekke av bevegelser som barnet senere skal tilegne seg: av finger- og håndbevegelser fremstår i sin tid grepet etter og puslingen med gjenstanden — av bevegelser med munn og strupehodet fremstår engang talen. Skriket er det eneste som så å si ligger ferdig. Etter 3 måneder følger det med øine ting som beveges foran det, legger merke til stemmer

Men foruten denne spontane

Miss Margaret Bondfield, britisk minister.

Om miss Margaret Bondfield har vi fått følgende:

Miss Bondfield blev minister i Ramsay Mac Donalds regjering.

Hun er født i Somerset 1873.

Begynte som butikkdame og lærte da å kjenne kvinnenes hjelpele stilling under lønnsstrykket. Hun startet så den første fagforening av butikkdamer. Hun er en ualminnelig dyktig taler og organisator. I 1923 blev hun formann for de britiske fagforeningene generalråd, det vil si den høyest ansvarlige stilling ikke bare for de kvinnelige fagforeninger, men for den samlede britiske fagorganisasjon, omfattende millioner arbeidere.

I 1923 blev hun valgt av arbeiderpartiet til parlamentet og i 1924 til ekspedisjonschef i Arbeidsdepartementet i Mac Donalds første regjering. 1929 blev hun chef for Arbeidsdepartementet og er fullt ansvarlig medlem av regjeringens kabinett.

Hun har vært fører for de ugitte kvinnene for å sikre dem minsteløn og har arbeidet for den nye skilmisselov og for barnas økonomiske betryggelse. Som alle arbeiderkvinnene i England arbeider hun for nedrustning og for Nasjonenes forbund, som har støtte fra hele det britiske arbeiderparti.

=====

Bladet for alle hjem

bør «Norges Kvinder» være.

Hvorfor?

Fordi:

1. «Norges Kvinder» ikke med hell vil kunne arbeide for kvinnenes interesser, hvis den ikke får komme inn i hjemmene og tale til kvinnene selv.

Fordi:

2. Den som holder og leser «Norges Kvinder» dermed er med og støtter alle kvinnenes arbeid for fremgang i hjem og samfunnsliv.

=====

Landstingsrepresentant Marie Hjelmer.

Idet jeg sender «Norges Kvinder» min hjertelige lykkesnakk til bladets 10 års jubileum, skal jeg ha den ære å fremsette nogen uttalelser som svar på de til mig rettede spørsmål.

Såvel de kvinnelige representanter i Riksdagen og i kommunestyrene som kvinneforeningene anser det for sin fornemste oppgave å vokte kvinnenes interesse. De sociale oppgaver, alt det som vedrører det rent menneskelige, ligger kvinnene mest på hjerte, hvad der vel er meget naturlig.

I særdeleshed i Riksdagen er partiene meget bune, og det er ennå ikke sett, at de kvinnelige representanter har rakt hinannen hånden tvers over partirammene.

Min personlige mening om freds- og avrustningsspørsmålet er tilstrekkelig kjent gjennem mitt parti, det radikale venstres, stilling dertil.

Den største og betydningsfullest reform vil etter min mening være en betydelig nedrustning som almindelig foranstaltning overalt i verden. En ordentlig innskrenkning i landenes militærutgifter vil lette befolkningens skatteinbryder, så dens kjopevne vil forøkes, hvorved produksjonen vil få et større omfang og arbeidsløsheten derved formindskes. Ved en verdensnedrustning vil der også skapes en fredeligere atmosfære. Den politiske spenning vil avslappes, produksjon og velvære som følge derav tilta, så man med full rett vil kunne betegne avrustningen som den beste og største socialreform.

I sammenheng med den verdensomspennende arbeidsløshet står upptilvilelig kvinnenes voksende innstrekken på arbeidsmarkedet. Den er dels begrunnet i at kvinnene ved mennenes lediggang er blitt nødt til å være familiens forsørgere, men den er naturligvis også forårsaket av at de påtar sig arbeide for en mindre lønn enn mennene.

Med hensyn til kvinnenes representasjon i det offentlige og politiske liv er der dessverre meget tilbake å ønske i Danmark. Kvinnene viser sig gjennemgående uvillige og fryktsomme, når det gjelder å påta sig ansvar, og undslår sig fra å la sig oppstille til tillitsposter i det offentlige liv.

=====

Angående mine egne personlige forhold, da er de ikke meget opsigtsvekkende. Min far var sogneprest på landet, min mann politimester i byen Ringsted på Sjælland.

Fra foreningslivet gled jeg inn i det kommunale liv, var fra 1909 til 1919 byrådsmedlem i Præste og valgtes i 1918 inn i Danmarks 1. kammer, Landstinget, hvor jeg ennå har sete.

Marie Hjelmer,
f. Raaschou.

Miss Rathbone, britisk parlamentsmedlem.

Miss Eleanor Rathbone er fører for familietilleggsbevegelsen i England. Hun blev valgt til parlamentet av de forenede universiteter i Liverpool, Manchester, Birmingham, Bristol og Leeds. Hun tilhører intet parti, er uavhengig. Når hun er blitt valgt til universitete så er det for hennes banebrytende statsøkonomiske verk «The Disinherited Family», «Den rettløse familie».

Eleanor Rathbone har vært medlem av Liverpool kommunestyre i 18 år. Hun blev president for stemmeretsforeningen i England etter mrs. Fawcetts død. Hun er den britiske representant i Nasjonenes forbunds barneforsorgskomite.

Under krigen fikk hun i oppdrag å organisere tilsynet med soldatenes og sjømannenes husstruer og barn mens mennene var i krigen. Det var da hun fikk det store kjennskap til familienes levevilkår, som hun har omtalt i sitt krav på barnefamilien tilstrekkelig under barnas antall og alder. Regjeringen var nemlig nødt til å innføre barnefamilien tilstrekkelig under krigen. Hun har stiftet «The Family Endowment Society» i London, som har medlemmer fra alle partier. Foreningen utgir et månedlig tidskrift «Monthly Notes» med beretninger fra alle land om denne sak.

I 1926 under den store kullstreik ble miss Rathbone innkalt for regjeringens kullkommisjon, og den foreslo enstemmig etter hennes forslag barnefamilien tilstrekkelig etter barnas antall og alder. Regjeringen var nemlig nødt til å innføre barnefamilien tilstrekkelig under krigen. Hun har stiftet «The Family Endowment Society» i London, som har medlemmer fra alle partier. Foreningen utgir et månedlig tidskrift «Monthly Notes» med beretninger fra alle land om denne sak.

====

Den danske lands tingsrepresentant Henriette Crone.

Henriette Crone var oprinnelig trykkeriarbeider, senere kontorist.

Medstifter og bestyrelsesmedlem av Dansk typografforbunds kvinnewardel fra 1898; formann for denne og medlem av Dansk typografforbunds hovedstyre og forretningsutvalg fra 1906; medlem av Socialdemokratisk hovedstyre og forretningsutvalg; borgerrepresentant 1909–13; medlem av Landstinget (Det socialdemokratiske parti) fra 1920; Danmarks representant i den internasjonale faglige kvinnekommisjon fra 1925 og Danmarks representant i den internasjonale socialistiske kvinnekommisjon fra 1927.

Henriette Crone uttaler:

Hvilke saker som er særlig aktuelle for kvinneorganisasjone beror ganske på hvilken organisasjon det dreier seg om, idet kvinnene etter min formening er nådd så langt frem i posisjon både her i Danmark og i en rekke andre land, så vi ikke lenger kjemper for fellesinteresser og mot felles urett, men kjemper for klasseinteresser, og vi har da heller aldri stått overfor det tilfelle at kvinnene fra de forskjellige partier søker samarbeide på Riksdagen eller i kommunestyret.

Naturligvis er jeg en tilhenger av avrustning, som jeg ønsker for å være det eneste virkelige grunnlag for varig fred mellom nasjonene; avrustningspolitisat er således et av tiendens viktigste problemer, men om det er den mest påkrevende sak på tiden dagordenen før jeg ikke avgjøre; således som verden er for tiden med millioner av arbeidsløse som savner det aller nødvendigste til livets opphold, så synes jeg at det hele trenger til å laves om fra grunnen.

Årsaken til kvinnenes sterke fremmarsj i erhvervslivet (i det offentlige liv synes jeg ikke den er sterkt), skyldes at hun er en billigere arbeidskraft enn mannen. Gjennemfør likelønnsprinsippet og kvinnene vil på aller fleste områder være konkurrert ut av mannen, således som vi nu ser at kvinnene sjeldent når opp til de store og betrodde stillinger.

====

ne nogen av sine omgivelser — og pludre enkelte ord.

Hvad kvinnene har vunnet de siste desennier —

Deres syn på forskjellige viktige samfundsspørsmål — og hvad de ønsker for fremtiden.

En enquete blandt kjente norske kvinner.

Olga Thinn

Betzy Kjelsberg

Ella Anker

Katti Anker Møller

Dr. Lilly Heber

Ellen Isefær

«Norges Kvinder» har arrangeret en enquete blandt kjente kvinner — politikere, foreningsformenn og kunstnere. Mange av dem har vært så elskverdig å svare, — og disse svar vil sikkert bli lest med stor interesse og opmerksomhet, da de gir et utmerket uttrykk for den sociale og politiske innstilling blandt kvinnene idag.

Spørsmålene var følgende:

1. Hvad anser De som det mest verdifulle kvinnene har oppnådd etter at de fikk stemmerett?
2. Hvilken reform synes De er mest påkrevd?
3. Hvad mener De om kvinnenes politiske, sociale og moralske stilling i samfunnet?
4. Hvad er Deres største interesse utenfor Deres arbeide?
5. Hvad er Deres største opplevelse?
6. Og hvad er Deres høieste ønske: For Dem selv? Socialet? Politisk?
7. Vil De si oss Deres mening om ekteskapet?
8. Hvad mener De er den høieste lykke i livet?

INGA FALSEN GJERDRUM:

Ad 1: Selvrespekt.

Ad 2: Større økonomisk sikkerhet for den frasikte hustru, kvinner som prester.

Ad 3: Vi er så vidt talt. Når der er spørsmål om å tilgje penge, er vår stilling først rute! Ellers så som så. Kvinnen skal alltid ha den bærende kraft.

Ad 4: Litteraturen.

Ad 5: Å være mor.

Ad 6: Å være til glæde for dem jeg er satt iblandt. a) Utjevnning av klassehatet. b) At partigjerdene må falle.

Ad 7: Mon ikke ekteskapet

for tiden er i stopeskjeen? Den dag mannen ikke lenger i ekteskapet betrakter kvinnens som sin eiendom vil det muligens dages.

Ad 8: Et rent, helstøpt vennskap, det være sig i eller utenfor ekteskap.

CHRISTINE GEIRSVOLD:

Livet har lært mig, at ens meninger og livssyn i utviklingsmedjor studig undergår forandringer. Spesielt er dette tilfelle, når man ser tilbake og vurderer resultatet av den utvikling og de reformer man har vært med på å arbeide frem.

Kvinnens moraliske stilling i samfunnet er følgende: Den første og mest påkrevde reform er en gjennemgripende ordning av boligsaken i by og bygd, så at ethvert individ, fra fødselen av, må få leve under sådanne forhold, at der kan oppbygges en god helse.

Min største interesse utenfor mitt arbeide er å følge med i litteraturen, den innenlandske og utenlandske. For den sistes vedkommende særlig på det område, som berører kvinnebevegelsen, både den faglige og sociale. Dyrke og stelle med blomster liker jeg også, men tiden blir dessverre for knapp.

Ad 5: Min største oplevelse var å fare over Niagara-fossen i en elektrisk coupé sammen med kvinner fra mange land, og likeledes å flyve fra Sverige til Norge i flyvemaskin. Ad 6: Mitt høieste ønske er: For meg selv:

- a. å få leve en del rolig år sammen med mine barnebarn,
- b. Socialt: Større samfundsretighet, bedre samarbeide mellom borgerklassen og arbeiderklassen.
- c. Politisk: En tilfredsstilende løsning av de viktige samfundsspørsmål: Arbeidsloshet, morderpension og alderdomstrygd.

Ad 7: Ekteskapet er den beste form for et naturlig samliv mellom mann og kvinne. Det gode ekteskap er samfunnets grunnpiller.

Ad 8: Den høieste lykke i livet er at en har tro og tillit til Gud og er frisk og arbeidsglad.

BETZY KJELSBERG:

Ad 1: Det mest verdifulle kvinnene har oppnådd etter at de fikk stemmerett er at de er blitt fullmyndige borgere og er blitt kvitt mindreverdighetsstempel.

Ad 2: Den reform, som nu er mest påkrevet, er rett til arbeide uansett kjonn, gift eller ugift. Samme lønn for arbeide, som utføres like godt av kvinne som mann.

Ad 3: Vi er så vidt talt.

Når der er spørsmål om å tilgje penge, er vår stilling først rute!

Ellers så som så. Kvinnen skal alltid ha den bærende kraft.

Ad 4: Litteraturen.

Ad 5: Å være mor.

Ad 6: Å være til glæde for dem jeg er satt iblandt. a) Utjevnning av klassehatet. b) At partigjerdene må falle.

Ad 7: Mon ikke ekteskapet

svarelikedan som til det første spørsmål. De kloke, begavede kvinner har chanser som aldri før. Og de kloke, begavede og gode kvinner har plikter som aldri før.

Ad 4: Bøker. Spesielt gode bøker. Men blandt dem ingen spesialitet.

Ad 5: Min største oplevelse var krigen slutt, og den føles konsekvent til at jeg så «Den ukjente soldat» bli begravet i Paris 11. november 1920.

Ad 6: Mitt høieste ønske for mig selv er å få eie et sted på landet med tilstrekkelig høns og tilstrekkelig bøker og tilstrekkelig fisk i fjorden, og at jeg må få det snarest mulig, og i tilfelle av at jeg får det, at jeg da må leve et langt liv. Ellers et absolutt kortere.

Mine sociale og politiske ønsker er de rene utopier.

Ad 7: Om ekteskapet vil jeg nedi uttale mig; for jeg har ennå ingen personlig erfaring. Når jeg får den, skal jeg uttale mig så alvorlig og grundig jeg kan.

Ad 8: Den høieste lykke i livet? Tusen ting, tusen former — forskjellig for de forskjellige mennesker. Et glimt — et stjerneskudd — en uendeligheitsfølelse. Lykken — ikke «den høieste» — den kan jeg tenke mig som en jordisk forekomst, men da må jeg jo ha «mitt høieste ønske» oppfylt, og da vil vel lykken føles som fred og solskin.

En berømt dikter har engang «frekt og forvorpent» uttrykt sig i følgende paradox om lykken: «Le bonheur? Pas de bonheur! Mais le plaisir! Il faut toujours vouloir le plus tragic! — Ja, som sagt, hver sin smak.

Med vennlig hilsen til «Norges Kvinder» og hjertelige gratulasjoner i anledning av jubileet, og en undskyldning for min manglende evne til å besvare vanskellige spørsmål. Jeg liker best å spørre selv.

Ad 6: Mitt høieste ønske er: For meg selv:

- a. å få leve en del rolig år sammen med mine barnebarn,
- b. Socialt: Større samfundsretighet, bedre samarbeide mellom borgerklassen og arbeiderklassen.
- c. Politisk: En tilfredsstilende løsning av de viktige samfundsspørsmål: Arbeidsloshet, morderpension og alderdomstrygd.

Ad 7: Ekteskapet er den beste form for et naturlig samliv mellom mann og kvinne. Det gode ekteskap er samfunnets grunnpiller.

Ad 8: Den høieste lykke i livet er at en har tro og tillit til Gud og er frisk og arbeidsglad.

OLGA THINN:

Ad 1: At der er åpnet dem adgang til all slags utdannelse og de fleste stillinger.

Ad 2: Å finne midler til avskaffelse av arbeidsløshet.

Ad 3: Kvinnene må fortsette det så godt begynte arbeide og ikke gi opp, før de i alle retninger har oppnådd full likestilling med mennene både socialt og politisk. Moralsk står de norske kvinner stort sett høit.

Ad 4: Mitt mangeårige arbeide med de forskjellige sociale spørsmål — særlig arbeidet i Oslo Kvinnerråd for å oppnå forbedringer og avskaffe misbruk.

Ad 5: Tilhører mitt privatliv.

Ad 6: a: En norsk opera.

b. og c: En ny samfundsordning, hvor den eneveldige pengemakt er erstattet av et styre, som er i stand til å opnåe klas-

sesforskjellen.

Ad 7: Den som befinner seg i et lykkelig ekteskap vil naturlig nok anse denne form for samliv som den beste eller eneste riktige. Blandt mennesker i alderen mellom 20 og 30, som i alminnelighet ikke har anledning til å stifte eget hjem, men som allikevel har stor trang til kjærlighet, er det vel mulig, at der danner sig andre meninger. Det var kanskje bra om vi forstod dette.

Ad 8: En harmonisk utfolelse av alle evner og krefter, som man rår over.

BETZY HOLTER:

Ad 1: Selvstendighetsfølelse.

Ad 2: En effektiv menneskelig lov som beskytter ulykkelige kvinner og barn.

Ad 3: Vi må være taknemlige og stolt over fremgangen hittil. Den unge kvinne av idag har fått seirende selvstendig-

hetsfølelse og menneskerettigheter i vuggen.

Ad 4: Journalistikk og havearbeide.

Ad 5: Å oppfatte det geniale — det skjønne og store i kunst og natur — og det ekte betydelige menneske.

Ad 6: Personlig: Utvikling til det bedre som menneske og kunstner. Socialt: Fordragelighet og ørlighet. Politisk: Enige og tro intil Døre faller.

Ad 7: Det naturlige at far og mor og barn hører sammen. Urinstinktet bør ikke forkvalkes av kulturvansketheter.

Ad 8: Å forstå og elske livets mangfoldighet.

at Gud har os givet det lys som er tændt.

(Herman Anker.)

Ad 3: Kvinnene har forsømt sin største politiske, sociale og moralske oppgave å sikre barnets ernæring efter dets behov.

Kvinnebevegelsen må nu stanse den nuværende mishandling av barnet og sikre plass for mor og barn i det økonomiske system. Hermed vil de også gjenreise likeverden mellom produksjon og forbruk og stanse den nuværende arbeidsløsheten.

Hovedårsaken til verdenskrisen er likevernenssystemet at hjemmene forbruk er begrenset innenfor rammen av den ugjorte manns behov og lønn. Herved blir jordbruks og de største industrier bedratt for sine tallrikste kunder for mat og klær.

Jo sterkere rasjonaliseringen foregår med økt produksjon, jo større blir misforholdet mellom mann og kvinne hvorefter morsgjerningen blir vurdert og økonomisk betrygt som det høieste kvinnearbeide og den største samfundstjeneste.

Ad 4: Sang og drama.

Ad 5: Vidnesbyrdet om kristendommens sannhet at de dolever og at vi kan få forbundet med dem.

Ad 6: a) Synderkjennelse, fordi det er betingelsen for ny vekst, som er livets mål.

(Forts. side 11.)

Ad 3: Boligreform og lønnsreform med barnetillegg, som går direkte til moren, anser jeg for det mest påkrevende nu.

Ad 4: Skole og socialøkonomi, to faktorer, hvis produkt, etter min mening, ville føre til uane-derlig muligheter for samfundet, blev faktorene forstått i tide av oss kvinner.

Ad 5: Kvinnens stilling i samfundet har absolutt bednet sig, men den er slett ikke uklarerlig ennå. I alle livets tilskikkelser føler vi ennå for tungt «underkuelsen» som vi har lidt under i århundrer. Men ved ordentlig utdannelse av våre døtre — være sig praktisk eller teoretisk — når vi vel til sist jevnbrydighet med marinen og dermed mere harmoni i tilværelsen.

Ad 6: A opdra sine barn under gode forhold til sunde, frie og hederlige samfundsborgere, er vel den største lykke en kvinne kan få.

Ad 7: Om ekteskapet vil jeg nedi uttale mig; for jeg har ennå ingen personlig erfaring.

Ad 8: Den høieste lykke i livet? Tusen ting, tusen former — forskjellig for de forskjellige mennesker. Et glimt — et stjerneskudd — en uendeligheitsfølelse. Lykken — ikke «den høieste» — den kan jeg tenke mig som en jordisk forekomst, men da må jeg jo ha «mitt høieste ønske» oppfylt, og da vil vel lykken føles som fred og solskin.

Ad 9: En ekteskap er den beste form for et naturlig samliv mellom mann og kvinne. Det gode ekteskap er samfunnets grunnpiller.

Ad 10: Mitt høieste ønske:

Ad 11: Jeg er ikke i stand til å peke på nogen enkelt begivenhet av betydning for kvinnearbeidens innførsel. Derimot tror jeg, at der i vår tid foregår en ganske sterk forandring i våre livsvilkår, og at dette har medført et mytt samfundssyn og en større økonomisk og social frihet for kvinnene, som i det lange løp vil få større betydning enn noget annet.

Ad 12: Barnetrygd. Jeg skal da lykkelig når den er gjennemført. Før vil jeg ikke dø.

Ad 13: Abortus provocatus setter pengene over livet, men barnetrygd setter livet over pengene.

Kvinderne skal vidne at livet fra oven er sendt,

at Gud har os givet det lys som er tændt.

(Herman Anker.)

En klar dag i mars

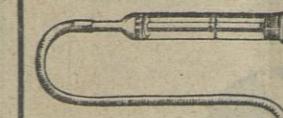
skal vinen tappes

Kom innom oss — vi har det De trenger.

Vinheverten

Caracoles

av glass med pumpe, munstykke og reguleringssklemme . . . kr. 2.40.
Tilpassende gummislange, pr. meter kr. 0.60.
Bruksanvisning medfølger.

Flaskekapselen

Royal

ersatter både lakk og al

HØIEST
I GUNST
STÅR
VÅRE
SKO

Kom og se
våre nyheter
for våren

Stortovets Skomagasin

Den danske kunstutstilling i „Kunstnernes Hus“.

Konst och religion blev mänskana gifvet
For bättre att finna vägen til eviga livet.

Jenny Lind.

I det siste har vi her i Oslo hatt mange vakre utstillingar av våre malerinner, Cecile Dahl, Helene Gundersen, Julianne Langberg o.s.v., men den utstilling våre naboeer danskene i disse dager har i «Kunstnernes Hus», fär vi neppa se maken til på lange tider. Den vil jeg opmuntre alle til å gå og se. Her er bilder som kanskje mange kjenner fra sitt besök i København, og som det vil være en stor glede å se igjen påny her hjemme, men for det publikum, som ikke har anledning til å reise, vil det være en stor opplevelse å se mange av disse herlige bildene av de gode gamle danske mestre. Det er ikke så mange dagene igjen for den lukkes, så de som vil se, må skynde sig, sondag 15. lukkes den. Straks man kommer op av den store, lange trapp, står man i salen tilhøire overfor Michael Anchers «Den Druknede», det gjør et overveldende inntrykk. På den motsatte vegg har man Krøyers «Fiskere på Skagens strand sildig sommeraften», alt ligget i en bløt blå dis, langt ute skimter man et par fyrblikk, i forgrunnen ligger fisken, eller står og ser ut over det blå havet. — Det vil føre for langt her i en liten avisnotis å nevne hvert enkelt av de man-

ge skjonne bildene, som griper en, men ganske kort må jeg få lov å nevne nogen få. Først og fremst de to av Zahrtmann, som jo gjennem reproduksjoner vel er kjent av de fleste: «Dronning Sophie Amalies død» og «Leonor Christine Ulfeldts avklædes»; Paul Christiansen: «Dante og Beatrice i Paradis» samt «Vei gjennem skoven ved Dyrnæs»; Peter Hansen: «Septemberlandskap» og «Høstbilled» samt «Paa isen utenfor Forberg»; Fritz Syberg: «Et dødsfalls med de gamle koner og den gamle mann er også godt.

I avdelingen hvor Zahrtmanns bilder henger, står en treskulptur av Jens Lund «Siddende Kvinde», det er et glimrende arbeide, så trett som hun sitter der rent fortapt. Jeg vil også gjøre opmerksom på en liten byste av Willumsen «En liten pike der grærer».

Blandt de moderne vil jeg nevne Will Scharffs «Nordsjælansk bondekone» samt Olaf Rude «Foraarsaften» og «Høstdag».

Jeg vil slutte som jeg begynte med å si: gå og se den danske utstilling som sikrert er og blir enestående. Åre være Danmark som har sent oss så meget vakkert.

E. R.

N. K. N. setter igang propaganda for norske varer.

Norske Kvinnens Nasjonalråd har som allerede meddelt besluttet å iverksette en omfattende propaganda for norske varer. I den anledning møtte etter innbydelse 30 representanter for forskjellige brancher og grupper innen industri og landbruk på Nasjonalrådets kontor tirsdag for å treffe avtaler om arbeidet.

Den nærmeste anledning til at man nu tok op propagandaa-

for norske varer var det inntrykk fra Kjelsberg hadde fått på sin siste inspeksjonsreise, av overfylte lagre, innskrenket arbeidstid, fabrikker som stod eler gikk dårlig.

Fru Kjelsberg fremhevet, at visstnok kan kvinnene som «innkjøpmakten» gjøre meget i denne sak, men vår handelstand må forstå at det gjelder å by kjøperne norske vare, gi dem anledning til å få dem.

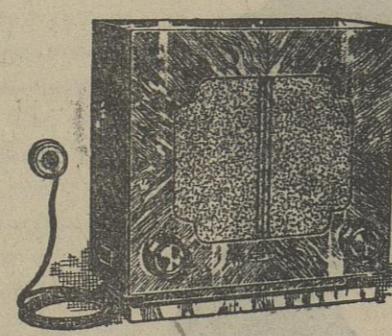
RADIONETTE

Nu er det kommet — apparatet for Dem

EN TEKNISK TRIUMF

Enestående toneskjønnhet og klangerfarve

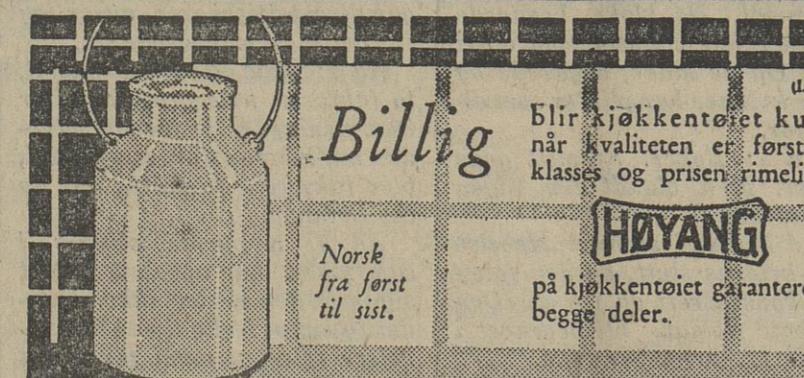
Forlang demonstrasjon hos nærmeste autoriserte radioforhandler

Type
ELITE
Pris
195 + avgift

JAN WESSEL
DEN NORSKE RADOFABRIK
Telefon 16779, 22165
Oslo

Slotsko
Øvre Slotsgt. 27.

Nasjonalrådets komité som bestod av fruene Kjelsberg, Martens Saprre, Dorenfeldt, Høe og Ofteidal og var assistert av fra Seeborg Johannessen, hadde utarbeidet en propagandaplan som i store trekk er slik:

I Calmeyergatens Misjonshus blir det onsdag, torsdag og fredag uken etter påske stor mannequin-opvisning med korte, ildende foredrag av representanter for fabrikantene og arbeidere. Her får man se bakere, grubebeidere — for bare å nevne nogen representanter for de enkelte arbeidsgrener — i sine arbeidsdrakter av norsk stoff. Det var en skam at vi brukte overalls for eksempel av amerikanske stoffer, vi produserte utmerket slitstøt selv. Arbeidserker i næringsmiddelbranchen skal optredre i arbeidsdrakt, norsk såpe, norske vaskegreier skal demonstreres, damer og herre i selskaps- og kostumeateler skal ikke mangle, en spebarsavdeling skulle vise at barna kan bli kledd fra topp til tå i norske stoffer.

Nasjonalrådets plan fikk varmt tilslutning fra de fremmøtte representanter. Hensikten med møtet var å gi en orientering, og det neste skrittet ville nu bli å danne en arbeidskomité med representanter innen de forskjellige brancher og grupper som kunne samarbeide med Nasjonalrådet.

Vet De at —

Vet De

— at Lucullus er slått ut? De vet ham fra Nissens lille. Helt fra vår verdenshistoriske barndom har denne romerske gourmet drøvet på med å erge verden med sine posteier lavet av lærke- og nattergaletunger og alt det annet, som De husker han fant på å hente hjem fra Egypten og Indien — bare for å imponere en fantasilos etterslekt.

Men endelig altså. — Det er mr. Black fra San Francisco som greide ham. Han gav nylig en stor herremiddag til kr. 3600 pr. kuvert. Og siden vi så ofte har vært nødt til å høre, hvil si signore Lucullus trakteerde med, kan vi gjerne se litt på mr. Blacks menu — det ser ikke ut som om 1980 års forskjell i tid har gjort noget større forskjell i spisestedene. Mr. Black byr på:

Marked i byen —

Kan De tenke Dem slike løier som

marken. Med morsomme boder og skytebane, med tombola og lykkehjul, med spåbod og gamle drakter. Nei, det er morsomt det. Derfor må alle til Håndverkeren i disse dager og ha sig en festlig stund. Markedet holdes til inntekt for Studentersettlementet hvis arbeide og virksomhet vi har omtalt utførlig i forrige nr. Markedet byr på mange glade overraskelser — og våre kunstnere — våre sterste, assisterer. Der blir interessante matdemonstrasjoner av frk. Lolly Restad, fru Schønberg Erken og frk. Ambjørnrud. En komedie «Hjertesorg», innstudiert av teateret Hansson blir opført.

Fru Christine Weidemann er den drivende kraft i foretagendet og har

Bruk

GRAAHS

Solide norske blaatøier.

Floneller, lerreter etc.
Gode mønster.
Ægte farver.

A.s KNUD GRAAH & Co.
BOMULDSVAREFABRIK
OSLO

Steen & Strøm's Magasin

omfatter 50 specialavdelinger.

Altid det nyeste
bedste - billigste.

Utsalg foregår nu!

Rester av vinterkåper, hl. silke. Besetning selges etter fabrikkpris. **Mellemkjoler** ull, fra kr. 10.—, 15.—, 19.— o.s.v. Størrelse fra 40—50. Silke crepe de chine kr. 15.—19.—

Alt skal vekksegges.

Parkveiens Manufaktur & Konfektion
Parkveien 15
Helene Lee
Telefon 64402

Alliance Conditori

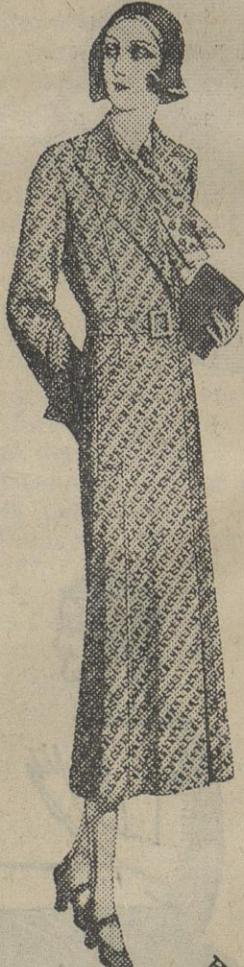
Er stedet

for bestilling av dessert.
Største utvalg av Kaker og Konfekt.
Ring 10 778 — 68 004

Besök vore Conditorier, Karl Johansgt., og Vinderen.

MARENKO OG TWEED

Endel nyheter
i vårkåper
netttop utpakket.

O. Nilsen
GRENSEN · 17

VÅR LITTERÆRE SIDE

For sent —

AV JOHAN FALKBERGET

Den smale fjorden er nesten alltid stille og svart. De høie fjellene stenger for alle strommer. Og de legger lange slag-skrygger over vannet. Og så er fjorden så dyp, at den største skib kan gå helt inn til stranden i lavvann. Men opover fra fjorden skjærer en smal dal sig like op til de store vidder. Også denne er uhøygjelig og mørk, like full av skygger som den smale fjorden. Og sitt navn har den fått derefter: Skuggedalen. Men oppa på viddene ligger setervoldene med utsyn over det store, stålblå Vesterhav. Og når havet skummer i storm, bæres dønningenes tunga larm dit op.

Langt inne på disse vidder ligger en jerngruve. Den har vært i drift i flere hundre år — like op til de siste årtier. Når står den bergstuer øde og tillaste, og gruvens dype ganger er fulle av vann. Bergveltene, som ligger rustne av sol og vann, melder om at her har mennesker engang trellet og slitt.

Jegere som om hosten streifer omkring i fjellene, vet å fortelle at det spørker ved gruvu i mørke netter. De har hørt larm av mineskudd inne i fjellet. Og de har sett lys brenne inne i de tillastede bergstuer. Det er også dem som har hørt vondes manne-rop og smerteskrik trenge sig ut gjennem veggene.

Det var en sommer for nogen og tyve år siden.

En jente fra en fiskerstue der ute i havskjærene var budeie opp på en av setervoldene. Ingrid Skjærer hette hun. Hun var høi og vakker. Når hun bar sitt lange, mørke hår løst nedover ryggen, lignet hun mere en huldrer enn et alminnelig menneske. Hun hadde også så dype, underlige øyne. Og et eget mektig glimt lå der i dem. Folk blev nesten fanget av hennes blikk. Det var heller ingen der oppa på viddene som lokket slik på buskapen som hun. Hennes sang vokt liksom sterke i klang dess lenger bort den bares.

Gamle gubber som lørdfagskveldene kom seterveiene oppover, stanset og lyttet til hennes solvklare lokking. De hadde alltid før hørt noget så vidunderlig. Og de fikk tårer i øinene, det var som deres svundne ungdom møtte dem. Og de kunde stå krumme over stavene og dvele ved sin fortids minner.

Ved gruvu var det mest bare bygdene sprekkest gutter. Arbeidet nede i fjellet var både tungt og farlig. For der nede i de mørkegrå gangene stod doften altid på lur. Og det hendte ofte at der skred et følge nedover Skuggedalen bærende en svart kiste.

Men når dansen om lørdfagskveldene kalte på ungdommen, da glemte de unge gutter døden. Og sansenes brand flammet i sinne, når feletone steg inn i fjellødets dype kveldstilhet.

En kveld var det dans på den setervolden, hvor Ingrid Skjærer var budeie. Hun lo og sang. Fin og lett svang hun sig i den vilde leik. Og guttene sloss om å få danse med henne. Hun var en gudsengel for sinn og sanse.

Men det var særlig én hun fortrakk. En gutt inne fra heiene: Ulv Fjeld. Han var stille og fåmelt. Og når han en enkelt gang lo, sang det en sorgting vemoed gjennem hans latter. Folk skjønte sig ikke riktig på ham. Til åbore i fjellet var han en av de første. Og redd var han aldri. Det så mange ganger ut som han gjerne stod der fa-

ren var størst. Mange undredes også slik i det stille på om han var riktig vel bevart.

Ingrid og Ulv danset alle leiken sammen den natt. Hennes øine flammet sterke enn elers.

Men da morgenrøden flammet over fjellene i solopgangen, var de to borte. Der blev lett og spurt etter dem en stund. Men ingen kunde finne dem.

Men langt inne på vidden gikk de arm i arm. De måtte være alene. For det de talte om kunde ingen være vidne til. De res bliske brandt og deres ord brandt. Og som dagen steg stor og skjønn over de store vidder, svor de hinannen til om evig troskap.

Ingen og intet skulde skille dem.

Siden møttes de to hver kveld på øde, ensomme steder.

Og som en drøm gled sommeren hen.

Når Ulv stod nede i fjellet, så hørte han hennes vakre sang i stålets klang. I alt han så og høre var hun.

Et år var gått.

Den troskap, som Ingrid Skjærer hadde svoret Ulv Fjeld hin morgen inne på vidden, hadde hun for lengst svoret en annen.

Ulv sørget. Han blev enda stillere enn før. Og nede i fjellet lekte han formelig med doften. Hans kamerater ristet på hodene. Før eller senere vilde det nok gå galt med han. En slik uvorrenhet med livet hadde de aldri sett.

En eftermiddag skulde en stor fjellhammer ute i fjellet sprenges frem. De hadde boret både under og over den — hemmot et par dusin huller. Og disse skulde fyres av alle på en gang.

Det spurtes vidt om denne salven, som skulde bli et veldig skue. Og folket på setervoldene var kommet opp til gruvu for å se på. Blandt dem var også Ingrid Skjærer.

Den som skulde tende den minnen var Ulv Fjeld. Det var ingen annen som hadde turdet påta sig dette. Gamle bergmenn hadde frarådet ham et slikt vågespill. Han kunde nok komme til å klare det. Men likeglad som han var om livet, kunde det like snart gå galt. Da lo han. Som livet skulde være noget å gå i angst for. Da alle hull var ladd, tok folk flukten. Bare Ulv stod igjen. Han var blek. Og over hans munn lå et smil av sorg og bitterhet. Der taltes om vågespillet. De hadde en følelse av at nu skjedde en ulykke. Dette hørte Ingrid også. Hvert ord sved i henne. Hun visste med sig selv at det var hun, som var årsak i dette, som Ulv Fjeld nu stod i ferd med å gjøre. Og som blinkende lyn gikk det op for henne, at hun elsket ham ennu — ja bare han. Hennes ansikt blev snart blussende rødt, snart drivende hvitt.

Mett et... som en avsindig, styrte hun frem av flokken og bort til Ulv. Å, gjør det ikke, Ulv! bad hun. Gråten dirret henne om den vakre munn. Han så op på henne. Et drag av vanvittig likegladhet lå i hans ansikt.

Farvel, Ingrid! Nåender jeg minen, sa han med gråtrusen stemme.

Han lekte med fyrtikkene over en lunte.

Alt er som for mellom oss, Ulv, gråt hun høit og tok om hans arm.

Han stod litt. Som han sveltet sin hulken.

— Det er for sent... så altfor sent!

Han vendte sig mot en mine. Tårene randt nedover kinnene. Instinktsmessig sprang hun stridgratende tilbake. Nogen menn hadde i siste øieblikk blitt enige om å gå frem og hindre ham. Men også dette var for sent. Det rok allerede av den første lunten. Ulv gikk ganske rolig med sitt bluss fra lunte til lunte. Det så ikke ut til at han hadde nogen hast. Spendingen blandt dem som stod og så på, vokste med en gang slik at de stod av skjølv av angst. De forstod alle hans hensikt nu. Han ville ikke komme fra det med livet. Kvinnfolkene vendte sig bort og holdt forklaet for øine. De greide ikke se på dette.

Ingrid Skjærer satte i et skrik og vilde igjen styre bort til ham. Men et par håndfaste karer holdt henne tilbake. Der gikk nogen lange stønn fra munnen til munnen. Ansiktene bleket og øine stirret stift mot Ulv. Han gikk fremdeles ganske rolig. Enda hadde han mange skudd å tende. Og ilden i den første lunten han tendte, kunde hvert sekund nå dynamitten. Det høislet og freste rundt omkring ham. De kunde så vidt skimte ham inne i ilden og røken.

Alle så det uundgåelige. Han vilde bli skutt i filler.

Da skrek Ingrid enda engang:

— Ulv!

Skriket fløt trist og håpløst inn i stillheten. Han hørte det. Og han vendte sig og stirret mot dem. Der glimtet et håp i mange øine. Kanskje han kunde redde seg, ta flukten. Men nei. Han vendte sig igjen og boide sig ned over en ny lunte. Da steg en veldig blussende flamme fra det første skudd som var tendt og et forferdelig brak. De så ham enda inne mellom røken og flammene. Det så ut som han var uskaddt.

Og alle skuddene hadde han også tendt.

Men så kom neste skudd — og enda ett til. Da så de ham springe ende op med hendene over hodet. Det gikk skudd etter skudd. Og han blev borte i røken og flammene. Sten suste og sang i luften. Og bergstiens vindusruter klirret av den forferdelig arm. Det var som mange tordener var sluppet los.

Ingrid segnet i utsikt ned mellom dem som holdt henne. Og folk skrek i forferdelse.

Da det siste skudd var gått, stod de sterke menn et øieblikk og gruet sig før de gikk bort til. De fant ham liggende i stuen. Hodet var nesten skilt fra kroppen, og innvoldene veltet ut. De blev stående litt og se på ham. Så tok de busserullene av sig og dekket ham litt til. Til de fikk tak i en bære for å bære ham bort.

Nogen dager etter skred der et likfølge nedover Skuggedalen. Det var Ulv Fjeld, som blev båret ned fra vidden av sine kamerater. Det hadde gått mange slike følger nedover den taupe, mørke dal. Men intet med en slik uhygge over sig. Ulv var elsket av alle. Og de visste hvad som lå bak hans sorgelige skjebne.

På den lille kirkegård nede ved fjorden fikk han en pen begravelse. Folk sa de aldri hadde sett, at det var blitt grått slik med nogen begravelse som ved hans. Og hans feller reiste en høi stein over ham. Stenen blev hentet ned fra gruvu. Og hans navn

Ulv Fjeld

blev hugget med minebor inn i

den. Og den er enda å se. Den står der svart og høi og raker opp over alle de andre gravstene.

Da Ingrid Skjærer kom til sig selv igjen, var hun halvt vanvittig. Hennes vakre øine hadde fått en farlig glans. Og hun sang aldri mere. Om netten kunde hun gå ganske alene inne på viddene. De sa hun gikk til alle de steder, hvor hun og Ulv hadde vært sammen. Og på hvert sted satte hun lange stunder og gråt.

Om vinterkveldene gikk hun ute ved fjorden og stirret ut over det svarte vann.

Ved Ulvs grav vanket hun ofte. Alltid bar hun blomster med. Men et par håndfaste karer holdt henne tilbake. Der gikk nogen lange stønn fra munnen til munnen. Ansiktene bleket og øine stirret stift mot Ulv. Han gikk fremdeles ganske rolig. Enda hadde han mange skudd å tende. Og ilden i den første lunten han tendte, kunde hvert sekund nå dynamitten. Det høislet og freste rundt omkring ham. De kunde så vidt skimte ham inne i ilden og røken.

Men en vakkerveld var hun borte. De lette etter henne nede ved stranden og inne på kirkegården.

Den. Og til sist inne på viddene. Der fant de henne sittende sammensunken på det sted, hvor Ulv omkom. Hun var nesten livlös. De tok og bar henne inn i en seter. I flere døgn blev hun liggende sanslos, uten å gi noe tegn fra sig.

Men en morgen slo hun øinene opp og stirret frem for sig. Som hun så noget langt borte et steds.

Og hun satte i et viltt ropa:

— Ulv!

Ordet flenget i dem, som stod henne nærmest.

Så sank hun igjen ned på putten.

Ut på kvelden neste dag døde hun.

Om høsten, når kveldene ringer tunga og svarte over viddene der oppe, og luende bål fra årstasjonen sender lange, røde lysskjær ut i mørket, samles seterentene her og der i seterstuene.

Da taler de ofte om Ingrid Skjærer og Ulv Fjeld. Og det dører av gråt i de unge sinn.

Den gjenfundne.

AV KRISTEN GUNDELACH

Du kunde gjerne sette op en litt muntrere mine når vi er ute og morer oss, Maurice!

Maurice kvakk til ved lille Lucies ord og gjorde straks anstalter til å få sitt melankolske ansikt til å smile. Det lykkes så nogenlunde, men Lucie hadde store, ørvaktne øine og mørkstret ham kritis.

— Hvad er det i veien, Maurice?

Han trakk på skuldrene og oppgav å forstille sig.

— Nå ja, siden du endelig skal ha beskjed, så er det det i veien at jeg er slått ut. For annen gang i mitt elendige liv må jeg begynne forfra — og nu er jeg litt for gammel, tror jeg — mitt hår er begynt å gråne ved tindingen, så jeg kan neppe være mindre enn fifti — kanskje jeg er femti for den saks skyld, Lucie.

Lucie så kjærlig på ham — og roystet langsamt på hodet:

— Mere enn fifti er du ikke — når man tar i betraktning alt hvad du har gjennemgått under og etter verdenskrigen og som skulde ha satt sitt preg, skulde man tro du var meget yngre, ditt ansikt er ynglingaktig trost ditt gråne hår!

Maurice opfattet hennes bemerkning som den var ment, uten venlig smiger, bare som en konstatering av faktum, og han svarte:

— Det kommer av at mine sjelelige funksjoner to ganger har nådd gjennemsnitt tyveårsalderen, men ikke sammenlagt fiftiårsalderen. Min bevissthet blev utslukket av en granatsplint i september 1914 og jeg blev som fange bragt til et tysk hospital, hvor mitt legeme ble reparert og begynte et helt nytt liv uten reminissenser fra det tidligere. Min identitet var vekk, min hukommelse var vekk og alt had jeg nu vet om min alder er at de tyske militærleger i 1914 anslo mig til å være ca. 24 år og at det nu er 16 år siden 1914. I disse 16 år har jeg gjentatt ungdommen under helt nye forhold — og det er derfor rimelig at mitt ansikt ikke kan ha den fiftiåriges modenhet i uttrykket ettersom mitt sinne jo har måttet samle livs erfaring til ganger. Ja, alt dette vet du jo, Lucie, og du kjenner alle detaljer angående min vågsmisse flukt fra den schlesiske fangeleir i begynnelsen av 1918 og om mine vanske-

Lille Lucie hadde forsøkt å beherske sig, men det kom allikevel som et slag og hun satt som lammet. Hun elsket Maurice likestøt som han elsket henne, tross den store aldersforskjell — hun var selv bare tyve — men hun var klok nok til å innse at denne aldersforskjell som idag ikke betyde noe vilde få større betydning ettersom årene gikk — hun selvfølgelig hadde jo god tid, men for ham var det mørre enn på tide å starte her i livet. Nu hadde denne mannen, som krigen hadde gjort hjemlös og erhverveløs og endog navnløs (til navnet Maurice Bonhomme hadde han tatt sig til i manglet av noe bedre) vært godt på vei og nu var det ikke godt å vite hvor lenge det vilde være før en mann uten profesjon, uten atester og papirer, ville få en ny chans i disse arbeidsløshetsstider.

Hvorfor blev du opdagt? spurte hun.

— Fordi jeg sang.

— Hvad sier du, fordi du

Istedentfor «Norges Kvinder» Lørdagslesning i hefteformat som hver fredag følger til abonnentene, bringer vi idag en side litterært stoff.

Hvad vet jeg —

... Hvad vet jeg, om det vil bringe liv eller død? Paa sin solstraalevinge suser den over mig, dagen, som fødtes i angst, da vi mødes.

Dagene stiger av ild, og de synker i brændende røde. Vindene klynker og banker med kraftløs hand paa min rute i natten derute.

Opp livet, som speilblankt laa der og skinnet, nu gaar det lik stormslaat hav gjennem sindet, løfter min baat, saa jeg kjender det svimle, mot himlenes himle —

sønker den etter med mumlende vrede i tungindrets dyp, i mismod og lede. Og dog er det mæktig vellyst at føres, hvor dybderne røres,

NILS COLLETT VOGT

kvikt talent, som forsøkte å skaffe sig aftensmat og natteosji ved å gi et nummer til beste og bli betalt etter den lykke de gjorde hos et publikum som var likeså rask til entusiasme som til spott. Mange av de optredende, ja nesten de fleste, var å skjønt hun var dypt skuffet og nedfor, — du synger da så pent, Maurice, jeg husker forrige sondag ute i Clanart, da du sang nogen rørende viser for mig!

— Ja men Lucie, du må jo for å være rettferdig innromme at det ikke går an at en hotellkarl på et mondelot glemmer sin beskjedne stilling i den grad, at han gir sig til å synge i elevatorene, mens han frakter bagasje op, slik at det gjenlyder i alle etasjene. Jeg har forgått mig to ganger tidligere på lignende måte, skjønt ikke riktig så graverende som idag, da jeg sang av full hals. Jeg har fått to advarsler og idag var jeg så lykksalig ved tanken på dig at jeg glemt meg for tredje gang. All skyld er min, Lucie, og jeg bebreider ingen uten mig selv — — det er en uskyldig fornøiesle å synge, Lucie, men i disse arbeidsløshetsstider er det ikke en uskyldig fornøies

Kjente menns uttalelser om kvinnenes innsats i samfunnslivet - socialt og politisk.

CHR. S. MELBYE:

Hadde man selv vært aktiv politiker eller bare fulgt bedre med enn undertegnede i alt offentlig liv, ville man sikkert kunne trekke frem både det ene og det annet fra de siste decennier, en hel rekke enkeltheter i beslutninger, lover, tiltak på de forskjelligste områder som kvinner, de enkelte og organisasjonene, har hatt andel i, har medvirket til, ja som kanskje for en vesentlig del skyldes deres initiativ og deres arbeide — og jeg er ikke i tvil om at det meste av alt dette har vært forbedringer og fremskritt. Men for den store allmenhet har det alt sammen sikkert vært nokså lite merkbart. Den kvinnelige innsats har nok ikke vært vurdert etter fortjenester; mannfolkstyret har så visst ikke gjort saken bedre; nogen hver har nok en liten rem av den huden.

Men det kan vi vel nu alle være enige om: den kvinnelige innsats kan ikke lenger undværes i samfunnslivet; kreftenes samspill krever det; det vilde være tapelig å nekte både dens berettigelse og dens betydning.

Men — der er et stort men: i forhold til den radikale omformning i samfundets struktur som den seirende kvinnebevegelse har medført, tror jeg man må si at som helhet, for samfundsånden og tidsretningen, har kvinnenes innsats hittil betydd lite, altfor lite. Det kan jo ikke skjules at kampen, fiendskapet, mellom nasjonene og mellom samfundsklassene aldri har vært mere tilspisset og mere hatefull enn nu, aldri har antatt så uhylgelige former som nu. Hvor er det da blitt av den nye fredens, folkeforenings og samfølelsens era som vi hadde ventet som frukten av kvinnenes inngrip i samfunnslivet? Der lød «harper i luften», der klang fanfarer ved kvinnenes oppmarsj — og så bryter nesten samtidig våre skjønneste kulturidealer sammen. Har kvinnene sviktet nettopp på det punkt hvor vi ventet mest av dem? Nei, la oss ikke være urettferdige. Hvad de enkelte kvinner hittil har «evnet» og «kastet av i de nærmeste krav» skal nok engang bæres helt frem av en voksende elv». Det vil bety seier for de gode makter, de forsonende og mildnende. Men vi må være tålmodige. Så vil det da kanskje allikevel være håp for vår vesterlandske kultur.

Men så skal det heller ikke glemmes at det ikke er bare og ikke fortrinsvis gjennem det offentlige liv og dets organer at den kvinnelige innflydelse gjør sig gjeldende.

Redaktør

FREDRIK RAMM:

Kvinnenes innsats i samfunnslivet, socialt og politisk? — Et mere omfattende spørsmål kan jeg ikke minnes å ha fått og kan heller ikke minnes å ha stillet i min journalistiske praksis. For på alle felter har jo deres foreløpende innflydelse gjort sig gjeldende. Individets liv fra vuggen til graven har kvinnens større evne til kjær-

lighet gjort lysere og rikere; samfundets liv er blitt skjønner ved de talløse institusjoner kvinner har skapt til beste for dem der på en eller annen måte er handicappt i kampen for tilværelsen. Denne humane ånd i det lille som i det store, er kvinnebevegelsens historiske innsats og overskygger i mine øine fullstendig hvad politiske partier påstår å ha nådd ved sine maktmidler. Og når verden idag på tross av kvinnenes arbeide ikke er bedre enn den er, så skyldes dette at hun slapp for sent til i utformingen av det moderne samfund, hvis mentalitet er blitt til på maskulin grunn. Eller for å si det samme på en annen måte: Hvis kvinnebevegelsen var blitt til før dampmaskinen var oppfunnet vilde meget av den som nu fra fabrikkskorstenene legger sig over stat og samfund aldri ha formørket vår tilværelse. — Selvsagt har de rent politiske saker hun har kjempet frem for å bedre sin egen rettsstilling betydning, men denne er dog liten mot hvad hun har utrettet for å få mennene til å tenke og handle litt mere — ja for å si det like ut — kvinnelig. — At hun selv i sin iver for dette av og til er kommet i skade for å opdre vel manlig kan en smile i skjegget over, men det er et smil uten ondskap.

Fengselsprest R. SELVIG:

De spør mig: «Hvilken betydning mener De at kvinnenes innsats har hatt i samfunnslivet, socialt og politisk?» Det spørsmål kan vanskelig besvares uten gjennem en historisk oversikt, som jeg ikke kan gi. Men som en ren subjektiv uttalelse kan jeg si at det er min mening at de forventninger man har hatt til kvinnenes sociale innsats ikke er blitt skuffet. På de fleste områder har kvinnene vist et rikt initiativ og har meget dyktig forstått å hevde sine idealer og å sette reformer igjennem.

Politisk har vel kvinnenes innsats vært mindre merkbar, kanskje også av den grunn at chancene der har vært færre; men den kvinnelige opinion har også der vært sterkt medvirkende, og har vært av avgjørende betydning som f. eks. ved vedtagelsen av de Castbergske barnelover, sikringsparagrafen o.s.v.

Det viktigste ved kvinnenes innsats i samfunnslivet er dog neppe de rent ytre påtagelige resultater. Det viktigste, det mest dyptgående og derfor også lengstrekende er det som ikke kan måles og heller ikke statistisk fastslås, nemlig den for kvinnene sørpregede åndelige innsats; noget som intet samfund vil kunne undvære, uten å bli ringere ved det. Det er også i kraft herav at kvinnene har kunnet, med full rett, kreve den fullständige, principielle likestilling med mannen. Den motsetning som dette en tid skapte er vel nu ved å svinne, således at et rikt samarbeide mellom kvinne og mann på alle felter vil tilføre samfundet økede goder og kvinnene ennu flere chancer til å løse de for

dem særlig vel tilrettelagte oppgaver, ikke minst på det social-politiske og social-etiiske området.

Overlærer TORGEIR BJØRNARAAS:

Den første kvinnesakskvinnen eg møtte var Åsta Hansteen. Eg tykte sjølv sagt som alle andre Mosebok — og sankt Paulus-infiserede mannfolk at ho var «rar». Men so kom «Nyland» og den kløke Gina Krog og vekkte meg so eg skreiv både vers og antipaulinske epistlar i organet. Derefter vart eg som lærar på «Ullmann-skulen» i Seljord kjend med trimønsterkvinnen i fylkingen: den klare og kritiske gamle fra Ullmann — syster til den store advokat Dunker —, den hjartegode og offerglade unge fra Ullmann og den strålende intelligente Ullmann-systera Ragna Nielsen, som alle — kvar på sin måte — klåra synet mitt på saka.

Fra mitt tjueårs arbeid i lærarskulen minnest eg med inderleg glede dei mange gavrike jentor eg har hatt som elevar. Ja — berre det kvinnene har sett inn av ånd og av praktisk dug i skulearbeidet vil fylla ein skynsam mann med høgvyrnad og varmt takksem.

Skolebestyrer

B. A. GRIMELAND:

Kvinnesaken kan sees fra mange sider og har vel også som alle store bevegelser sine lys- og skyggessider.

Midlertid turde vel de fleste forstandige mennesker nu være kommet til enighet om det berettigede i denne bevegelsen. Kvinnen har med rette krevet større plass i samfunnet for sine evner og sitt arbeide, og kvinnene har med ennu større rett krevet mere respekt for sitt spesielle arbeide som husmor og mor.

Når vi ser på de mange kvinnene som nu utdanner sig til de forskjelligste livsstillinger, må vi innrømme at de både m. h. t. evner og pliktopfyllende arbeid og studium stort sett holder mål. Det samme må man si om de kvinner som er kommet i et eller annet arbeide, de gjør oftest utmerket fyldest for sig og er oftest mere påpasselige og samvittighetsfulle enn vi mannfolk. Selv når det gjelder politikk, vil det kanskje vise sig at kvinnene rent instinktsmessig — uten å studere avisene ledere så noe — føler hvad som vil tjene samfunnets interesser best og stemmer overensstemmende hermed.

Kvinnesakens forkjemper har alltid hevdet at således vilde det komme til å gå; og de har fått rett.

Kvinnene er nu i stort flertall overalt i verden, og mange kvinner må derfor bli «selverhvervendes» hele livet igjennem. Men de fleste føler det sikkert slik, at et godt hjem sammen med en elsket make er og blir kvinnens egentlige bestemmelser. Og det er riktig.

Doktor EYVIND BOYE:

Kvinnenes politiske frigjørelse er av så stor betydning at den ikke kan minnes om det som ikke kan måles og heller ikke statistisk fastslås, nemlig den for kvinnene sørpregede åndelige innsats; noget som intet samfund vil kunne undvære, uten å bli ringere ved det. Det er også i kraft herav at kvinnene har kunnet, med full rett, kreve den fullständige, principielle likestilling med mannen. Den motsetning som dette en tid skapte er vel nu ved å svinne, således at et rikt samarbeide mellom kvinne og mann på alle felter vil tilføre samfundet økede goder og kvinnene ennu flere chancer til å løse de for

på, at nettopp det vil få større betydning i fremtiden.

Og det er fullt berettiget å stole på, at de to kjønn ved siden av hverandre — i full likestilhet — sammen vil kunne gjøre det mest og best mulige ut av det sociale og politiske liv. Slik som de i flertallet av tilfelle skaper det ut av det personlige samarbeide og gjensidighetsforhold i ekteskapet.

— I alle de stillinger av så forskjellig art — med krav til såvel praktisk som intellektuell utdannelse — som kvinnene i dette forholdsvis korte tidsrum har hatt adgang til, har de fullt hevdet sin rett til likestilling. En merkelig fort utvikling for kvinnene selv — men kanskje især merkelig for det annet kjønns vurdering av kvinnene. Det er da ikke så mange decennier, siden kvinnan var en «mor» i hjemmet og etter Pauli ord skulde tie i forsamlingskla synet mitt på saka.

At kvinnene er kommet med i det sociale og politiske arbeide, er visstnok «den sene rettferd». Det møtte megen motstand fra den gamle slekt — både blandt kvinner og menn. Men all motstand er vel nu overvunnet. De gamle hyller mot en Åsta Hansteen er døde. Likeoverfor hennes gjerning har de muligens gjenlevende stukket pipen i sek.

Rådmann

J. JACOBSEN:

Kvinnenes innsats i samfunnslivet? Om dens betydning i politisk henseende kan jeg ikke uttale mig, da jeg ikke er politiker. I social henseende er det min erfaring som mangårig leder av den kommunale administrasjons sociale avdeling at kvinnene er unndværlig. Hun har på enkelte felter en erfaring og et syn som man naturligvis forgjør vil søke hos de fleste menn. Jeg skal eksempelvis bare nevne barneforsorgen og forsorgen for de gamle. Trangen til å beskytte og pleie er henne medfødt. Det begynner med dukkene og fortsetter med menneskene. Det var et merkverdig lunge for vi styrer mannfolk fikk sinne opp for dette og forstod betydningen av å nyttiggjøre kvinnene i samfunnslivet.

Løtnant
HROAR HOVDEN:
Snorre fortel at kong Harald sende nokre av mennene sine til Gyda, dotter til kong Eirik av Hordaland, — dei skulde fril ha henne medfødt. Det begynner med dukkene og fortsetter med menneskene. Det var et merkverdig lunge for vi styrer mannfolk fikk sinne opp for dette og forstod betydningen av å nyttiggjøre kvinnene i samfunnslivet.

Doktor
EYVIND BOYE:
Kvinnenes politiske frigjørelse er av så stor betydning at den ikke kan minnes om det som ikke kan måles og heller ikke statistisk fastslås, nemlig den for kvinnene sørpregede åndelige innsats; noget som intet samfund vil kunne undvære, uten å bli ringere ved det. Det er også i kraft herav at kvinnene har kunnet, med full rett, kreve den fullständige, principielle likestilling med mannen. Den motsetning som dette en tid skapte er vel nu ved å svinne, således at et rikt samarbeide mellom kvinne og mann på alle felter vil tilføre samfundet økede goder og kvinnene ennu flere chancer til å løse de for

«Der stod kvinner bak», siger ein profet. Og det er sant. Gjennom tusen år — fra attledd til attledd — har kvinner «stått bak» og vore livsens salt og drivkraft i all framgang.

«Mennesket og kvinnan», siger ein av dei små profetar. Men dermed gav han grunn bunt under «mennesket». Utan kvinner er det ikkje eingong visst, at Noreg enno hadde vore elli rike!

Men ein ting er viss: Oska-ladden — «mennesket» — vilde ha sete i omnskrå til denne dag.

At kvinna tek plass i statens styr og stell — i stortinget, på preikestolen, i retten, i hoppbakken, i statsrådet, på kommandobroa osb., osb. er godt og bra. Men um kvinnan trur at det er på dette viset ho vil få størst makt i samfunnet, då tek ho skammeleg imiss.

Kvinnen har sin største styrke og si sterke makt når ho står der som prinsessa i eventyret — og lokkar mannen til død og ridderskap.

Det bør kvinna aldri gløyme!

Presten

SIGURD NORMANN:

Kvinnens innsats i det sociale liv har vært av stor betydning, navnlig i det henseende.

For det første for kvinnan selv. Hun har derved vunnet frigjørelse for de evner og krefter som av forskjellige grunner ikke kunde få sin fulle utfollelse innenfor hjemmets mere begrensete områder. Dette betyr igjen en rikere utvikling og nuansering av personlighetens muligheter og både prinsippet og praktisk en med mannen jevnbyrdig stilling i samfunnslivet.

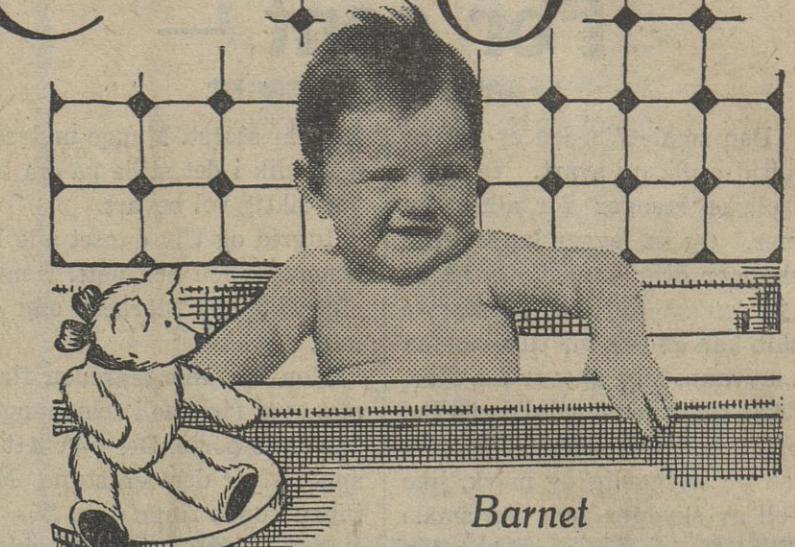
For det annet har kvinnens innsats i det sociale liv hatt den betydning for samfunnslivet at dette er blitt beriket ved en større allsidighet i initiativ og innsikt på de forskjellige områder. Det kvinnelige skjønner er på mange måter kommet samfunnet til gode. Kvinnen og mann utfyller hinanden i langt større utstrekning enn for bare et par menneskealder siden.

Det samme syn må etter min oppfatning også gjøres gjeldende med hensyn til kvinnens innsats i politisk henseende, selv om våre kvinner på dette felt ennå ikke har fått anledning til å øve den innflydelse som de ved den almindelige stemmemett har adgang til.

Men samtidig som der sådes i vår tid er åpenet kvinnan et stort og mangeartet virkefelt utenfor hjemmet, står dog betydningen av hennes sociale og politiske innsats i noe forbindelse med både hennes egen og hele samfunnets betrakting av hennes centrale og grunnleggende stilling som hustru og mor. At kvinnan også i sitt samfunnsmessig virke opprettholder den rette vurdering av gode kristelige hjem som helle folkebygningens umistelige grunnvoll, er av den største verdi, når det gjelder å skape og bevare et godt og lykkelig samfunnsliv.

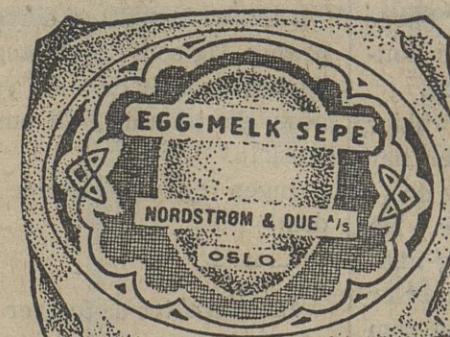
Rådmann
THV. KLAIVENESS:
I besvarelse av Deres skrivelse dat. mars d. å. tillater jeg mig å bemerk: Kvinnenes deltagelse i det offentlige liv har gjennom tidene vært omdisputert, men alle er enig om at i det offentlige forsorgs- og barmhertighetsarbeide må kvinnene være med. Her er de uundværlige og her bør de innta en bred plass. På intet annet felt ay det offentlige liv har de an-

Egg-Melk Sepen

Barnet

Barnet er en kronjuvel i hjemmets dyre smykke. Det er og blir den beste del av alt hvad fryde kan vaar sjel i ekteskapets lykke ... H. E.

Egg-Melk Sepen

Fabrikasjon under kontroll av vår dipl. ing. kjemiker

B-118.

ledning til å gjøre en større innsats. Den som personlig skal være med å hjelpe nødflidende medmennesker må i stor utstrekning ofre sig selv. I denne henseende er kvinnene større og sterke enn mennene. Slik har det alltid vært, selv om svunne tiders lovgivning ikke

har anerkjent det. For det er merkelig at f. eks. en så sen lov som fattigloven av 1863 kun forutsetter menn som medlemmer av fattigstyret. Men fattigloven av 1900 har bøtet herpå. Efter den skal fattigstyrets medlemmer være menn eller kvinner.

Fru F. M. Qvam har sendt oss følgende hilsen:

Nu, da «Norges Kvinder» kan feire sin 10-årsfest, vil jeg her

ved takke frøken Tender-Olsen, fru Weberg og redaktør fru Dagny Bjørnaraa. Ja, motta min varmeste takk, fordi vi har opnådd å få et kvinnenes blad. Det er ikke nogen lett sak å stifte et blad, og kanskje ennu vanskeligere å holde det opp, især under sådanne økonomiske forhold som vi har gjennemgått i disse 10 år. Motta derfor min varmeste takk.

Bladets interessante og avvekslende innhold, med saklige opplysninger fra vårt eget land og fra utenverdenen, gjør det tiltrekende for enhver leser.

Opp dets trofaste vakthold om kvinnenes saker vil jeg tro må bære oss frem gjennem materialismens tidsalder over til en ny tid, hvor idealisme igjen griper kvinnene, som de gjorde dengang, da vi vant våre seire.

Lytte til!

F. M. Qvam.

HJERTET

Mitt sørderknuste hjerte svaret ikke til de forventninger, man næret til det. Det stanser ikke men blir ved å tikke, fordi den store lærer vil det.

Den store lærer, livet, knuser hjertet av sten til støv. Men se: det indre hjerte blir født på av sjelens tusen smerten til evig liv i altets store hjerte.

Mars 1931

CALLY MONRAD

KJØP NORSKE DUKKER GÅ TIL

Hvad kvinnene har vunnet de siste desennier —

(Forts. fra side 7.)

Socialismen, for det er ven til fred mellem klassene og nasjonene.

c) Hittil har norsk utenriks-politikk etter 1905 vært: Hvordan ikke eller en eskimo har et ønske, har en nordmann ingen rett. Mitt ønske er rettferdighet og fremgang for det norske folk. Øst-Grønland for Norge.

Ad 7: Jeg holder på den hellige treenighet: Far, mor og barn, men der må skapes flere former for lovlige ekteskap.

Ad 8: God samvittighet. Kamp og strid utdøtt og Guds fred i hjertet.

CLARA TSCHUDI:

Ad 1: Adgang til større deltagelse i det offentlige liv og utvidet adgang til de offentlige stillinger.

Ad 2: Forenkling i stats- og kommunestyre samtidig med nøyosomhet i den enkeltes liv.

Ad 3: Politisk har den norske kvinne etter min mening oppnådd det vesentlige. Hennes sociale og moralske stilling avhenger av hennes personlige egenskaper.

Ad 4: Utenfor mitt arbeide interesser jeg mig mest for min hage og mine hunder.

Ad 5: I mitt bevegede liv har jeg hatt så mange store oplevelser at det er umulig for meg å fastslå hvad der har vært det største.

Ad 6: Det høieste ønske for mig selv er å bevare mitt lyse sinn, min ånds klarhet og min arbeidsglede.

Socialt er mitt ønske: Fred!

Politisk ønsker jeg: «Like rett for mann og kvinne! Rik og fattig, folk og drott.

Like rett! — Men ingensinne Like rett for ondt og godt».

Ad 7: Ekteskap uten kjærlighet er forkastelig.

Ad 8: Lykken består i friheten! Men ingen virkelig frihet uten en sund sjel og et sunt legeme.

ANNE HALVORSEN:

Ad 1: Ansvar — at kvinnene nu er blitt medansvarlige i stat og samfund. Kfr. Bjørnsens Lyset: Velkommen til samfundet i ansvar og lys.

Ad 2: Like rett for kvinner og menn, dermed også adgang til alle stillinger i samfunden.

Ad 3: Kvinnens moralske stilling i samfunden angår, så trues den i dag på det mest skjebnesvarende gjennem den reaksjonære bevegelse som vil lovfeste en «abortus provocatus», barnedrap i morsliv.

Her truer det kvinnene en moralsk skjeldsel og fornredelse, nævnlose lidelser, større enn deres sociale anseelse i samfunden forbedres.

Ad 4: Interesser utenfor det sakkalte arbeide kan ikke skilles

fra dette, som er skolens. De gjennemtrenger, utfyller og forbinder hinannen til et hele: Menneskeskolen gjennem hele livet og videre.

Ad 5: At jeg motte åndsforskeren dr. Rudolf Steiner.

Ad 6: Ønsker for en selv er viktiglig.

Mitt høieste ønske, socialt og politisk er, at de retningslinjer over den samfundsånd som kommer til uttrykk i Rudolf Steiners bok «Kjernepunkten i det sociale spørsmål», vilde optas av og trenge inn i nutidens menneskers sinn som en samfundsopdragende faktor, hvorved de skjonne ord om «Frihet, likhet og brorhet» vil kunne realiseres.

Ad 7: A tale om ekteskapet i sin alminnelighet har ingen verdi. Enhver der velger denne form for å høste erfaringer i livets skole, bekrifter dess berettigelse.

Ad 8: Evnen til å takke for gjen, for det gode og evnen til å takke for sorgen, for smerten fremmer ens vekst og signer ens arbeide, som tilsammen er livets høieste lykke.

LILLY HEBER:

Ad 1: En stadig klarere erkjennelse av at de bare har sig selv å stole på, at de selv må dyktiggiere sig og selv fremarbeide den gjensidige respekt, det ubrytelige samholdet kvinnene imellom som ene og alene vil sette dem i stand til å gjøre sin særregne innsats i det store felleshjem som heter samfendet.

Ad 2: Reformen av oss selv, individ for individ.

Ad 3: Den er akkurat som vi har gjort oss fortjent til den.

For kvinnene har lært å respektere sig selv, politisk sett, kan de ikke vente respekt fra mennene — derav den ytterlig respekteløse fremgangsmåte fra mennenes side på nominasjonsmønster og på selve valgdagen, i behandlingen (stryknings) av de enkelte oppsatte kvinnene.

Før kvinnene er vaktet til klar erkjennelse av sitt fulle medansvar i alle samfundsdelinger, og han dør i overensstemmelse med det, vil ikke deres sociale anseelse i samfunden forbedres.

Oppgave: Hvordan kan gjennom den moralske stilling i samfunden angå, så trues den i dag på det mest skjebnesvarende gjennem den reaksjonære bevegelse som vil lovfeste en «abortus provocatus», barnedrap i morsliv.

Her truer det kvinnene en moralsk skjeldsel og fornredelse, nævnlose lidelser, større enn deres sociale anseelse i samfunden forbedres.

Ad 4: Interesser utenfor det sakkalte arbeide kan ikke skilles

Fra Oslo Hjemmenes Vels Arbeide

AV DAGMAR HOLMSEN

Bladets lesere er i de senere år blitt holdt så nogenlunde å jour med foreningens arbeide. Men når nu «Norges Kvinder» 15. mars feirer sitt 10-års jubileum og i den anledning utgir et festnummer, vil jeg forsøke så godt det lar sig gjøre med begrenset spalterum, å gi et lite tverrsnitt av foreningens virke gjennom 35 år.

Sammenslutningstanken var jo ikke trengt sådan igjennem som nu, dengang fra Dorothea Christensen — doktorfruen fra Sandefjord — var forutseende nok til å skjonne at skulde husmødrene ha nogen utsikt til å bli hørt når de vilde få rettet på alt det som var skakt og skjevt, så måtte de slutte sig sammen. Det lille frø som hun sådde i tro, håp og kjærlighet, er det som idag står som et stort tre med mange grener.

Foreningen var oprindelig en landsforening, men etterat landsforbundet ble startet i 1915, og gjennem dette Hjemmenes Vel-foreninger stiftet over det hele land, er den oprinnelige Hjemmenes Vel forening her i byen gått over til å bli lokalforening og bærer fra den tid navnet «Oslo Hjemmenes Vels».

Foreningens arbeide lededes fra første stund av et styre på 5 medlemmer og et representantskap på 25 medlemmer. Denne ordning bibeholdtes i mange år.

Men foreningen vokste — trent skjønne grener, — og man måtte søke frem til en ny arbeidsordning. Denne fant man i det vi har kalt gruppessystemet.

«Studenter på landarbeide». I over 25 år har foreningen arbeidet med å skaffe studerende ungdom fritt til gjelder: Hun trues i sin funksjon som livets fortsetter, som dets naturgivne beskytter og foster, fra dets aller første mysteriøse begynnelsen i morslivet til det unge individet går ut i samfunden for å gjøre sitt livsverk.

Til hvilken nytte er abortus provocatus, når den ulykkelige

utpinte kvinne, som samfunden vil hjelpe av med barnet, når som helst kan bringes i den situasjon at en ny abortus provocatus blir «bydende nødvendig — i mange tilfeller under hemmelig eller åpenlyst påtrykk fra barnefaren, som nye underholdningsbidrag ikke passer for —

hvorfor kan ikke man gjøre det?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke, at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Dagmar Holmsen.

utpinte kvinne, som samfunden vil hjelpe av med barnet, når som helst kan bringes i den situasjon at en ny abortus provocatus blir «bydende nødvendig — i mange tilfeller under hemmelig eller åpenlyst påtrykk fra barnefaren, som nye underholdningsbidrag ikke passer for —

hvorfor kan ikke man gjøre det?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke, at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke, at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke, at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke, at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke, at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke, at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden? Her å finne de nye opdragelsesmetoder som gjør hennet hittil unikke muligheter?

Ser man ikke at man på det mest uhørt skjener selve morsfunksjonen, besudler selve livets kilde?

Ser man ikke at man har gjort en stor innsats i å løfte hennes veksel til beste for hele samfunden?

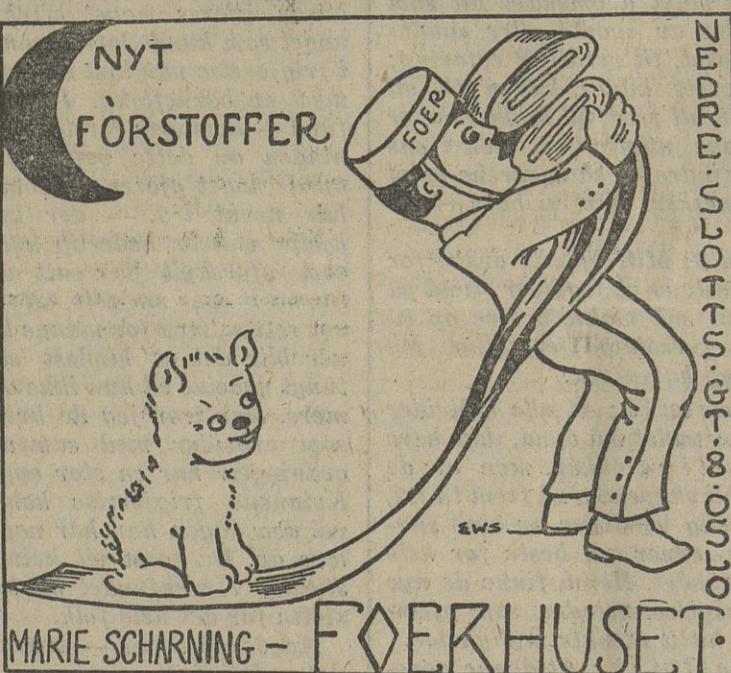
Manufakturvarer realiseres

grunnet større ominnredning og utvidelse av våre lokaler.

Solide ullstrømper for barn
Store partier dametrøsier
Slikflossbenkler
Alm. flossede damebenkler
95 øre
Maco og Millanaisse
Benkler av silketrikot 1,75
Underkjoler av silketrikot 2,65
Vårt store lager av strømper
realiseres
Strømpeholder m/ fire strop-
per 58 øre
Dame ullvanter. — Selbuvætter
for barn og voksne
Dukkredl i hvit og coul.
Teppedamasker 140 cm. 1,25
rosa, lilla, blått og hvitt.

Howlids
Udstyrssorretning

Edv. Stormsgate 1, inngang Pilestredet

Ekte Kniplingsduker.

De meget efterspurte igjen paa lager i forskjellig storrelse.
Parkveiens Manufaktur & Konfektion

Parkveien 15 Helene Lee Telefon 64402

Ukens snittmønster.

202

SPASERKJOLE

Vi skaffer dønnegang mønster til en enkel spaserkjole st. 44. Modellen var i blått med beige og blått stripel silkeskjøf. Det var nydelig. På ryggen skal der oppe ved halsen syes fire små legg. Føllene foran kan bare presses til og syses med maskin ca. 10 cm. nedover. De holder sig da bedre. Knappene kan være i blått eller metallknapper i matt messingfarve. Mønster mot innsendelse av 7 øre til porto til vår eksp.

Norsk Pels- & Skindberederi

Maridalsveien 183 — Oslo

Besetningsskinn for vaaren

meget billig til salgs.

Beredning — Fartning — Maschinering — Norske varer — Norsk arbeide

Gjer heimen din fager, —
Gjer heimen din norsk.

Kjøp husbunad — gardin —
golvteppe — prydsau i

HEIMEN
Kristian 4. gt. 4

Deres gode lintei

trenger god vask. Slipp ikke et hvilket som helst vaskemiddel løs på tøiet. Folk som kjenner tøiavarene ut og inn anbefaler Tomtens Vaskepulver og intet annet til all vask.

Les hvad det store Oslofirma
Gunerius Pettersen
skriver:

"Vasketøiet far lett skade hvis det vaskes med skarpe og selvirkende pulvere. Tomtens Vaskepulver kan man stole på. Det er det idelle vaskemiddel for dem som vil stelle godt med tøiet silt".

Billigere å kjøpe

**Tomtens
Vaskepulver**
enn nye kleer.

Telf. 16101 Thoréns Akersgt. 65
BEGRAVELSES-BUREAU

Kremationer —
Begravelser — Askeurner

Herlofson's Frøhandel
Akersgaten 41, Oslo

Bomstergjødsel. Midler mot plantetur. Blomsterpinner. Etiketter. Bast. Blomsterpotter. Korkpotter. Kaktuspotter i stort utvalg. Meldgvask. Cirengol. Blomsterjord. Sand etc.

Dameskredder for Dem

Mitt første kl. etabl. anbefales for alt i damegarderobe som kåper, drakter, skindarb. Beste snitt, rimelige priser. Stoff mottas.

Telf. 23 184. Diplom Khb. 1915

ANTH. SVENSSON

Dronningensgt. 25 III

Fotograf Eyjolfssons Eft.

Torvet 9 Wilh. Anderson Tlf. 27358

Ufør alt fotografisk arbeide.

Spesialitet: Reklame, grupper, møter, festar, bryllup m. v.

Systemer: PITMAN — GREGG — GABELSBERGER

KIKKERTER, BRILLER m. m.
— kun prima Varer til billige Priser

Motto: „Gjør mot andre, hvad du ønsker de skal gjøre mot dig“.

I. C. W.

President Hoover og barnebeskyttelse.

Det internasjonale samarbeide og påvirkningen mellom landene har tatt et veldig opsving etter krigen. Nasjonenes Forbund representerer her såvel mottager som avsenderapparatet. I.C.W. gir gjennem resolusjonene anvisninger, arbeidsopgaver for Nasjonalrådene, og disse arbeide må derfor like som I.C.W.s idélethetat baseeres på samarbeide mellom alle samfundsbyggende krefter. Når jeg da her ganske kortelig omtaler hvorledes president Hoover har tatt et loft for barnebeskyttelse i U. S. A., så vil det fremgå herav, at dette loft nettop muliggjøres derved, at Mr. Hoover har lagt beslag på de mest fremtredende sosiale arbeidere samt fagfolk på dette spesielle område fra alle kretser.

Alle erindrer sikkerlig det veldige arbeide president Hoover utførte under krigen for Belgias sultende befolkning i det hele og Belgias barn i sørdeleshed. Likeledes i de andre nødlandene land.

Da Herbert Hoovers store arbeide i Europa var avsluttet, vendte han hjem til Statene sammen med en stab av vel trenede og dyktige medarbeidere, både menn og kvinner, som alle hadde erhvervet seg en ganske usedvanlig innsikt og erfaring i organisert social hjelp. I Hoovers tanke arbeidet sig derefter det spørsmål frem: «Kan disse dyktige, vel trenede menneskers erfaringer og inn-

CAFÉ GIMLE

TORVET 12

Ny innehaver:

O. TRÆGDE

Oslo Hygienekontor (Søster Caspara)

Grensen 12 (inn. Ø. Slottsgt.).

Telefon 27 474. 10—5.

Forebyggende midler mot svangerskap samt alt i hygienske artikler for kvinner. Spebarsutstyr. Grei og diskret forsendelse. Kyndig veiledning i seksuelle spørsmål. Undervisning i spebarsstall.

Meteor Magasinkomfy

koker 50–60 liter vann uten strøm på magasinet. Al strøm kan da brukes på stekeovnen eller til viderekoking på platen.

Kokning og stekning samtidig.

Demonstrasjon: Storgt. 24, telefon 22942

M. A. Engmark

FISKEPUDDING fra

Hæofru

(Indeh. MARTIN BJERKE)

Holbergspllass 3, tlf. 14 727

**A/S Einar Hausvik & Co.s
Fabriker** — Bergen

Fiskehermetik

Sardiner
Fiskeboller
Torskerogn

KIKKERTER, BRILLER m. m.

— kun prima Varer til billige Priser

Martin Viig

Kirkegaten 34, Oslo.

Oslo Stenografeskole

(fru E. Heyerdahl)

er alltid på heide med tiden

Systemer: PITMAN —

GREGG — GABELSBERGER

HUSMØDRE!

Bak ikke selv; kjøp Deres kaker i

Ullnæss' Hjemmebakeri

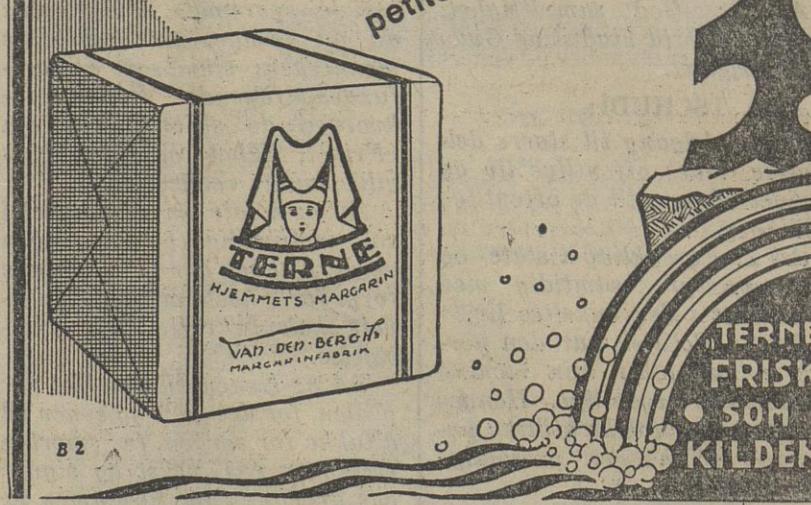
Akersgaten 57 — Telefon 14 355. — Det lonner sig best!

Lyse, pene lokaler. — 2 retter etter valg kr. 1.10. 10 billetter kr. 10.00. Standardmiddag 85 øre, 2 retter.

NYKJÆRNET

Det er frisk smak
margarinen skal ha!
Husmødrene kjenner til at Terne
Hjemmets Margarin — netop har
den friske smak som skjærer ap-
petiten.

Vallø Tapetfabrik, Vallø

Er eneste norske tapetfabrik. Bringet hvert år nye moderne mønstre og farver fullt på høide med de beste utenlandske fabrikker.

Støtt norsk industri. — Forlang altid Vallø tapeter!

Spis i Middagsstevnet!

Bogstadveien 8.

Lyse, pene lokaler. — 2 retter etter valg kr. 1.10.

10 billetter kr. 10.00. Standardmiddag 85 øre, 2 retter.

Studentersamfundets Restaurant

Telf. 67701

Uranienborgveien 11

Forsøk vor populære billigmiddag.

2 retter etter valg kr. 1.—

Størt og sma selskapslokaler bortieies til rimelige priser.

Vore Damers tilskjærerakadem,
modellering og syskole. Holbergsst. 27, 1½ min. fra Slottsparken.
Forlang plan. — Telefon 22119.

HUSMØDRE!

Bak ikke selv; kjøp Deres kaker i

Ullnæss' Hjemmebakeri

Akersgaten 57 — Telefon 14 355. — Det lonner sig best!

Å ta være på sin sundhet og hel-
se er ved å bruke Nyco Fruktsalt.

Det har en velgjørende inn-
flytelse på hele organismen, virker
oppkjikkende og maverregulerende
samtidig som det gir en ualmindelig velsmakende drikk

og et fortrinlig taffelvann.

Kan tas av store og små.

Føles overalt på glass à kr.

1.50 og 2.50.

NYCO **FRUKTSALT**

LAMPESKJÆRMFABRIKKEN

Hædegårdsvn. 27

Silkeskjærme Gjenstande

Pergamentskjærme som egner sig

Utskærne til presentér

Trekroner Vegg lampetter til alle priser

e.t.c. Bestillinger mottas

Krystall

mottas

DANSK GROFT RUGBRØD SIKTEBRØD - LANDBRØD

SAMT

Sandbrød, Plumkaker, Fyrstekaker

ANBEFALES FRA

B. MERKEL

KARL JOHANS GT. 13

PILESTREDET 25

Agnes Martens Sparre.

Hvad våre organisasjoner og foreninger arbeider med —

Litt historikk, de saker de har på programmet og deres fremtidsplaner.

STUDIEHJEM FOR UNGE PIKER

Gjetemyrsveien 11 og 13. Oslo.

Studiehjemmet har i det forløpne år fortsatt sin virksomhet uforandret. Pensjonuerenes antall har vært 51; i alt har i 1930 69 unge piker bodd på hjemmet. Av disse har 36 studert ved Universitetet (19 filologi, 2 realfag, 7 medisin, 5 jus, 1 statsøkonomi og 2 filosof) og 11 ved Norges Tannlegeselskole. De øvrige 23 har vært fordelt på handelsskolen (8), Industrien (6), Centralskolen (2), Ortopedisk Institut (4) og Vinterlandbrukskolen (1). Dessuten har 1 studert musikk og 1 tat undervisning i Mensendieckgymnastikk.

Pensjonsprisen har i det forløpne år vært 120 kroner pr. måned.

Driftsregnskapets overskudd kr. 1715,88 er i sin helhet avsat til opvaskmaskin.

Til innkjøp av bøker er som vanlig brukt rentene fra frk. Falks gave samt kr. 15,00 fremkommet ved ombygning av Oslo kommunelåne til 6½ pct. med samme for 1930 til 5 pct.

Av hjelpefondet er til 2 pensjoner utbetalet kr. 214,50.

Styrets medlemmer har vært: Professor dr. Kristine Bonnevie, formann, fra Constance Nygaard, viceformann, fra Anna Fritzner, frk. Vally Dannevig, fra Elinor Bachke, doktor fra Margit Vik Larsen og tannlege fra Hildur Eckersberg.

LILLEHAMMER KVINNERÅD

formann er fra Margit Haslund.

Følgende 7 foreninger står tilsluttet rådet:

Stemmerettforeningen, Sanitetsforeningen, Dyrebekytelsesforeningen, Sjømannsmisjonen, Den lille sjømannsmisjon, Diskusjonsforeningen og Hjemmernes Vel.

Vi har med interesse og sympati fulgt Oslo kvinnerråds og andre kvinnelags kamp for å få beholde Youngstorvet med eventuelle utvidelser som torvpllass. Vi heroppe på Lillehammer har også de par siste år hatt vår torvkamp — ikke om plassen — men for å beholde rettigheter på torvet — som vi ifølge våre vedtekter har rydt godt av og satt pris på i henvendt et kvart sekkel. Lillehammer har også nedlagt et par år siden forbud mot kjøp og salg av alkohol i sommermånedene på tross av våre vedtekter — på tross av torvstyret og på tross av Lillehammer Kvinneråds protester. Nu står sakene slik: På henvendelse til Socialdepartementet fikk man et svar hvor det blandt annet heter: Helseforskriftene for Lillehammer, godkjent ved kgl. res. 19. juni 1925 kan ikke sees å forby salg av fisk og kjøtt på torvet — —. Men henstiller til overveielse om ikke også forbudet mot salg på torvet i Lillehammer bør gjøres mindre vidtgående. Helserset må nærmere begrunne sitt forslag.

Bjøns autoriteter har imidlertid opprettet forbudet.

Som formann i Lillehammer fattigstyre er i år valgt fra Margit Haslund.

FORENINGEN FOR ARBEIDSHJEM FOR BORN (Arbeidsstuen).

Stifteren av denne forening er den danske forening er den danskfødte fra Louise Ring. Hun var i København kommet i berøring med arbeidsstuen der, hadde sett dens utmerkede virkninger, og fant snart at noget lignende i høi grad trengtes her i Oslo. Hun fikk samlet en del damer og herrer, gjort dem interesserte for saken og dannet en forening med et styre på 6 medlemmer. Etter et ihendig forhåndssamling med disse, åpnedes den første arbeidsstuen i Oslo den 1. mars 1886.

Arbeidsstuenes formål er å gi barn lyst og adgang til nytlig beskjefte gelse utenfor skoletiden.

Den første arbeidsstue holdtes i et værelse i Vaterlands daghjem som velvillig blev foreningen overlatt av dennes bestyrerinne. Arbeidsstiden var fra kl. 9—11 og 4—6, 3 ganger i uken. Den meldte seg straks 340 barn, men den kunde for plassens skyld ikke opta mer enn 50. Disse undervistes i sponarbeide.

Foreningens kår såles til en begynnelsen meget små og beskjefte gelse. Men da den etter bare 3 måneder forløp holdt sitt første utsalg, gikk dette så godt, at det varte ikke lenge før man kunde gå til leie av et større lokale, og etter en velgjøringsfest til inntekt for arbeidet avholdt i januar 1887, kunde man åpne en arbeidsstue til ute i Gamlebyen.

I 1897 sendte styret, støttet av en del kjente menn og kvinner, ut et oprop til Oslos innbyggere om å tegne sig som understøttende medlemmer med en fast årskontingent, en ordning som den dag idag er en av foreningens faste inntekter. Senere fikk den en tid et årlig bidrag av

brennevinsamlaget og sparebanken. Siden 1902 får den av det Biermannske legat frift hus til en arbeidsstue i legatets eiendom i Maridalsveien, samt et årlig bidrag til drift av en skomakertus her. Foreningen har også gjennom tiden fått flere andre legater og gaver, like som den i den senere tid har fått årlig bidrag både fra kommune og stat.

Litt etter litt har foreningen utvidet sitt arbeide så den nu har 5 arbeidsstuer på forskjellige steder i byen, nemlig: Stue A i Normannsgaten 8, stue B i Lakkegaten 31, stue C i Th. Meyergate 46, stue D (den Biermannske) i Maridalsveien 78 og stue E i Hammerstads gate 7 med en avdeling på Uranienborg skole. Arbeidsstuen har nu 7 lærerinner og 5 lærere. Elevenes antall var i 1929—30 ca. 1200. Pikeunderdelen har hovedsakelig i som (håndsmøn og maskinsmøn), strikning, veving, hekking, broderi, spon- og bastarbeide. Guttenes undervises mest i sløjd og skomakeri. Ved skomakeravdelingen får guttene ta med sig fillet skotsei hjemmefra og reparere. Pikeforetakere for det meste å arbeide for stuene. Hvad de utfører som hjemmearbeide, får de en liten godtgjørelse for.

Arbeidsstuen er åpen hver ettermiddag og følger folkeskolene med hensyn til ferier og fridager. Skolekjøkkenlærerinnen har vært jevn god, best i de marke, kolde vintermåneder. I de lyse sommermåneder er skolehavene en sterkt konkurrent, en konkurrent som arbeidsstuen dog gladelig boffer sig for, da de arbeider mot samme mål, det å lære barna fra små av å nyte tid og krefter til noget godt og verdifullt og holde dem borte fra gatens og gårdsplassene ukontrollerte liv og ofte dårlige kamerater. Hvert år i november måned holdes en utstilling i Håndverkeren med utsalg av barnas arbeider, og det er utrolig alt hvad de små, flittige henger kan utrette å om annet.

Som foreningens formenn har funget: Fru Louise Ring, grosserer Andr. R. Lind, overlærer Ellefsen, o.r. dommer Holtan samt den nuværende formann h.r. dommer U. A. Motzfeldt.

Det nuværende styres formann er h.r. dommer Motzfeldt.

Hver arbeidsstue har dessuten sitt lokalstyre bestående av 3 à 4 medlemmer, hvorav alltid nogen er medlemmer av hovedstyret. Disse lokalstyrene leder og tilser arbeidet ved hver sin stue, og et av dens medlemmer fører stuens regnskaper.

SKOLEKJØKKENLÆRER- INNENES LANDSFORNING

Det sier sig selv at vår forening sammenliknet med mange andre organisasjoner ikke kan sies å være så svart stort. Vi tar jo heller ikke sikte på mere enn å samle alle norske skolekjøkkenlærerinnen til felles drafte av midler og mål for en god og fruktbringende skolekjøkkenundervisning i barneskolen.

KVINNERÅD

Det sier sig selv at vår forening sammenliknet med mange andre organisasjoner ikke kan sies å være så svart stort. Vi tar jo heller ikke sikte på mere enn å samle alle norske skolekjøkkenlærerinnen til felles drafte av midler og mål for en god og fruktbringende skolekjøkkenundervisning i barneskolen.

Vårt store mål er å få gjort hussell-undersvisingen obligatorisk i den norske barneskole, da vi mener at det er den beste måte hvorved vi kan nå å gi alle unge piker forståelse av hvilken betydning et sunt og godt kosthold har for den enkelte og dermed for hele slekten. For å nå dette mål, er det av stor betydning for oss skolekjøkkenlærerinnen at vi en gang i mellom kan samles og drøfte undervisningsmidler og -måter, de lokale arbeids- og leveforhold etc. — og ved foredrag og demonstrasjoner følge med i det nye som kommer frem både innen ernæringsvidenskapen og den rent tekniske videnskap.

Landsmøter holdes bare hvert 3. år, da vårt land jo er så vidstrakt at det vilde være vanskelig å samles oftere, og disse møter har da gjerne vært holdt samtidig med Norges Lærerforenings møter. Imidlertid arbeider vi for å få opprettet mindre lokalforeninger, hvor skolekjøkkenlærerinnen fra nærliggende steder kan møtes en eller et par ganger om året og drøfte de saker som naturlig knytter seg til husstell-undersvisingen. Jeg tenker her på de slike forfatteres mening kan frimureriet føres endog lengre tilbake enn til Oldtidens mysteriesamfund, ja måske lengre enn til innvielsen av Keopspyramiden som innvielsestempel. Men i disse eldre tider da var frimureriet eller mysteriene ikke forbeholdt mennene alene, kvinnene inntok i disse sine plasser helt på lik fot med mennene. Dengang var nemlig ikke det slagord opfun-

dessverre ikke skjedd. Dog håper vi og tror departementet snart vil føle tapet av en sakkyndig hjelp på sitt kontor, og at stillingen blir opprettet igjen med det første. Irndragningen av denne stilling kan vanskelig betraktes som annet enn «å spare på flere andre legater og gaver, like som den i den senere tid har fått årlig bidrag både fra kommune og stat.

Av andre saker foreningen har arbeidet med er tidsberegningen for skolekjøkkenlærerinnen. Det viser sig nemlig at tross departementet yder bidra for en skolekjøkkenstund i 1% time, tar enkelte kommuner intet hensyn til dette, men legger timene og timenes antall slik at vedkommende skolekjøkkenlærerinnen ikke får tid til den forberedelse faset trenger, og for det annet får så mye get skolearbeide at hun etter kortere eller lengere tid må søke permisjon fra sitt arbeide på grunn av overanstengelse. Det er vel neppe slik departementet har tenkt sig godtgjørelsen anvendt.

Som man ser er det da en del saker vi som skolekjøkkenlærerinnen i den norske barneskole særlig har interesse av å arbeide frem. Eller er vi jo som lærerinnen interesser i hele den norske barneskoles vekst og trivsel, og står tilsluttet våre respektive lærerorganisasjoner.

Skolekjøkkenlærerinnenes Landsforenings formann er Anne Helene Eriksen.

DEN NORSKE NASJONAL- FORENING MOT TUBERKULOS

Styret består av: Formann: Professor dr. med. Th. Frølich, viceformann: direktør P. Munthe-Kaas, selvskevret styremedlem: medisinaldirektør N. Heitmann, dessuten en del rådsvalgte styremedlemmer.

Der var ved siste oppeling 998 tilsluttede foreninger med tilsammen 16.000 medlemmer.

Oplysningsarbeidet er fortsatt foreningens viktigste programpost. Specielt gjelder det å få ungdommen i tale. Derfor holder foreningens tre kursus for å samle sine tilsvarende patienter gratis undersøkt med alle de undersøkelsesmetoder, som kan bringe klarhet i spørsmålet.

Serig vekt legges foreningens for tiden på å få gjennomført hjelpestasjonsarbeidet i by og bygd. Dette arbeide går først og fremst ut på å forebygge tuberkulosen. Dette arbeide er: 1) å oppspore alle tilfeller av tuberkulose, dels for å kunne by patientene den best mulige utsikt til helbredelse (jo tidligere tilfelleoppdaget desto større utsikt til helbredelse), dels for å hindre smitteforen patienter å smitte sine omgivelser. 2) Å motarbeide tuberkuloses spredning. Da det altid vil være uråd å få alle smitteforen patienter isolert, selv om antallet av tuberkulosehjem stadig stiger, vil

Det som foreligger for den nærmeste fremtid er gjennom foredrag å ta opp spørsmålet om sterilisasjon av andessvake og få en utredning av vårefengselsforhold med krav på sikringssteder for delselsforbrytere.

Av fremtidsplanen kan nevnes socialpolitiske studiecirkler.

Formann er f. t. Ingeborg Boye.

NORSK KVINNESAKSFORENING

er stiftet 28. juni 1884 med følgende program:

Foreningens formål er å virke for

å skaffe kvinner den dem tilkommende rett og plass i samfunnet.

En hoist velsignelsesrik virksomhet.

Kvinnerådets formann er selvske-

det viktigste arbeide bli det som utføres i de tusener av hjem, hvor syke og friske lever sammen. I dette arbeide er helsestøtene deltagelse absolutt nødvendig. Derfor legger foreningen også mere og mere an på å forbedre sine sykepleierskers utdannelse i denne retning. De får nu en tre-årig utdannelse. Endel av denne tilfelle skal tilskrives utdannelse i praktisk øvelse i den foretakende arbeide.

En oppgave som foreningen sammen med de andre institusjoner og offentlige myndigheter søker løst, er opprettelsen av diagnosestasjonene i landet, hvor mange kommuner ikke har henvist til spesialundersøkelse tilfeller. Spesielt erfaringer fra Tyskland viser at det ofte er umulig for selv den kyndigste læge å påvise tuberkulose uten ved bruk av rentgentapparater.

Dessuten arbeider foreningen med spørsmålet om å hindre spredning av tuberkulose fra syke til friske overalt, hvor mange mennesker til stadighet lever eller arbeider sammen. Således arbeider for tiden en komité for å løse dette spørsmålet for ungdomskolenes vedkommende. Ved sådanne har det jo fra tid til annen ikke sjeldent forekommende epidemier av tuberkulose, som er forårsaket av et oppdaget tilfelle av åpen tuberkulose blandt lærere eller elever. Et forsøk i samme retning er diagnosestasjonen som foreningen i år holder i Svolvær under vinterfisket der. Enhver fiskerlæge eller distriktslæge i distrikten vil der kunne få samtlige tilfelle med alle de undersøkelsesmetoder, som kan bringe klarhet i spørsmålet.

Dessuten arbeider foreningen med spørsmålet om å hindre spredning av tuberkulose fra syke til friske overalt, hvor mange mennesker til stadighet lever eller arbeider sammen. Således arbeider for tiden en komité for å løse dette spørsmålet for ungdomskolenes vedkommende. Ved sådanne har det jo fra tid til annen ikke sjeldent forekommende epidemier av tuberkulose, som er forårsaket av et oppdaget tilfelle av åpen tuberkulose blandt lærere eller elever. Et forsøk i samme retning er diagnosestasjonen som foreningen i år holder i Svolvær under vinterfisket der. Enhver fiskerlæge eller distriktslæge i distrikten vil der kunne få samtlige tilfelle med alle de undersøkelsesmetoder, som kan bringe klarhet i spørsmålet.

Dessuten arbeider foreningen med spørsmålet om å hindre spredning av tuberkulose fra syke til friske overalt, hvor mange mennesker til stadighet lever eller arbeider sammen. Således arbeider for tiden en komité for å løse dette spørsmålet for ungdomskolenes vedkommende. Ved sådanne har det jo fra tid til annen ikke sjeldent forekommende epidemier av tuberkulose, som er forårsaket av et oppdaget tilfelle av åpen tuberkulose blandt lærere eller elever. Et forsøk i samme retning er diagnosestasjonen som foreningen i år holder i Svolvær under vinterfisket der. Enhver fiskerlæge eller distriktslæge i distrikten vil der kunne få samtlige tilfelle med alle de undersøkelsesmetoder, som kan bringe klarhet i spørsmålet.

Dessuten arbeider foreningen med spørsmålet om å hindre spredning av tuberkulose fra syke til friske overalt, hvor mange mennesker til stadighet lever eller arbeider sammen. Således arbeider for tiden en komité for å løse dette spørsmålet for ungdomskolenes vedkommende. Ved sådanne har det jo fra tid til annen ikke sjeldent forekommende epidemier av tuberkulose, som er forårsaket av et oppdaget tilfelle av åpen tuberkulose blandt lærere eller elever. Et forsøk i samme retning er diagnosestasjonen som foreningen i år holder i Svolvær under vinterfisket der. Enhver fiskerlæge eller distriktslæge i distrikten vil der kunne få samtlige tilfelle med alle de undersøkelsesmetoder, som kan bringe klarhet i spørsmålet.

Dessuten arbeider foreningen med spørsmålet om å hindre spredning av tuberkulose fra syke til friske overalt, hvor mange mennesker til stadighet lever eller arbeider sammen. Således arbeider for tiden en komité for å løse dette spørsmålet for ungdomskolenes vedkommende. Ved sådanne har det jo fra tid til annen ikke sjeldent forekommende epidemier av tuberkulose, som er forårsaket av et oppdaget tilfelle av åpen tuberkulose blandt lærere eller elever. Et forsøk i samme retning er diagnosestasjonen som foreningen i år holder i Svolvær under vinterfisket der. Enhver fiskerlæge eller distriktslæge i distrikten vil der kunne få samtlige tilfelle med alle de undersøkelsesmetoder, som kan bringe klarhet i spørsmålet.

Dessuten arbeider foreningen med spørsmålet om å hindre spredning av tuberkulose fra syke til friske overalt, hvor mange mennesker til stadighet lever eller arbeider sammen. Således arbeider for tiden en komité for å løse dette spørsmålet for ungdomskolenes vedkommende. Ved sådanne har det jo fra tid til annen ikke sjeldent forekommende epidemier av tuberkulose, som er forårsaket av et oppdaget tilfelle av åpen tuberkulose blandt lærere eller elever. Et forsøk i samme retning er diagnosestasjonen som foreningen i år holder i Svolvær under vinterfisket der. Enhver fiskerlæge eller distriktslæge i distrikten vil der kunne få samtlige tilfelle med alle de undersøkelsesmetoder, som kan bringe klarhet i spørsmålet.

Dessuten arbeider foreningen med spørsmålet om å hindre spredning av tuberkulose fra syke til friske overalt, hvor mange mennesker til stadighet lever eller arbeider sammen. Således arbeider for tiden en komité for å løse dette spørsmålet for ungdomskolenes vedkommende. Ved sådanne har det jo fra tid til annen ikke sjeldent forekommende epidemier av tuberkulose, som er forårsaket av et oppdaget tilfelle av åpen tuberkulose blandt lærere eller elever. Et forsøk i samme retning er diagnosestasjonen som foreningen i år holder i Svolvær under vinterfisket der. Enhver fiskerlæge eller distriktslæge i distrikten vil der kunne få samtlige tilfelle med alle de undersøkelsesmetoder, som kan bringe klarhet i spørsmålet.

Dessuten arbeider foreningen med spørsmålet om å hindre spredning av tub

internering av sedelighetsforbrytere (Losjens store sal) og et møte i anledning av omlegning av religionsundervisningen i skolen (Hjemmene Vels store sal). Av andre emner som vi har behandlet er spørsmålet om en revisjon av tydeloven, men det vi i sisteblikket særlig har til behandling er så nær knyttet til vårt partis valgprogram, som nu er under utarbeidelse, at det vanskelig kan offentliggøres for senere.

Om kort tid avholder klubben årsmeeting med valg. Nuværende formann er fra Aagot Daae.

NORSKE DYREBESKYTTELSESFORENINGERS LANDSFORBUND

som ble stiftet i 1920, feiret i år sitt 10 års jubileum. Det omfatter alle dyrebeskyttelsesforeningene rundt om i landet blandt voksne som barn (med undtagelse av Norsk Kvinneforening, Oslo), samt alle dyreværn. Landsforbundet er tilsluttet Nordisk Dyrebeskyttelses Union, som omfatter dyrebeskyttelsens centralforbund i alle de nordiske land. Den nuværende formann er fra Christine Geirsdóld.

Efter vedtakelse av slakteloven og dermed forbud mot den jødiske schächtning, regler for human slaktning av rensdyr og avlyning av solrev m. m. arbeides der for en samvittighetsfull gjennemførelse av disse bestemmelser. Det neste fremskriftet vil være vedtakelse av dyreværloven, som allerede er fremsatt som kgl. prp., men av Stortinget sendt til uttalelse av forskjellige instanser.

Arbeidet legges nu an på å få ungdommen human opdratt ved skriften, ved foredrag på skoler av alle slags rundt om i landet osv. Det endelige mål er å få opprettet vern for dyrene i hver eneste av landets kommuner, således at dyrebeskyttelsen gjennemskyter hele folket.

RØDE KORS' ARBEIDSKOMITEE OSLO KRETS

Komiteen har til formål å organisere de til Oslo krets knyttede dameforeningers virksomhet og skaffe midler ved tilstelninger m. m.

Til arbeidskomiteen er knyttet følgende foreninger:

1) Klinikkforeningen, som opnarbeider linsjø til de forskjellige avdelinger (formann fra Hermine Wedel-Jarlsberg). Denne foreninga har også oparbeidet linsjø til hospitalsskibet «Viking».

2) Røde Kors' Barselforening (formann fra Elise Strøm), som i ukentlige møter opysr spebærnø, laker m. m. til hjelp for ubemidlede mødre innen arbeiderklassen. De i denne forening arbeidende damer tilser kona i deres hjem før utdeling finner sted.

3) Gifte Røde Kors'osters Forening (formann fra Agnes Rygg). Som formål har denne forening arbeidet for å skaffe en sportsstue til rekreasjon for søstre av Røde Kors etter anstrengende pleie. Foreningen eier reservefond som den selv har oparbeidet til sportsstua vedlikehold. Røde Kors-søster har også vært hjulpet til videre utdannelse, f. eks. i utlandet.

Røde Kors' dameklubb, som støtter utgivelsen av Røde Kors' barneblad for ungdommens Røde Kors (formann fra Ida Fabritius Vogt).

I april ifjor stiftedes Røde Kors' aftenklubb for å danne et binedledd med omegnens krester. Denne oplysnings sociale foredrag. Man læser innemanns virksomhet å kjenne. Klubben fikk straks god tilslutning.

Til rekonsvalen avsettes årlig en sum. Den utdeles til patienter som er ubemidlede på Røde Kors' linnek. De hjelpes herved til ophold på kursteder eller sanatorier.

Foruten de her nevnte virksomheter arbeider skomitten optatt arbeidet å åtte de eldre Røde Kors'osters kår etter avsluttet arbeide ved å øke å hjelpe økonomisk.

Ved større landsutstyr har arbeidskomiteen etter evnen bidratt med hjelpe i form av penger og hjelpemidler.

Hver av de til arbeidskomiteen knyttede foreninger har en representant i arbeidskomiteens styre.

Røde Kors' arbeidskomite, Oslo, er under navn av Røde Kors'kvinnelige medlemmer av Norske Kvinner Nasjonalråd.

Det nuværende styret formann er fra Marie Ottesen.

NORDISK FORBUND FOR KVINNEGYMNASTIKK (N.F.K.)

blev stiftet i Finland sommeren 1922 på initiativ av Elli Bjørkstén.

Elli Bjørkstén er forbundets president. Det norske styret formann er fra Kristin Stamskjær.

Forbundet holder kursus i gymnastikklerinner hver sommer etter tur i Danmark, Finland, Norge og Sverige. Kursene ledes alltid av Elli Bjørkstén, som underviser både i praktisk gymnastikk og holder foredrag om den moderne kvinne og barnegymnastikk. Til sommeren skal kurset holdes i Norge på Sund folke-

høgskule, Sakshaug, Inderøy. Kurserne varer 3 uker, og i år skal der etas 200 deltagere; plassene blir jevnt fordelt mellom de nordiske land.

Barn- og kvinnegymnastikkens rivinge utvilling her i Norge skyldes helt og holdent Elli Bjørkstén, F. K. s president.

Helt siden N. F. K. blev stiftet har der hver sommer reist skarer av norske gymnastikklerinner fra alle kanter av landet for å sette sig inn i Elli Bjørksténs principper om den moderne barne- og kvinnegymnastikk; alle er kommet hjem glødende av interesse og ivr for den store sak, og sikkert er det at N.F.K. har vært til uvurderlig nytte og betydning for landets gymnastikklerinner.

OSTRE OG VESTRE BERUMS KVINNERÅD

arbeider for tiden med å få istrandet et 4 måneder husstilkursus for unge piker. En flerhet av rådets tilsluttede foreninger støtter med bidrag, Berums kommune har bevilget 1500 kroner, og endel offentlige institusjoner som har interesse av å støtte arbeide for huslig økonomi har også sendt bidrag. Hvad vi enda mangler har ikke blitt skuffet når vi har spurt. Kurset begynte 10 februar.

Skoletjenesten 25 kroner måneden med middag på skolen. Adskillig modernasjon er gitt. Elevlisten var overtegnet. Hovedkontoret for N.S.P.F. er Tiedemanns vei 30, Trondhjem.

opdratt til ved daglige «good turns» (minst 1 god gjøring hver dag), og ved å organisere offentlig hjelpe til våre soldater, som lå ute på nøytralitetsvakt. Så fikk rådet i 1918 oppfordring av formannskap og provianteringsråd om å opprette et folkekjøkken. Det var lite bred å få, og folk måtte skaffes varm mat både til middag og aften. Ved hjelp av kommune, sparebank, større bedrifter og staten ble kjept og innredet til folkekjøkken. Dette ble åpnet 27. juni 1918, og fra driftens åpning til årets utgang ble der solgt 26 349 matporsjoner. Flekkefjord har ikke 3000 innbyggere. Inn til utgangen av 1924 drev kvinnrådet dette folkekjøkkjen. Senere har der vært arbeidet ved valgene. Kvinner er ved kommunevalgene 7 ganger gitt til valg på egen liste; det har alltid lykkes å få 1 eller 2 kvinner valgt. Dette arbeide er ved de 3 siste valg overtatt av Kvinnenes forening. Rådet har også avholdt endel billige kurser i kjølesøn, støttet av O. C. Axelsons legat. Nu virker rådet som en generalvern for foreningene, som hver har sine oppgaver å løse. Vi har møter med foredrag, har også en N.K.N.s dag til støtte for De sociale kurser, inntil vi igjen får en større sak, som foreningene samlet må arbeide frem.

I foreningsmøte 1928 ble det besluttet at foreninga skal heste Flekkefjord Husmorforening — med motto til rådighet. Der er søkt om statsbidrag, som også er oppført på regjerings budgett.

Flekkfjord Kvinneråd har dette år sørget for seg ved å arbeide blandt blinde, døve, fysisk defekte piker, men til dette arbeide trenes det stor hjelpe og megen opofrelse fra varmhjerte kvinder. Hovedkontoret for N.S.P.F. er Tiedemanns vei 30, Trondhjem.

Det nuværende styret formann er fra Anna Dahl.

MOSS KVINNERÅD

På redaksjonens anmodning gis en kort beretning om de saker Moss Kvinneråd for tiden beskjæftiger sig med.

Moss Kvinneråd har dette år sørget for seg ved å arbeide blandt blinde, døve, fysisk defekte piker, men til dette arbeide trenes det stor hjelpe og megen opofrelse fra varmhjerte kvinder. Hovedkontoret for N.S.P.F. er Tiedemanns vei 30, Trondhjem.

Fremtidplaner mangler ikke, men har en viss blyghet når det gjelder offentligheten enda.

Styrets formann er Aashild Domsgaard.

NORSK SPEIDERPIKEFORBUND

blev stiftet den 1. juli 1921 i Bergen, og feirer altså i år sitt 10 års jubileum.

— De første tropper ble stiftet i Bergen og Trondhjem allerede i 1915. — Forbundet teller nu ca. 4000 medlemmer, fordelt på 12 kretser fra Finnmark til Jæren. Det ledes av et hovedstyre, og landschef (speiderpikekef) er Kari Aas, Trondhjem.

Forbundsstyret består av alle landets kretschefer og hovedstyret.

Valgsproget er det internasjonale: «Vær beredt!»

En pike som har fylt 11 år kan optas i N.S.P.F. Hun står først 3 måneder på prøve, og hun leser da om de tre ting som hele speidersaken er grunnet på, nemlig speiderpikesjefet som lyder:

«Jeg lover på æresord etter beste evne: å være trofast mot Gud og fedrelandet, å hjelpe andre, å adlyde speiderpiken».

Speiderpiken lyder slik: § 1: En speiderpikes ord står til troende. § 2. En speiderpike er trofast mot sitt land og sine føresatte. § 3. En speiderpike er hjelpsom. § 4. En speiderpike er venlig mot alle og kamrer med alle andre speiderpiker. § 5: En speiderpike er løflig og taktfull. § 6: En speiderpike er dyrenes ven. § 7: En speiderpike adlyder ordre. § 8: En speiderpike søker alltid å være glad, selv under motgang og vanskeligheter. § 9: En speiderpike er sparsom. § 10: En speiderpike er ren i tanker, ord og gjerning.

Speiderpiken lyder slik: § 1: En speiderpikes ord står til troende. § 2. En speiderpike er trofast mot sitt land og sine føresatte. § 3. En speiderpike er hjelpsom. § 4. En speiderpike er venlig mot alle og kamrer med alle andre speiderpiker. § 5: En speiderpike er løflig og taktfull. § 6: En speiderpike er dyrenes ven. § 7: En speiderpike adlyder ordre. § 8: En speiderpike søker alltid å være glad, selv under motgang og vanskeligheter. § 9: En speiderpike er sparsom. § 10: En speiderpike er ren i tanker, ord og gjerning.

Speiderpikesakens mål er store og mange. Man vil gjennom den opdra pikene til å bli gode borgere ved å utvikle deres karakter. Man vil trenne dem til en større iakttagelsesevne enn hvad man i almindelighet er vant til å finne blandt piker. Man vil lære dem disiplin og selvtillit, innprøve dem pliktroskap og omtanke for andre, lære dem samfunnsnyttig arbeide og virksomhet, og til å beskjæftiget sig med ting som er til nytte og glede for dem selv. Man vil hjelpe til å utvikle sin fysikk, så de kan bli kraftige, sunne kvinner som kan møte alle livets vanskeligheter med styrke og ro. Man vil lære dem hvoreles de skal kunne skape gode hjem og opdra barn på den rette måte, og til å gi andre mennesker en håpfull hjelpe.

Foruten de her nevnte virksomheter arbeider skomitten optatt arbeidet å åtte de eldre Røde Kors'osters kår etter avsluttet arbeide ved å øke å hjelpe økonomisk.

Ved større landsutstyr har arbeidskomiteen etter evnen bidratt med hjelpe i form av penger og hjelpemidler.

Hver av de til arbeidskomiteen knyttede foreninger har en representant i arbeidskomiteens styre.

Røde Kors' arbeidskomite, Oslo, er under navn av Røde Kors'kvinnelige medlemmer av Norske Kvinner Nasjonalråd.

Det nuværende styret formann er fra Marie Ottesen.

NORDISK FORBUND FOR KVINNEGYMNASTIKK (N.F.K.)

blev stiftet i Finland sommeren 1922 på initiativ av Elli Bjørkstén.

Elli Bjørkstén er forbundets president. Det norske styret formann er fra Kristin Stamskjær.

Forbundet holder kursus i gymnastikklerinner hver sommer etter tur i Danmark, Finland, Norge og Sverige. Kursene ledes alltid av Elli Bjørkstén, som underviser både i praktisk gymnastikk og holder foredrag om den moderne kvinne og barnegymnastikk. Til sommeren skal kurset holdes i Norge på Sund folke-

høgskule, Sakshaug, Inderøy. Kurserne varer 3 uker, og i år skal der etas 200 deltagere; plassene blir jevnt fordelt mellom de nordiske land.

Barn- og kvinnegymnastikkens rivinge utvilling her i Norge skyldes helt og holdent Elli Bjørkstén, F. K. s president.

Helt siden N. F. K. blev stiftet har der hver sommer reist skarer av norske gymnastikklerinner fra alle kanter av landet for å sette seg inn i Elli Bjørksténs principper om den moderne barne- og kvinnegymnastikk; alle er kommet hjem glødende av interesse og ivr for den store sak, og sikkert er det at N.F.K. har vært til uvurderlig nytte og betydning for landets gymnastikklerinner.

Dessuten bør man etter beste evne forsøke å finne linjer hvorefter de store speiderpiker kan arbeide, piker fra 17–18 år og oppover. Motto for denne alderen er «tjeneste», og pikene skal altså oppdras til å syd socialt arbeide og opprettholdning.

Likewise har speiderpiken en stor fremtid for seg ved å arbeide blandt blinde, døve, fysisk defekte piker, men til dette arbeide trenes det stor hjelpe og megen opofrelse fra varmhjerte kvinder.

Hovedkontoret for N.S.P.F. er Tiedemanns vei 30, Trondhjem.

HOIREKVINNERNS LANDSFORBUND

blev stiftet 19. oktober 1922 med 26 medlemmer. Et av foreningens viktigste oppgaver i fremtiden så gjelder det å få fatt på barn i alderen 8–11 år (blåmeisene). I dette tidsrum trenes de etter prinsippet «hjelpe andre, særlig dem hjemme». Deres motto er: «Gi en håndrekning.

Styrets nuværende formann er fra Inga Sagen.

FLEKKEFJORDS HJEMMENES VEL

blev stiftet 19. oktober 1922 med 26 medlemmer. Et av foreningens viktigste oppgaver i fremtiden så gjelder det å få fatt på barn i alderen 8–11 år (blåmeisene). I dette tidsrum trenes de etter prinsippet «hjelpe andre, særlig dem hjemme». Deres motto er: «Gi en håndrekning.

Dessuten bør man etter beste evne forsøke å finne linjer hvorefter de store speiderpiker kan arbeide, piker fra 17–18 år og oppover. Motto for denne alderen er «tjeneste», og pikene skal altså oppdras til å syd socialt arbeide og opprettholdning.

Likewise har speiderpiken en stor fremtid for seg ved å arbeide blandt blinde, døve, fysisk defekte piker, men til dette arbeide trenes det stor hjelpe og megen opofrelse fra varmhjerte kvinder.

Resultatet av dette arbeide foreligger nu, idet Flekkefjord husmorskole åpnet den 1. oktober 1930 med 18 elever. Skolen drives foreløpig ved midler foreningens. Rådet har drevet skolehøver og arbeidstuter for barn. For ca. 2 år siden begynte foreningen å arbeide for opprettelse av husmorskole for barn og ungdom.

I foreningsmøte 1928 ble det besluttet at foreninga skal heste Flekkefjord Husmorforening — med motto til rådighet.

Medlemsantallet er nu ca. 130–140.

Det nuværende styret formann er fra Anna Dahl.

av norsk julerepresent. Det var i krigens år, og man gikk igang med strikking av strømper og sokker til våre soldater, som lå ute på nøytralitetsvakt. Så fikk rådet i 1918 oppfordring av formannskap og provianteringsråd om å opprette et folkekjøkken. Det var lite bred å få, og folk måtte skaffes varm mat både til middag og aften. Ved hjelp av kommune, sparebank, større bedrifter og staten ble kjept og innredet til folkekjøkken. Dette ble åpnet 27. juni 1918, og fra driftens åpning til årets utgang ble der solgt 26 349 matporsjoner. Flekkefjord har ikke 3000 innbyggere. Inn til utgangen av 1924 drev kvinnrådet dette folkekjøkkjen. Senere har der vært arbeidet ved valgene. Kvinner er ved kommunevalgene 7 ganger gitt til valg på egen liste; det har alltid lykkes å få 1 eller 2 kvinner valgt. Dette arbeide er ved de 3 siste valg overtatt av Kvinnenes forening. Rådet har også avholdt endel billige kurser i kjølesøn, støttet av O. C. Axelsons legat. Nu virker rådet som en generalvern for foreningene, som hver har sine oppgaver å løse. Vi har møter med foredrag, har også en N.K.N.s dag til støtte for De sociale kurser, inntil vi igjen får en større sak, som foreningene samlet må arbeide frem.

Hvor kjøpte du dit hvitebarentslyr, da du skulde
gjette dig, Mor?

Jo, Barn, da min Mor for 50 Aar siden giftet
sig, fikk hun sit utsyr fra Brødrene Hansen. 25
Aar etter kjøpte jeg også mit utsyr der, og vi
har begge vårt særdeles fornøjet med det bakre
og solide Dækkeløs og Sengenstyr. Du bør der-
for også kjøpe dit utsyr hos

Brødrene Hansen
Nedre Slottsgate 15.

Pelsvarer
Nyheter i besetningsskinn
fertige til påsetning.
Blårev - Sølvrev - Korsrev - Mår
Stort utvalg - Lave priser
Alt i pelsarbeide utføres.
Buntmaker
Ragnhild Andersen
5 Holbergs Plass 5

**Landbruket — Norges
modernæring.**

Det ligger nede.

Ennu er her 7 millioner udyrket dyrkbar jord i landet.

En eldgammel kinesisk para-
bel sammenligner samfundet
med et tre, hvis rot er landbru-
ket, stammen forretnings-
og handelstanden, grener og kro-
ne industri og håndverk.

Sammenligningen står ved
makt ennu idag, men den
nyere tid har hatt en tendens
til i gleden over stammens,
greneres og kronens utvikling —
å glemme at en kraftig rot er
en livsbetingelse for treet.

Moderne næringen kalles
landbruksnæring, og med rette: det
er grunnlaget for mennesketil-
verksen — det gir hvad
mennesket trenger først og fremst —
det man lever av og klarer sig
med. De som arbeider med jora-
en margin i folket.

Hvilke vilkår byr Norge
jordbruksnæringen — Vilkår gode nok
for menn og kvinner som kjenner
arbeidsgleden. Bare Belgia
har større avl av poteter og rug
på målet enn Norge og bare
Belgia og Danmark har større
avl av havre og bygg pr. mål.
Og utviklingsmuligheter? Husk
statsråd Mellbyes ord: «Store deler av vårt land har
vi ennu ikke makta å ta i be-
siddelse!» — Der er gjort me-
get for å lette modernæringens
kår. Med lån av jorddyrknings-
fondet og direkte bidrag av
staten foregår en hel del ny-
dyrkning, men ennu har Norge

Med intelligent og flittig arbeide og med anvendelse av tids tekniske hjelpemidler for landbruksnæringen kan mange norske kvinner i våre dager fremvise et glimrende resultat av sitt virke.

Ikke bare de dyktige bonde-
koner som arbeider ved siden
av sin mann, men også en

**Sølvrev - Blårev - Mår
Rødrev - Farvede Reve**

Rikt utvalg
Meget rimelige priser

PELSMAGASINET
GRÆNSE 17

A/s FIX Kristian Augustgate 5
Etabl. 1902. Tlf. 12 879

Altid Sæsonens Nyheder i Kjoler og Jumpers.

Ogsaa store Størrelser. Sørgkjoler ferdige og etter bestilling.

Godt Udvælg i Serveringskjoler, Huskjoler, Underkjoler, Tricotage, Strømper, Korsetter, Strømpeholdere. Alleslags For-
klæder samt Pyntesaker.

Lave Priser.

Rens Deres vårtøi
hos

ORION kemisk Renseri

Wesselsgt. 16. Bygd Allé 65. Vogtsgt. 70
Damppressemaskiner & håndpresser
Telefon 25059 - 43356. Bilen henter

mengde enlige kvinner legger sine krefter inn i landbruksnæringen. — De arbeidsommes frie adelsmerker lyser av disse kvinnene! Arbeidet har lært dem å respektere seg selv og derfor kan de forlange respekt av andre. — Innendørs jordbruk og småbruk er der så mange grener at snart sagt alle spesialinteresserte kan finne et felt. Jord og skog er stigende verdier ved større kultivering, korn, melk, kjøtt, flesk, egg, ull, frukt, poteter og grønnsaker er altsammen ting som aldri blir overflødig, fjærfe og bier, kaniner og pelsdyr kan være rene gullgruber og lin- og blomsterdyrkning blir mer og mer lønnende. Men et hovedvilkår for alle «greners» trivsel er en godt ordnet avsetning. Det er gildt å dekke bordet med egne produkter, et velforsynt stabbur og do. kjeller gir rank rygg, men våre produkter må også skaffe kontantene til skatter, renter og daglig behov som må til! Vår tid har en løftestang som heter organisasjon, med den kan vi bryte de største fiell vekk og finne matjora frem i lyset —

Lykkelig den landbrukskvinnen som kjenner og tror på vårt lands utviklingsmuligheter og fremtid på sitt område! Fri natur, sol og ren luft — og kjærlighet til jord, dyr og vekster gir hennes arbeidsdager fest! Hun er med å skape godt og vel i vår demokratisk tid: i denne virksomheten er arbeider og arbeidsgiver den samme, hun lar oss vente oss meget både på det åndelige og materielle området — jordbrukernes og småbrukernes «mor»!

Jeg henstiller til de unge kvinnene overveielse om ikke et slikt selvstendig og sundt arbeid er å foretrekke fremfor fabrikpost o. lign.

Bergljot Berg Kveim.

**Kan vi koke elektrisk
like hurtig og like
billig som med gass?**

De nye hurtigvirkende
kokeplater.

Det som vel har holdt de norske husmodrene fra helt å gå over til elektrisk kokning er nok, i alle fall for byenes vedkommende, i de fleste tilfeller hensynet til gassen.

Man er vant til gass, man synes det er lettvert og tror det går fortare, og så ser man gjerne fingrene med alle gassens skyggesider. Manglemmer alt det rustne kjøkkentøi, kjøkkenklokken som så hurtig edelegges, gasslukten og blomstene som aldri vil trives. En elektrisk plate eller to, for om dagen å utnytte den strøm man så allikevel har til lys, men koke bare elektrisk, det tør mange fremdeles gå for sent.

Jeg kjenner så godt alle disse undskyldninger for å fortsette med gassen, for jeg må tilst  t at jeg ikke inntil ifjor h  st gikk rundt og innbildte meg det samme. Da kom jeg imidlertid ganske tilfeldig over en ny kokeplate som nettopp var kommet i handelen. Ny en forresten kanskje ikke det rette ord, for det var en av våre gode, gamle norske merker — en REX-plate. Men elementet var nytt. Og det er dette ele-

Innenfor murene.

Aldrig oppir vi vårt patriarkalske hjem.

patriarkalske hjem — er tilfeldig og lost.

Man flytter sammen idag; man flytter fra hinannen imorgen. Man lever på en b  lge. Man er aldri trygg.

Men sådan kan i allfall ikke vi kvinner innrette oss, om vi skal være bra og nyttige mennesker. Vi m   ha det trygt. Ikke bare av hensyn til oss selv, men også av hensyn til slekten m   vi f  le grunnen fast og sikker, el- lers kan vi ikke bygge op vårt hjem og opdra våre barn.

Da vi   nsker    ha våre barn hos oss, kan vi ikke komme forbi det gamle patriarkalske hjem, hvordan vi s   enn snur og vender p   det.

Det frie forhold er forresten den rene karikatur. Ikke noget nytt i sitt system, en rett og slett kopi av det gamle ekteskap. Dog en slett s  dan der virker som bastard.

Satt i system vil livet med frie forhold (istedenfor ekteskap) fortone sig tilfeldig, hvilelost og oprivende. Den rene «nerveanstalt».

Et samfund uten ro og uten ansvar.

A nei, la oss holde oss til det gamle patriarkalske hjemmet s  dan som vi har det. Det er en god opfinnelse, n  r vi bare vernever om det og ikke finner p   s   mye t  s som vi gj  r i vår tid.

Har vi giftet oss — hva vi jo gj  r frivillig og uten p  trykk — f  r vi sandelig ta konsekvensen, og ikke baktefter finne p   det ene og det annet og komme med urimeligheter.

S   er den ene part kjedelig. Tenk kjedelig! En latterlig, absurd id   blandt voksne mennesker!

(H  tlesning burde v  re med i ekteskapskontrakten, det er en utmerket adspredelse).

S   er en mann «utekkelig irritabel», n  r han kommer hjem fra sitt arbeide. — Ja vel s   er det, men snakk ikke til ham!

Snakk i det hele tatt aldri til sultne mennesker, la dem ha fred til maten er sunket og roken er kommet frem — fredespipe kaller jeg den. S   kan der «l  ttes» p   stillheten.

— Og slobrokk og t  fler og gyngestol er også gode saker    ta til i p  kommende tilfeller. Den ser ut som og er ogs  , n  r man vil benytte den til det bruk — en god og makelig stol, som kan sl  s ut til seng, og trekkes rundt hvor det skal være.

Nei, bagateller m   man ikke v  re slave   . Ikke m  se med sm   trettende un  aktigheter, det   delegger s   meget i et hjem. Et hjemmet   llers godt og trygt, f  r de sm   uvaner tas med lempe. De er dog allikevel sm  tter mot virkelige store sorger og skuffelser, og er ikke det vesentlige i et hjem.

For det vesentlige er nemlig trofastheten, tilliten og hjertevarmen.

Er disse ting tilstede, er hjemmet trygt. Og da har man det godt!

Det er klart

at vi alle trenger MERE FLESK
nu i vinterkulden enn ellers.

Dei er likesaa klart at
flesket b  r komme via
FÆLLESSLAGTERET.

Strømper

Ull
Silke
Lin

Til fest og daglig bruk.

**Golfjakker
Jumpers**

Billige priser.

JACOB LARSEN
Gr  nsen 15

Gardiner

Lunt og hjemlig
blir det med
v  r h  ndvevde
gardiner.

En gang husflid — alltid husflid.

Husfliden
M  llergt. 4. Oslo.

**MODERNE
SNITT!**

**Kjoles  m-
boken**

L  rerinnenne i kjoles  m ved
Den kvinnelige Industrikskole
i Oslo har i disse dager ut-
gitt en ny, helt omarbeidet og
modernisert utgave av

Caroline Halvorsens
Kjolesombok.

Med nye tegninger. — Pris
innb. kr. 1.00. Porto 25 øre.

J.W. CAPPELENS FORLAG

Prinsessepudding.

Av en hundreårig kokebok p   vers:

Tre Paage tag av s  d og dejlig Fl  de,
tag 8 Lod af allerbedste Sm  r,
samt 7 Lod Sukker meget fint du
st  de,

en 15 A  g i Dejgen derpa r  r!
Men Fl  den, Sukkeret og dertil
Sm  ret skal settes allerf  rst p  a Iliden hen.

Kom 9 Lod Mel i lidet M  lk og
r  r det. og h  ld det i det andet straks igen.

N  r dette koldt nu n  stendels er
blevet,

s  a kommes Egelblommerne deri,

og Hvidner skal sl  as, som det er

skrevet, til allersidst, s  a er den Stads forbi.

Man samme som en anden Budding

bager, sa   v  d min sk  ne sagtens selv

Sauce som til andre Buddinger man
tager, den rettes som en anden Budding an.

Elise Johanne Husmor.

Den norske Creditbank

OPRETTET 1857

Aktiekapital og Fond Kr. 46.500.000.

Hovedkontor: Kirkegaten 21. Kongensgate 18.

Filialer indenbys:

Bogetadveien 5

Drammensveien 42

Gr  nnerl  kken,

Sofienberggaten 6

Ila, Wm. Thranesgt. 70

Lilleitorvet, Brog. 11

St. Hanshaugen,

Ullev  lsveien, 45

Tordenskjolds pl. 3

Indskud forrentes
for tiden med 3 1/2 %

paa 6 maaneders
opsigelse. 3% paa

sparevilk  ar.

Sparebesser utlaunes gratis

mot et forst  ndsklad av Kr. 5.—.

Gjennem „Norges Kvinder“'s hus.

Hvordan vi har det.

En rundgang gjennom ekspedisjon, trykkeri og redaksjon.

„Norges Kvinder“ holder til i Pilestredet 1 — en stor tre etasjes murbygning med facade ut mot Kristian IV's plass. Nu da navnbytte er blitt så almindelig, vil vi forestå at plassen snarest blir omdøpt til „Norges Kvinder“ plass. Det er et langt bedre passende navn. Være naaer er agraravisen „Nationen“. Bare et smalt smug skiller oss fra „Nationen“'s ervervige bygning — og dette heter Smedkroken. — På den annen side Smedkroken bor der en kulkanaler som har en sangstemme som han ofte bruker og helst misbruker.

Pilestredet 1 eies av frk. Tønder Olsen, og i første etasje ligger så K. V. K. kontorer, som har sin stab av kvinnelige kontordamer og sterke menn.

Så kommer vi op i annen etasje. Her har frk. Tønder-Olsen sitt store sjefskontor. Dif fører alle K. V. K. kontorene trær. Hennes høre hånd i arbeidet er fra Marta M. Weberg, som også holder til her. Fru Weberg er som bekjent „Norges Kvinder“ utgiver og eier. Hun er en alltidig dame — allestedt nærværende, alltid hyggelig og elskverdig. Men fra Weberg presenteres annetsted i avisene som det sig hør og bør.

Over en liten gang kommer vi så inn i selve ekspedisjonen, hvor 12 damer sitter med sine mange gjøremål. Sjefen her er frøken Jerseth. Hun er annonsesjef og ellers den alltid hjelphjemme. Vi kan be henne om de utroligste ting. Vi får alltid et hyggelig svar og sakene ordnet. Hennes høre hånd er frk. Astrid Johansen. Begge har vært her fra starten av. For øvrig er ekspedisjonsdame et utvalg av «hjelphjemme ilende, blide og smilende»-typen.

Fra ekspedisjonen passerer vi disponentens kontor, her sitter 12 årsler som bringer oss pustet utefra, fra bygd og by, fra inn- og utland. Møget godt, men også ting som henger i papirkurvens svegl. Alt stoff gjøres ferdig fra redaksjonen og sendes i setterset, hvor det altså blir satt av de skriftkloke og ordene formet i bly, fra maskinen går det til ombrekkeren som forsyner artiklene med overskrift. Han er det så som lager selv avisen. Det er ingen lett sak å plasere stoffet pent og riktig så alle blir fornøyet, og så avisen for det rette ansikt. Rett som det er kan det bli forandringer. Men han er nu engang født under det himmeltegn som gir tålmodighet og ro til sine, så det har fått knirkefritt år etter år. Og også han er ekspert i sitt fag.

Fra ombrekkeren går formene til maskinen, som spytter de ferdige aviser ut i kassen, hvorfra de bringes til ekspedisjonen og derfra sendes ut over landet etter abonnementprotokolle.

I fjerde etasje har vi bokbindet hvor der er ansatt to kvinner og en mann. Og i kjelleren ligger støperiet hvor der av matrisene lages avstøpninger som De ofte vil finne som bilder og illustrasjoner i avisene.

Vi vil heller ikke glemme vår ferme kvinnelige vaktmester som holder hele huset rent og pent, som fyller våre blekkhus, rydder vekk brukte manuskripter og aviser, ordner og luster så det er pent og ordentlig til dagens arbeide begynner.

Når vi nu sitter i så hyggelige lokaler og med utvidelser for øye i den aller nærmeste fremtid, kan vi ikke unngå å sende tanken tilbake til det

Koks, Kull, Cinders & Ved
Knut Wang
Telefon 13128 Engensgate

Billigste sted for Innramming!
Overbevis Dem ved å undersøke våre priser. — Godt utvalg i innrammede bilder og alle slags rammer til meget lave priser.
Rammeforretningen.
— Hegdehaugsvn. 8 —

Videre har vi tre trykkere, alle meget flinke i sitt fag.
Så må vi op trappen igjen og komme inn til redaksjonen i tredje etasje. Det er to kontorer, et lite og et stort. I det største er der to taburetter, og her sitter den faste stab som består av redaktøren og fru Ingeborg Boye. Her står ingen markskrirkiske plakater om at De skal fatte Dem i korthet, at dette er min travle dag o.s.v. som det ofte gjør i andre redaksjoner. Vi trenger ikke den slags, for selv om det daglige besøk er stort, går alt greit og lettvint. Vi har det ikke alltid så ryddig som det burde være i en redaksjon — det skal innrommes — men det er meget å gjøre — meget å gjøre igjennom. Vi har de store foregangskvinnenes fotografier hengende på veggen. De er oss til stimulans og opmuntring, likeså har vi et litle bibliotek, og vi har allverdens avisar. Dertil saks og limpotte, som jo er nødvendig i en redaksjon.

Nesten daglig kommer vår kjære gamle medarbeider fra Elga Anker op i redaksjonen. Hun er som et friskt vær med sol over. Hun synger og deklamerer og bringer godt humor og nyheter med sig.

Så har vi våre venner postbudene som bringer oss pustet utefra, fra bygd og by, fra inn- og utland. Møget godt, men også ting som henger i papirkurvens svegl. Alt stoff gjøres ferdig fra redaksjonen og sendes i setterset, hvor det altså blir satt av de skriftkloke og ordene formet i bly, fra maskinen går det til ombrekkeren som forsyner artiklene med overskrift. Han er det så som lager selv avisen. Det er ingen lett sak å plasere stoffet pent og riktig så alle blir fornøyet, og så avisen for det rette ansikt. Rett som det er kan det bli forandringer. Men han er nu engang født under det himmeltegn som gir tålmodighet og ro til sine, så det har fått knirkefritt år etter år. Og også han er ekspert i sitt fag.

Fra ombrekkeren går formene til maskinen, som spytter de ferdige aviser ut i kassen, hvorfra de bringes til ekspedisjonen og derfra sendes ut over landet etter abonnementprotokolle.

I fjerde etasje har vi bokbindet hvor der er ansatt to kvinner og en mann. Og i kjelleren ligger støperiet hvor der av matrisene lages avstøpninger som De ofte vil finne som bilder og illustrasjoner i avisene.

Vi vil heller ikke glemme vår ferme kvinnelige vaktmester som holder hele huset rent og pent, som fyller våre blekkhus, rydder vekk brukte manuskripter og aviser, ordner og luster så det er pent og ordentlig til dagens arbeide begynner.

Når vi nu sitter i så hyggelige lokaler og med utvidelser for øye i den aller nærmeste fremtid, kan vi ikke unngå å sende tanken tilbake til det

HUS MØDRE!
Gjør Deres indkjøp i
Slagterborgernes Fællessalg A/S
Grønland 18. Filial: Jacob Aalsgt. 54
Telef. 80953, 80976, 82460. Filial 60379
Rasmussens Restaurant
Tordenskioldsgate 10, II. etg.
ANBEFALES

K. H. Lønli
Telefon 11686 Rostedsgr. 14
Kul, Koks- og Vedforretning
Bring over hele byen

Gjør Deres innkjøp i
Torsch Kull, Koks- og
Vedforretning
Innh. TH. JOHANSEN
Sandakerveien 24 Tel. 73526

MA. TÆRUD Skovvn. 6 II
Mensendieck/gymnastikk
Entemter, partier. Tel. 44459

Kaffe-Lars
Dronningensgt. 23. (Passagen)
Byens bedste og billigste Kaffe.

de så godt som ansatt en altmuliggemann for 200 francs måneden, kosten og tilfeldige drikkepenger. Verten trodde ikke egentlig på sang, det vil si, naturligvis var sang pent, men i vår materialistiske tid var ikke sang så påkrevet at man behovet engasjere syngende altmuliggemann. Lucie var meget nedslatt etter denne telefonisamtalen, verten hadde bestandig gjort blide øine til henne — og først når gikk det opp for henne at de blide øine gjaldt henne selv, på ingen måte en hvilken som helst mann til alt mulig, som hun fant for godt å anbefale.

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt sig litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt seg litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot den som folk klappet for — og hun fikk øie på Maurice. Maurice begynte nettopp på siste vers.

Da han hadde sunget til ende og begeistringa hadde lagt seg litt, reiste en eldre herre sig ved et av bordene og sa med en røst som runget i lokket:

— Endelig er han kommet tilbake til oss — han forsvarer um

Hun så sig forvirret rundt i restauranten og kunde midt i den øredøvende applaus ikke få øie på Maurice. På deres bord stod to nye ubørte aperitifer, men begge stolene var tommel. Omsider vendte hun sitt blikk imot